

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Město **Orlová**

Integrovaná strategie bezpečnosti města Orlová na období 2018-2030

**Analytická, návrhová
a implementační část**

Integrovaná strategie bezpečnosti města Orlová je zpracována v rámci projektu s názvem „Orlová a Petřvald – řídíme strategicky společně“ s registračním číslem CZ.03.4.74/0.0 /0.0 /16_033/0002958 spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

Integrovaná strategie bezpečnosti města Orlová na období 2018 - 2030

Se skládá z následujících dokumentů:

- 1. Analytická, návrhová a implementační část**
- 2. Akční plán na období 2019 – 2020 a zásobník projektů**

Zpracovatel:

ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z. ú.

Švabinského 1749/19, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava, IČ: 28614950

tel.: +420 595 136 023, web: <http://accendo.cz>, e -mail: info@accendo.cz

v konsorciu se společností

PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s. r. o.

Švabinského 1749/19, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava, IČ: 28576217

tel.: +420 595 136 023, web: <http://rozvoj-obce.cz>, e -mail: info@rozvoj-obce.cz

Realizační tým:

Doc. Ing. Lubor Hruška, Ph.D.

Ing. Ivana Foldynová, Ph.D.

Mgr. Andrea Hrušková

Ing. David Kubáň

Zpracováno ke dni 30.7.2018.

Obsah

Úvod.....	7
Milníky procesu přípravy Integrované strategie bezpečnosti města Orlová.....	7
Členové pracovní skupiny:.....	7
1 Základní charakteristiky města z hlediska bezpečnosti	8
1.1 Historie města.....	8
1.2 Přírodní podmínky a jejich vliv na bezpečnost	9
1.3 Demografický vývoj města.....	10
1.4 Ekonomický vývoj města.....	13
1.5 Dopravní infrastruktura a nehodovost.....	15
1.6 Mediální obraz města Orlové z hlediska bezpečnosti.....	20
1.7 Sociální infrastruktura z hlediska zajištění bezpečnosti a základních potřeb	21
2 Analýza kriminality a pocitu bezpečí.....	22
2.1 Analýza objektivního stavu bezpečnosti ve městě.....	22
2.1.1 Trestné činy a přestupky.....	22
2.1.2 Analýza výměnného programu a sběru injekčních stříkaček	32
2.2 Analýza subjektivního vnímání pocitu bezpečí.....	33
2.2.1 Vnímání pocitu bezpečí.....	34
2.2.2 Vlastní zkušenost se závažným přestupkem nebo trestnou činností	42
3 Analýzy drogové scény.....	51
3.1 Data o uživatelích na základě rozhovorů s aktéry na protidrogové scéně.....	51
3.1.1 K-centrum.....	51
3.1.2 Městská policie.....	52
3.2 Monitoring metabolitů drog v odpadních vodách	53
3.2.1 Marihuana (THC).....	54
3.2.2 Extáze / MDMA.....	55
3.2.3 Metamfetamin a amfetamin.....	56
3.2.4 Kokain.....	56
3.2.5 Tramadol, morfin	57
3.2.6 Ostatní metabolity.....	57
3.3 Postoj mládeže k užívání drog na základě dotazníkového šetření zkušeností a postojů s užíváním návykových látek	58
4 SWOT analýza	71

5	Návrhová část.....	73
	Vize	73
	Globální cíl:	73
	Prioritní osy	74
	PO 1: Objektivní bezpečnostní situace	75
	PO 2: Subjektivní pocit bezpečí obyvatel	76
	PO 3: Komplexní systém prevence.....	77
	PO 4: Pilotní a inovativní projekty v oblasti zvyšování bezpečnosti	78
6	Implementace a monitoringu strategie	80
6.1	Monitoringu strategie a indikátorová soustava pro hodnocení	80
7	Přílohy.....	82
7.1	Přílohy k analytické části	82
7.1.1	Podrobné statistiky dopravních nehod.....	82
7.1.2	Podrobné tabulky subjektivního vnímání pocitu bezpečí	84
7.1.3	Podrobné tabulky a grafy z průzkumu postoje žáků k užívání návykových látek	85
7.1.4	Dotazník k analýze subjektivního vnímání pocitu bezpečí	88
7.1.5	Dotazník ke zjištění postoje mládeže k užívání drog	98
7.1.6	Scénář polostrukturovaných rozhovorů	106
7.2	Přílohy k návrhové části: příklady dobré praxe	107
7.2.1	Zavedení moderních postupů policejní práce	107
7.2.2	Prezentace města KAPFENBERG	109
7.2.3	Bezpečný Kolín	110
7.2.4	Program Pět P (HESTIA)	111
7.2.5	Program 3G – tři generace (HESTIA)	112
7.2.6	Letokruhy a senioři (TOTEM).....	113
7.2.7	Projekt Dětský úsměv (DCK).....	114
7.2.8	Mezigenerační zahrada (KREBUL)	115

Seznam zkratek

AMF	Amfetamin
BESIP	Bezpečnost silničního provozu
CO	Civilní ochrana
COC	Kokain
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSA	Důl Československé armády
ČSÚ	Český statistický úřad
DCK	Dobrovolnické centrum Kladno
DDM	Dům dětí a mládeže
DPČ	Dohoda o pracovní činnosti
DPP	Dohoda o provedení práce
HCL	Hydrochlorid
HDPE	High density polyethylene
ISBM	Integrovaná strategie bezpečnosti města
IT	Informační technologie
ITVO	Internetová televize Orlová
IZS	Integrovaný záchranný systém
k.ú.	Katastrální území
Kč	Koruna česká
km	Kilometr
kV	Kilovolt
LSD	Diethylamid kyseliny lysergové
MAMF	Metamfetamin
MDMA	3,4-methylen-dioxymetamfetamin
MěP	Městská policie
MěÚ	Městský úřad
MHD	Městská hromadná doprava
MKDS	Městský kamerový dohledový systém
MKP	Mediální a komunikační plán
MOS	Metropolitní optická síť
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
MW	Megawatt
MZDR	Ministerstvo zdravotnictví České republiky
NZDM	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
ODIS	Ostravský dopravní integrovaný systém
OMFŠK	Odbor městských financí a školství
OO	Obvodní oddělení

ORI	Odbor rozvoje a investic
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSMHS	Odbor správy majetku a hospodářské správy
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
OSZ	Odbor sociální a zdravotní
PCO	Pult centrální ochrany
PČR	Policie České republiky
PO	Prioritní osa
RM	Rada města
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SC	Specifický cíl
SHD	Sbor dobrovolných hasičů
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO	Správní obvod
SP	Sociální pracovník
SSMO	Sociální služby města Orlová
SŠ	Střední škola
SVP	Středisko výchovné péče
SW	Software
ŠD	Školní družina
TGM	Tomáš Garrigue Masaryk
THC	Tetrahydrokanabinol
TV	Televize
ÚO	Územní odbor
ÚP	Úřad práce
VN	Vysoké napětí
VÚV	Výzkumný ústav vodohospodářský
VVN	Velmi vysoké napětí
ZM	Zastupitelstvo města
ZŠ	Základní škola

Úvod

Integrovaná strategie bezpečnosti města Orlová je zacílena nejen na práci bezpečnostních složek, ale i na komplexní systém prevence a předcházení sociopatologických jevů a především na zvýšení pocitu bezpečí obyvatel města. Cílem integrované strategie bezpečnosti města je vytvoření analytického a koncepčního materiálu zabývajícím se komplexně problematikou bezpečnosti a kriminality a jejich řešením na území města Orlové.

Milníky procesu přípravy Integrované strategie bezpečnosti města Orlová

16. 2. 2018	Úvodní jednání k projektu
20. 2. 2018	Podpis smlouvy
23. 3. 2018	Pracovní jednání k projektu
duben – květen	Zpracování analytické části
31. 5. 2018	Představení analytické části
5. 6. 2018	Odevzdání analytické části
červen – srpen	Zpracování návrhové části
14. 6. 2018	1. jednání pracovní skupiny k návrhové části
11. 7. 2018	2. jednání pracovní skupiny k návrhové části
25. 7. 2018	3. jednání pracovní skupiny k návrhové části
3. 8. 2018	Jednání k finalizaci návrhové části
7. 8. 2018	Odevzdání návrhové a implementační části

Členové pracovní skupiny:

1. Ing. Petra Jenčmionková - místostarostka
2. Mgr. Roman Galia – velitel městské policie Orlová
3. Mgr. David Pěntka – manažer prevence kriminality, protidrogový koordinátor
4. npor. Mgr. René Gabzdyl – vedoucí obvodního oddělení Orlová PČR
5. Ing. Petra Slavíková – vedoucí odboru městských financí a školství
6. Mgr. Zdeněk Nowak – ředitel ZŠ Orlová – Lutyně K. Dvořáčka
7. Mgr. Alena Šaročová – vedoucí oddělení sociálně-právní ochrany dětí
8. Bc. Pavlína Tomanová – vedoucí oddělení sociální práce
9. Mgr. Jiřina Lízalová – koordinátor sociálních služeb a národnostních menšin
10. Mgr. Nataša Cibulková – vedoucí oddělení kanceláře starosty a tisková mluvčí

1 Základní charakteristiky města z hlediska bezpečnosti

1.1 Historie města

První písemná zmínka o existenci Orlové pochází z roku 1223 v kontextu s listinou biskupa Vavřínce. Název Orlová je poprvé uváděn v písemnostech z roku 1227. Orlovský klášter (1291), vybudovaný Benediktýny se stal sídlem opatství, které hospodářsky silně ovlivňovalo region přibližně 160 km² v okolí Orlové až do 16. století.

V období středověku byla Orlová zemědělským sídlem. Svůj význam tu měla však také řemeslná výroba, zejména plátenictví. Zásadní změnu do života Orlové přinesl počátek dobývání uhlí v 19. století. Dochází k významnému nárůstu populace a mění se i urbanistická struktura obce. Vedle vznikajících těžebních provozů vyrůstají typické havířské kolonie. V roce 1850 bylo na území Orlové a Lazů již 16 uhelných jam. Pro rozvoj těžby v Orlové bylo významné dokončení Košicko-bohumínské dráhy v roce 1869. Orlová tím získala železniční spojení do všech významných středisek Rakousko-Uherska.

Průmyslový rozvoj s sebou přinesl i společenský a kulturní rozmach. Orlová se stává na počátku 20. století centrem českého a polského školství, sídlem mnoha kulturních i sportovních spolků, muzejnictví a tvoří obchodní centrum celé těšínské oblasti. Po první světové válce v roce 1922 získává městská práva a v období první republiky vystupuje jako významné hospodářské a společenské sídlo Fryštátského okresu. Třicátá léta jsou poznamenána poklesem prosperity v důsledku světové hospodářské krize.

Po mnichovském diktátu bylo postoupeno území Orlové na jeden rok Polsku a poté se stává součástí německé říše. I když okupace nepřinesla vážné válečné škody, došlo k **odlivu osobností z oblasti hospodářské i kulturně společenské**. Přesto vstupuje Orlová do období po 2. světové válce jako významné průmyslové středisko.

Tradiční spojení Orlové a Lazů bylo doplněno v roce 1960 o Porubu a později ještě o Horní Lutyni. Stále rozšiřující se těžba uhlí se začíná velmi negativně projevovat důlními škodami na domech a architektuře, zvláště v částech Orlová a Lazy. V důsledku důlních škod je dokonce zvažována úplná likvidace Orlové a realokace jejích občanů do okolních měst a obcí. Tento záměr byl po **připojení obce Horní Lutyně** změněn v myšlenku **vybudování velkého sídliště** na území této obce, které by nabídlo nový domov obyvatelům Orlové z poddolovaných částí města a zároveň také novým občanům, kteří do Orlové přicházeli za prací na základě důlních náborových akcí. Výstavba sídliště byla zahájena v roce 1963.

Listopad roku 1989 znamenal pro Orlovou značný zlom především ve dvou oblastech. Zaprvé se mění jednostranná průmyslová orientace a struktura zaměstnanosti města na více diverzifikovanou. Zadruhé se také mění filozofie přístupu k historické části města, kde byl zahájen revitalizační proces, jehož cílem je zachrana dochované architektury a příprava podmínek pro bydlení a oživení této části po odeznění důlních vlivů.

Relativně inenzivní vývoj Orlové, spojený především s průmyslovým rozvojem, v důsledku kterého vznikly diskontinuity (migrace za prací a následný útlum klíčových provozů bez adekvátní náhrady jinými provozy) měl dopad na bezpečnostní rizika a to nejen územně-technická, ale i společenská.

1.2 Přírodní podmínky a jejich vliv na bezpečnost

Území města se nachází v nadmořské výšce 200-300 m. n. m. a náleží geomorfologicky k subprovincii Vněkarpatských sníženin, oblasti Severních Vněkarpatských sníženin, geomorfologickému celku Ostravské pánve, podcelku Ostravská pánev a okrsku Orlovská plošina.

Geologický vývoj zapříčinil vznik obrovského nerostného bohatství v Ostravské pánvi, což v minulosti ovlivnilo i urbanistickou strukturu města Orlové. Navíc následky důlní činnosti budou území města Orlové ovlivňovat ještě minimálně několik desítek let. Již tak dosti členitý terén komplikují důlní vlivy, zejména nestejněměrné poklesy nadloží vytěžených uhelných slojí. Přestože lze i na území poddolovaném teoreticky stavět, **riziko poklesů v prostoru Lazy a Orlová-město je natolik velké, že reálně výstavba neprobíhá.** Situaci navíc komplikují výrony metanu, což klade další zvýšené nároky na zakládání staveb (ať již např. rodinných domů ale i technické infrastruktury, zejména pak kanalizace). V důsledku těžby je zaznamenávána zvýšená seismická. Jednou za týden se vyskytují seizmické jevy o Magnitudu 1,5 a vyšším. Všechny části Orlové jsou v různé míře postiženy vlivy důlní činnosti projevujícími se na povrchu poklesy a rozsáhlými plochami hald, odvalů, výsypek, kalových a popílkových nádrží. Nejvýraznější vlivy dolování projevující se na povrchu jsou v dobývacím prostoru Dolu Karviná.

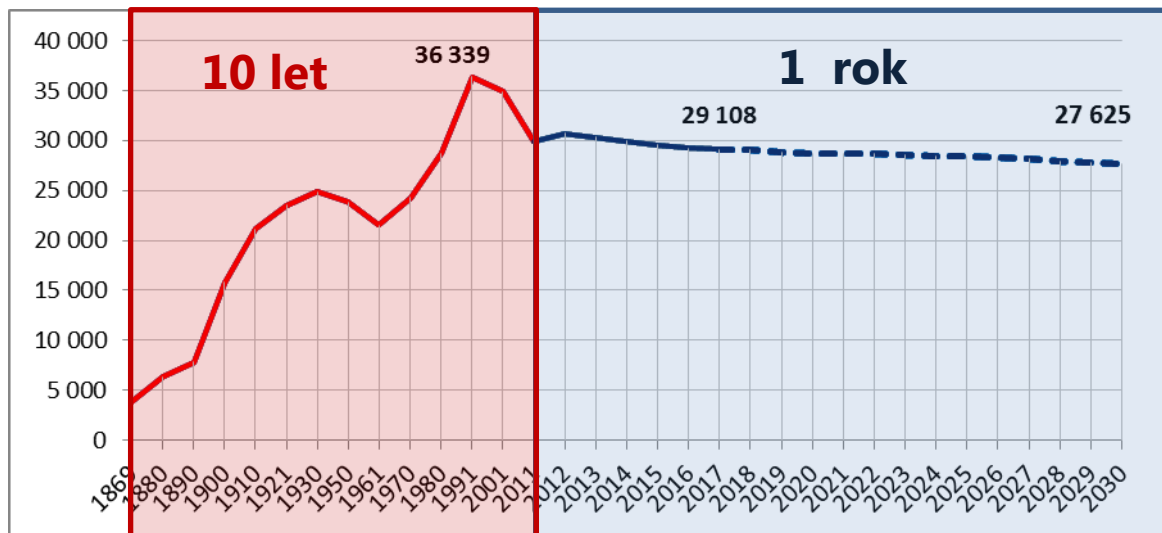
Oblast města se nalézá mezi vyššími akumulacími terasami trojice řek – Odry, Olše a Ostravice, a je protékána několika vodními toky nižšího řádu - Orlovskou, Petřvaldskou a Doubravskou stružkou a množstvím menších potoků a potůčků. **Vodní toky nepředstavují riziko např. z hlediska možného překročení povodňových stavů.** Na druhou stranu existující vodní toky na území města mohou způsobit bleskové povodně menšího rozsahu vlivem intenzivních srážek zejména jako důsledek bouřkové činnosti.

Podnebí města je charakterizováno mírně teplou, vlhkou až velmi vlhkou, rovinatou až pahorkatinnou klimatickou podoblastí s mírnou zimou. Typickým klimatickým znakem jsou poměrně vysoké srážky. Ostravský bioregion je nejvlhčí nížinnou oblastí v České republice. Občas prochází územím cyklóna (od jihu k severu), která vyvolává značné srážky.

1.3 Demografický vývoj města

Z hlediska demografického vývoje můžeme konstatovat, že počet obyvatel po dosažení svého vrcholu v roce 1991 kontinuálně klesá. Snižování počtu obyvatel a stárnutí populace probíhá zejména v důsledku záporného migračního salda, nicméně i přirozený přírůstek vykazuje negativní hodnoty. Obdobně jako v jiných městech je i v Orlové vidět suburbanizační proces, kdy se lidé stěhují do zázemí měst, ale přitom využívají jejich nabídku služeb, pracovních příležitostí apod.

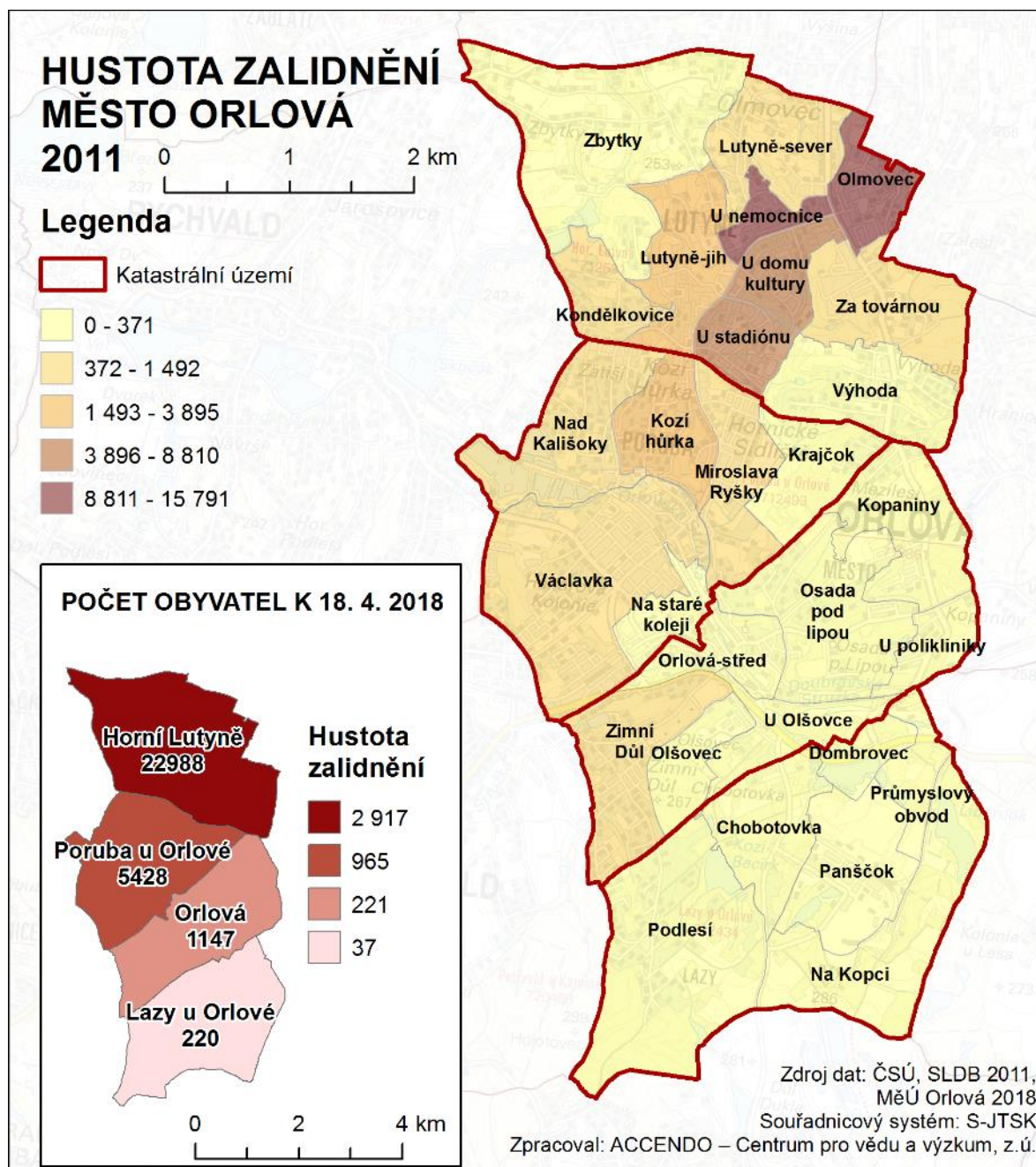
Obrázek 1.1: Vývoj počtu obyvatel města Orlová včetně prognózy do roku 2030

Zdroj dat: ČSÚ, 2018

Pozn.: červená – historický vývoj, modrá – změny po 1 roce, přerušovaná čára prognóza

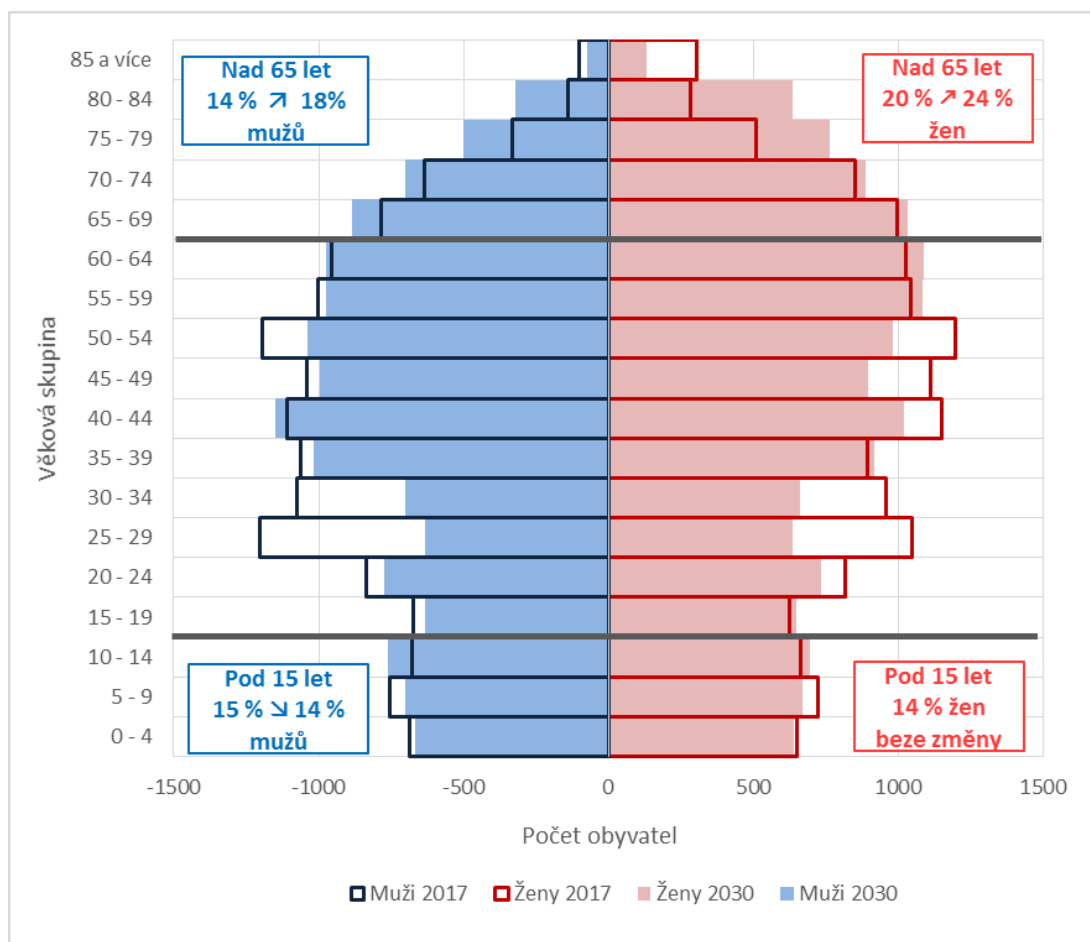
Obrázek 1.2: Hustota zalidnění a počty obyvatel v základních sídelních jednotkách a katastrálních územích

Zdroj dat: ČSÚ, SLDB 2011, MěÚ Orlová 2018

Věková struktura se dle prognózy provedené do roku 2030 změní. Na rozdíl od jiných měst nedojde k tak zásadnímu snížení počtu dětí, ale je očekáván úbytek osob v produktivním věku, a to především do 34 let, dále pak ve věkové kategorii 45 – 54 let. Naopak bude narůstat počet osob nad 60 let, tzn. je potřeba se připravit na zvyšující se počet seniorů ve městě. V roce 2030 lze dle výsledků demografické prognózy očekávat nárůst seniorů o 4 % u obou pohlaví u mužů na 18 % a u žen na 24 %. Narůstá i průměrný věk, který se zvýšil mezi lety 2013 - 2016 o jeden rok na současných 41,6 let. Stárnutí populace má vliv na vnímání bezpečnosti ve městě Orlové a nastavení potřebných opatření ze strany města.

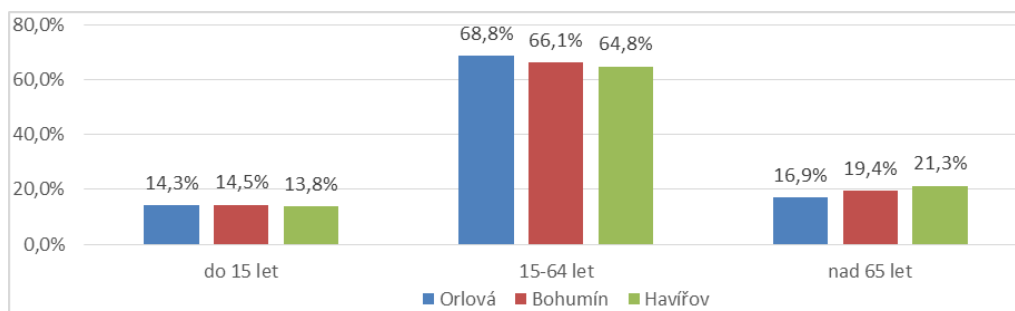
Obrázek 1.3: Věková struktura obyvatel k 31. 12. 2017

Zdroj dat: ČSÚ, 2018

V případě porovnání věkových skupin mezi Orlovou (29 108 obyvatel), Bohumínem (20 761 ob.) a Havířovem (72 328 ob.) je v Orlové relativně méně seniorů (16,9 %) a více lidí v produktivním věku (68,8 %), viz graf níže.

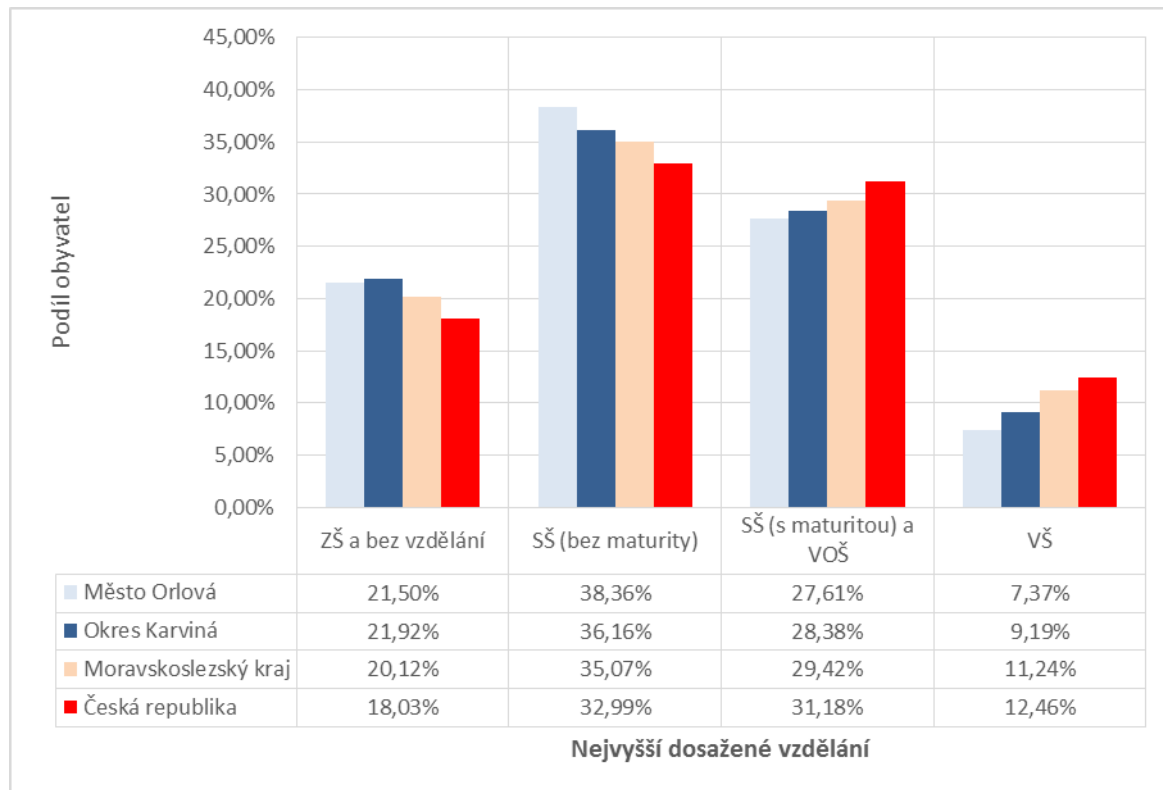
Obrázek 1.4: Porovnání věkových skupin mezi Orlovou, Bohumínem a Havířovem k 31. 12. 2017

Zdroj dat: ČSÚ, 2018

Z hlediska vzdělanostní struktury patří Orlová historicky, díky průmyslové struktuře, k obcím, kde nejsou vysokoškolsky vzdělané osoby hojně zastoupeny v populaci. Daleko významnější než prostý počet obyvatel je však jeho struktura pokud jde o ekonomickou aktivitu, věkové složení, vzdělanost a další charakteristiky, které vytvářejí určité vzorce chování a tím i ovlivňují bezpečnostní situaci ve městě.

Obrázek 1.5: Vzdělanostní struktura Orlové a vybraných územních jednotek

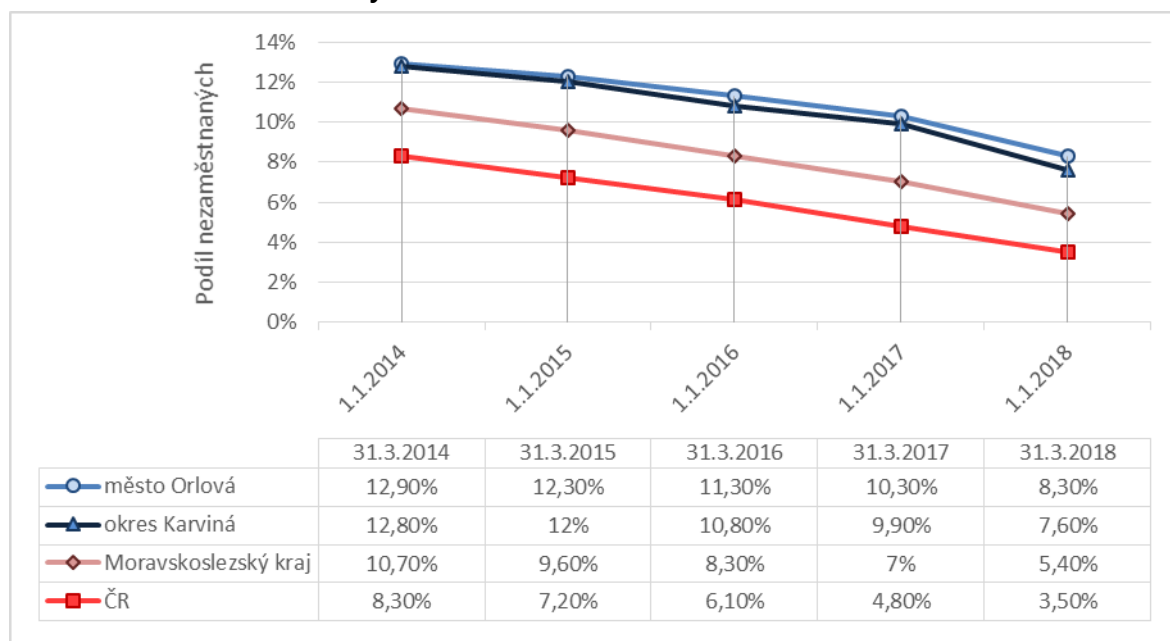
Zdroj: SLDB 2011, Český statistický úřad

Je nutné poznamenat, že data ze SLDB z roku 2011 jsou již velmi poplatná době svého vzniku a situace již v roce 2018 může vypadat o dost příznivěji.

1.4 Ekonomický vývoj města

Ekonomický vývoj města doznal po roce 1989 významných změn. Orientace na hornictví se v důsledku postupného utlumování těžby přesouvá spíše do služeb, což však vyžaduje zcela jinou kvalifikační strukturu obyvatel. To se neobešlo bez negativních sociálních jevů – zejména nezaměstnanosti. I tento jev mohl ovlivnit stěhování obyvatel, kteří se stěhovali např. za práci ve stejném odvětví.

Orlová patří dlouhodobě k městům, kde je vyšší podíl nezaměstnaných osob, než je celookresní průměr, na druhou stranu vykazuje Orlová lepší hodnoty než město Karviná. Nezaměstnanost je z pohledu bezpečnosti jedním ze stěžejních faktorů, neboť nezaměstnanost zpravidla znamená pokles příjmů, o to více se situace projevuje, vypadne-li v rodině více příjmů současně.

Obrázek 1.6: Podíl nezaměstnaných osob

Zdroj: Úřad práce ČR, 2014-2018

O lepšící se ekonomické situaci svědčí i kontinuální pokles celkového objemu vyplácených příspěvků na živobytí. Při současném vývoji by v roce 2018 měl dosáhnout objem příspěvků cca 36 mil. Kč, což je pokles oproti roku 2015 o cca 40%. Pokles je zřetelný i u počtu a celkového objemu vyplácených dávek doplatku na bydlení a taktéž v případě dávek mimořádné okamžité pomoci.

Rovněž klesá i celkový objem vyplácených příspěvků na živobytí. Při současném vývoji by v roce 2018 měl dosáhnout objem příspěvků cca 36 mil. Kč, což je pokles oproti roku 2015 o cca 40%.

Tabulka 1.1: Sociální dávky vyplacené občanům na území města Orlové

	Typ dávky	2015	2016	2017	k 1. 4. 2018
Počet dávek	Příspěvek na živobytí	14 800	14 589	13 482	6 184
	Doplatek na bydlení	8 711	8 905	8 068	2 423
	Mimořádná okamžitá pomoc	340	294	260	48
Výše vyplacených dávek v mil. Kč	Příspěvek na živobytí	63,31	59,32	48,54	12,21
	Doplatek na bydlení	30,91	32,28	29,09	8,72
	Mimořádná okamžitá pomoc	0,75	0,60	0,60	0,13

Zdroj: Úřad práce ČR, 2014 - 2018

V současnosti probíhá hlubinná těžba v tzv. Důlním závodu 1, který zahrnuje tři dobývací prostory - ČSA, Lazy a Darkov. Tento důlní závod zaměstnával v roce k 31. 12. 2016 celkem 4621 zaměstnanců. Část zaměstnanosti se odehrává na území města Orlové-Lazy. Tento důlní závod vytěžil v roce 2016 cca 1 779 000 tun uhlí, což představovalo cca 40% celkové těžby uhlí společností OKD.

Z celkem 12.464 zaměstnaných osob trvale bydlících na území města Orlové dle SLDB 2011 dojíždělo 5767 osob za zaměstnáním a 70% z těchto dojíždějících vyjíždělo za zaměstnáním mimo obec trvalého bydliště.

Ekonomická struktura zůstává nadále málo diverzifikovaná. Největším zaměstnavatelem na území města jsou veřejné služby - ať již samotný městský úřad nebo příspěvkové organizace města či kraje. Administrativní registr však nezohledňuje provozovny, takže největším zaměstnavatelem by jistě mělo být nadále OKD, a. s., čemuž by odpovídala i bilance dojíždětky a vyjíždětky za zaměstnáním.

Tabulka 1.2: Přehled hlavních zaměstnavatelů se sídlem na území města Orlové

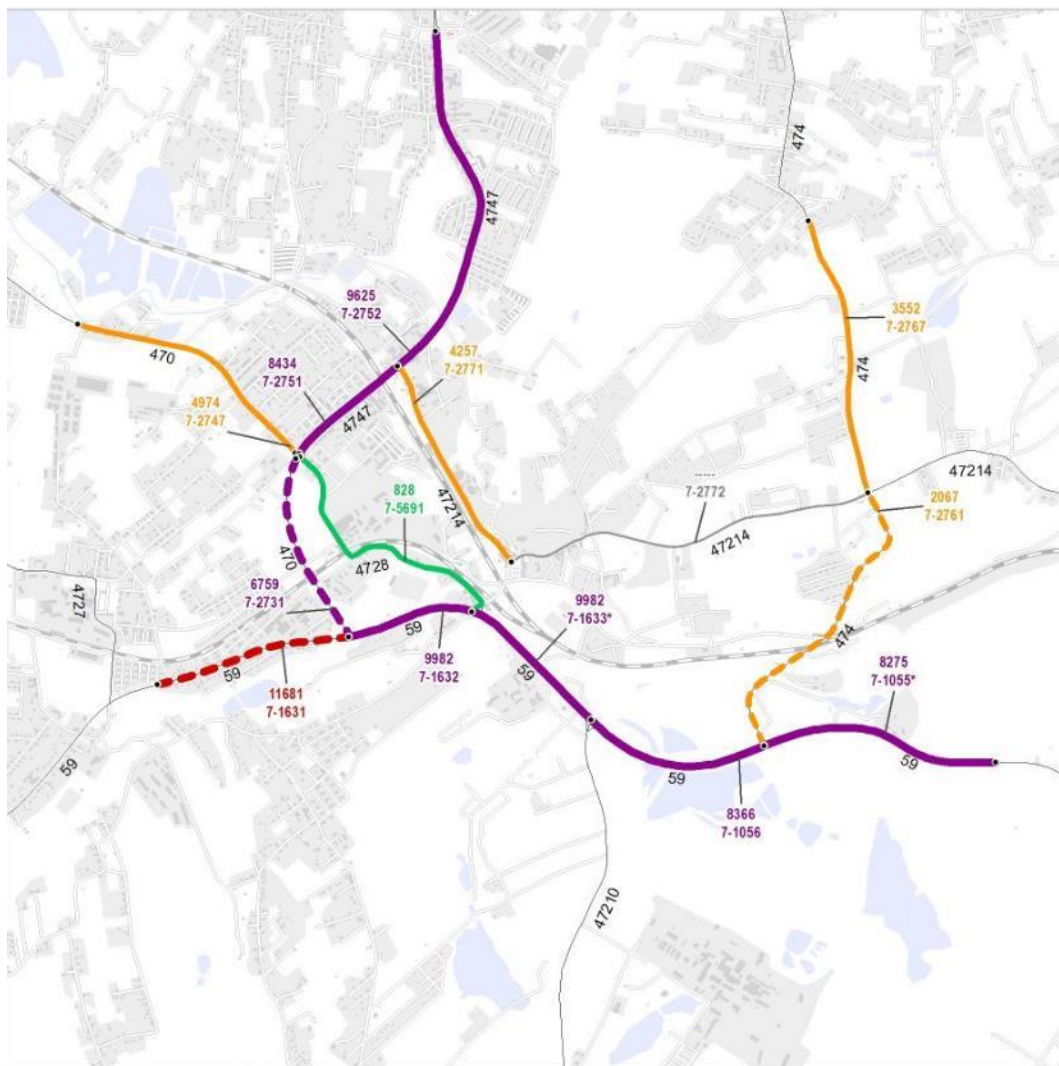
Název zaměstnavatele	Velikostní kategorie dle počtu zaměstnanců
Město Orlová	250-499
Carbokov, s. r. o.	200-249
SMO, městská, a.s. Orlová	100-199
Orfa, a.s.	50-99
Ing. Miroslav Kurka	50-99
Doubravan Car, s.r.o.	50-99
Domov vesna, příspě.org.	50-99
Gymnázium a obchodní akademie, Orlová, příspě.org.	50-99
Základní škola Školní 862, okres Karviná, příspě.org.	50-99
Domácí péče SOS, s.r.o.	50-99
Základní škola Orlová-Lutyně, K. Dvořáčka 1230, okres Karviná, příspě.org.	50-99
Základní škola Orlová-Lutyně, Ke Studánce 1050, okres Karviná, příspě.org.	50-99
Základní škola Orlová-Lutyně, U Kapličky 959, okres Karviná, příspě.org.	50-99
KARIMPEX-STROJÍRNY, s.r.o.	25-49
Základní škola Orlová-Poruba, Jarní 400, okres Karviná	25-49
Autosalon Kudrna, s.r.o.	25-49
BZS INTEPS, s.r.o.	25-49
Orlovan, bytové družstvo	25-49
Arista, s.r.o.	25-49
Dům dětí a mládeže, Orlová, příspě.org.	25-49
Mateřská škola Orlová-Lutyně, K. Dvořáčka 1228, okres Karviná, příspě.org.	25-49
Sociální služby města Orlová, příspě.org.	25-49
Základní škola Orlová-Lutyně, Mláďí 726, okres Karviná, příspě.org.	25-49
Základní umělecká škola J. R. Míši, Orlová, příspě.org.	25-49
LE BANNER, s.r.o.	25-49
TALPA - zahradnické služby, s.r.o.	25-49
Meccano, s.r.o.	25-49
REPAX, s.r.o.	20-24
Dům kultury města Orlové, příspě.org.	20-24
Ing. Tomáš Kuča	20-24
Stolařství MaJaMi, s.r.o.	20-24
Mateřská škola Orlová-Lutyně, Okružní 917, okres Karviná, příspě.org.	20-24
Mateřská škola Orlová-Lutyně, Na Vyhliďce 1143, okres Karviná, příspě.org.	20-24
Dům seniorů POHODA, o.p.s.	20-24
Black Red White cz, a.s.	20-24

Zdroj: ČSÚ, Administrativní registr ekonomických subjektů

1.5 Dopravní infrastruktura a nehodovost

Silniční síť na území města Orlová se skládá z jedné silnice první třídy (I /59) vedoucí z Ostravy do Karviné, dvou silnic druhé třídy (II/470, II/474), pěti silnic třetí třídy (III/4712, III/4728, III/4747, III/47210 a III/47214) a dalších místních komunikací převážně obslužného charakteru napojujících zastavěné území na silniční průtahy. Dle sčítání dopravy z roku 2016 je silniční tahem s nejvyšší intenzitou dopravy úsek silnice I /59 vedoucí na Petřvald a zároveň úsek silnice III/4747, který spojuje severní část města s jižní (Masarykova třída). Z tabulky vytižení jednotlivých sčítacích úseků je z pohledu průjezdnosti nejvíce kritická právě jednoproudá silnice III/4747, která je ve špičce i mimo ni velmi podobně vytižena (navíc je vedena hustou zástavbou), co do absolutního počtu průjezdů aut, jako nejvíce vytižené úseky dvouproudé silnice I /59, které jsou nejproblematictější z pohledu emise hluku.

Obrázek 1.7: Intenzita dopravy ve sčítacích profilech na území Orlové

Zdroj: Sčítání Dopravy 2016. ŘSD.

Obrázek 1.8: Legenda k intenzitám dopravy

385 3-1093 (*)	roční průměr denních intenzit [voz/24 h] místo stanoviště a číslo sčítacího úseku (přebíraného úseku)		
-----	sčítací úsek s intenzitou	1 - 500	voz/24 h
—————	sčítací úsek s intenzitou	501 - 1000	voz/24 h
-----	sčítací úsek s intenzitou	1001 - 3000	voz/24 h
—————	sčítací úsek s intenzitou	3001 - 5000	voz/24 h
-----	sčítací úsek s intenzitou	5001 - 7000	voz/24 h
—————	sčítací úsek s intenzitou	7001 - 10000	voz/24 h
-----	sčítací úsek s intenzitou	10001 - 15000	voz/24 h

Zdroj: Sčítání Dopravy 2015. ŘSD.

Tabulka 1.3: Dopravní intenzity na sčítacím profilu 7 - 2752 – Masarykova třída

Druh vozidla	Dopravní intenzity dle sčítání dopravy		
	2005	2010	2016
Osobní	10 236	8 824	8 869
Těžká nákladní	1 152	946	683
Motorky	64	72	73
Celkem	11 452	9 842	9 625

Zdroj: ŘSD, Sčítání dopravy (2016)

Tabulka 1.4: Dopravní intenzity na sčítacím profilu 7 - 1631 – silnice I /59 od Rychvaldu

Druh vozidla	Dopravní intenzity dle sčítání dopravy		
	2005	2010	2016
Osobní	11 856	11 264	10 270
Těžká nákladní	2 511	1 764	1 349
Motorky	49	86	62
Celkem	14 416	13 114	11 681

Zdroj: ŘSD, Sčítání dopravy (2016)

Problémem je statická doprava (parkování), neboť převažuje bytová výstavba s velkým počtem bytů. V důsledku toho je na relativně malém prostoru velký počet obyvatel, a tedy i aut, který navíc ještě bude narůstat. Tomu odpovídají i dopravní přestupky, které tvoří absolutně nejvyšší počet všech přestupků v Orlové.

V roce 2017 se na území města Orlové stalo 179 dopravních nehod, z nichž 39 s následky na zdraví, 5 osob následkem dopravní nehody zemřelo, 2 byly těžce zraněny a 38 utrpělo zranění lehké. Počet dopravních nehod v rámci Orlové zůstává v posledních 2 letech na konstantní úrovni. U většiny nehod nebyl zjištěn alkohol ani jiná návyková látka nebo se nezjišťoval.

Tabulka 1.5: Počet dopravních nehod v letech 2015, 2016 a 2017

	Legenda	2015	2016	2017
Počet nehod celkem		175	154	179
Počet nehod s následky na zdraví		36	30	39
Počet usmrcených osob	●	2	1	5
Počet těžce zraněných osob	●	5	3	2
Počet lehce zraněných osob	●	38	39	38

Zdroj: Policie České republiky, Jednotná dopravní vektorová mapa (2018)

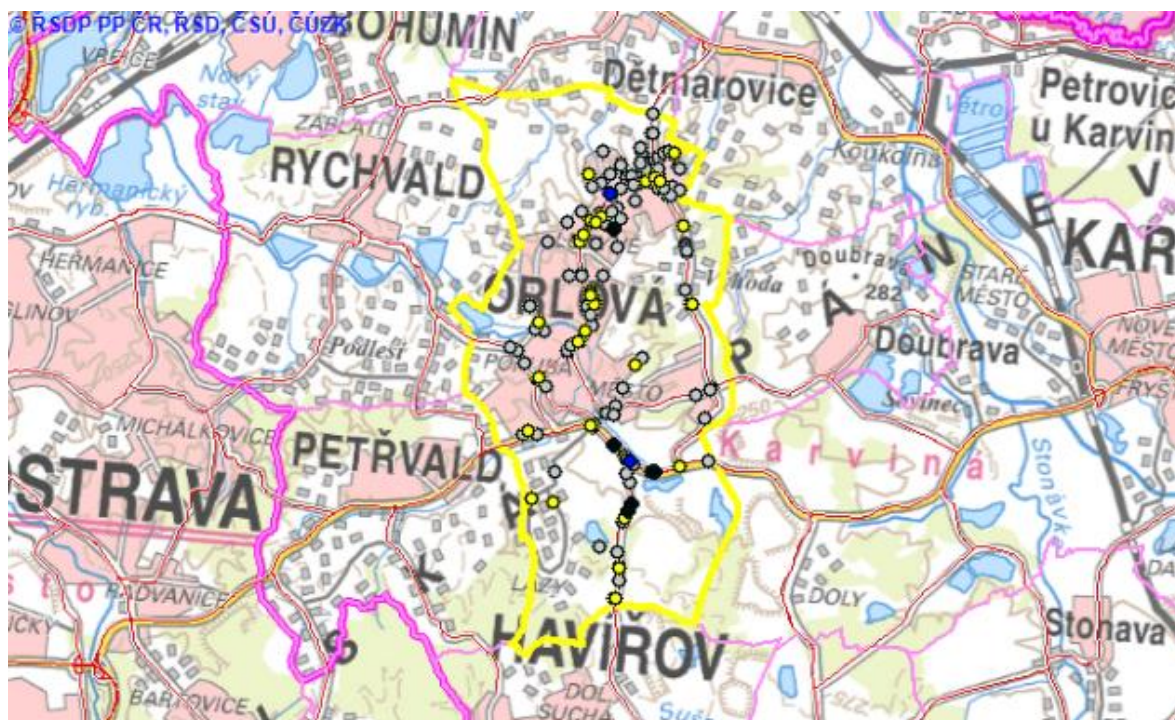
Tabulka 1.6: Statistika nehod podle přítomnosti alkoholu nebo drog u viníka nehody v roce 2017

Přítomnost alkoholu nebo drog	Počet nehod	Usmrcené osoby	Těžce zraněné osoby	Lehce zraněné osoby
ne	104	5	1	34
nezjišťováno	64	0	1	2
ano, obsah alkoholu v krvi 1,5 ‰ a více	7	0	0	1
ano, obsah alkoholu v krvi do 0,99 ‰	2	0	0	0
ano, obsah alkoholu v krvi od 1,0 ‰ do 1,5 ‰	1	0	0	1
pod vlivem drog	1	0	0	0

Zdroj: Policie České republiky, Jednotná dopravní vektorová mapa (2018)

Nejvíce dopravních nehod se odehrálo na silnici III/4747 (Hlavní třída a ul. Slezská, 21 %), dále pak na silnici II/474 (ul. 17. listopadu a Na Olmenci, 10 %) a silnici I/59 (Ostravská, 10 %).

Obrazek 1.9: Mapa dopravních nehod na území města Orlová v roce 2017

Zdroj: Policie České republiky, Jednotná dopravní vektorová mapa (2018)

Necelá třetina nehod (30 %) byla s jedoucím vozidlem, zhruba stejný podíl (29 %) s vozidlem zaparkovaným/odstaveným, srážka s pevnou překážkou pak stála za 26 % nehod.

Nejvíce dopravních nehod se na území Orlové v roce 2017 stalo v pátek (22 %) a v pondělí (19 %), kdy je největší pohyb motorových vozidel na pozemních komunikacích.

Tabulka 1.7: Statistika dopravních nehod podle dnů v týdnu v roce 2017

Den v týdnu	Absolutní počet nehod	Relativní počet nehod
pondělí	34	19%
úterý	20	11%
středa	17	10%
čtvrtek	24	14%
pátek	38	22%
sobota	21	12%
neděle	21	12%
Celkem	175	100%

Zdroj: Policie České republiky, Jednotná dopravní vektorová mapa (2018)

Podrobné statistiky dopravních nehod jsou uvedeny v příloze.

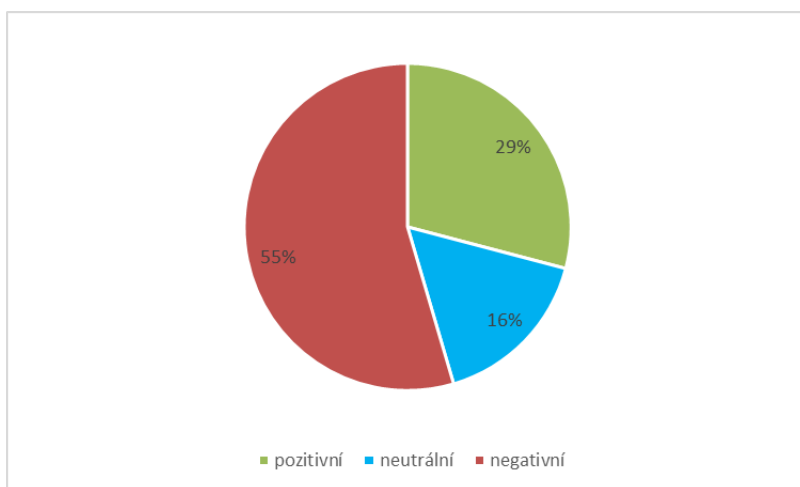
1.6 Mediální obraz města Orlové z hlediska bezpečnosti

Pro stručnou analýzu médií (TV, tisk) bylo zvoleno období jednoho roku od dubna 2017 do dubna 2018, přičemž v elektronických/tištěných médiích byl zdrojem zpravodajský server IDNES, v případě TV byla zvolena TV Polar a Česká televize.

V internetovém zpravodajství (odpovídá tištěné verzi MF Dnes) převažují při vyhledávání klíčového slova Orlová negativní zprávy, kterým dominuje kriminalita v podobě informací o nejružnějších krádežích, ale i drogách, dopravních přestupcích. Zprávy se týkaly rekonstrukce náměstí, blokování investičních záměrů spolky, zachování zdravotní péče v nemocnici v Orlové.

V pozitivních zprávách dominuje zejména začlenění orlovské MHD do ODIS a problematika ODISKY, slavní orlovští rodáci, návštěva prezidenta a informace o akcích ve městě Orlová.

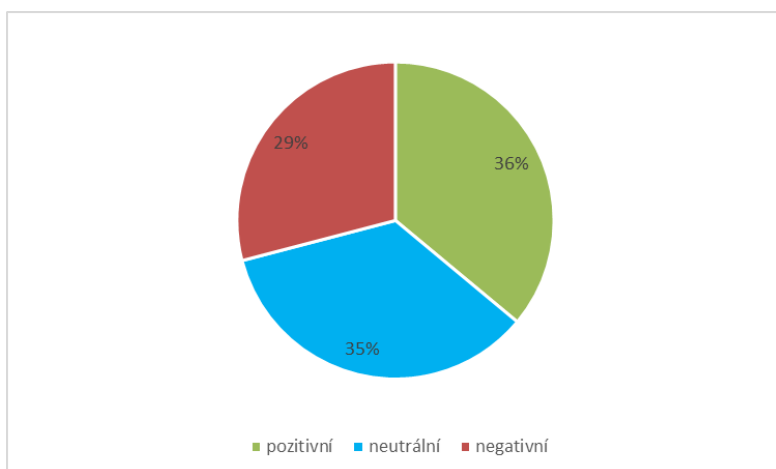
Obrázek 1.10: Obsahová analýza médií - IDNES

Zdroj: IDNES 2018, vlastní zpracování

V případě POLAR TV a České televize můžeme konstatovat, že jsou v zásadě vyváženy zprávy pozitivní, negativní a neutrální. V případě negativních zpráv dominují zejména zprávy týkající se kriminality či přestupků a boje proti nim, následované zprávami o rekonstrukci náměstí a s tím spojených problémech. V pozitivních zprávách dominují zejména informace o připravovaných/realizovaných investičních akcích, případně významných událostech.

Obrázek 1.11: Obsahová analýza médií - TV POLAR, Česká televize

Zdroj: TV POLAR, Česká televize, 2018, vlastní zpracování

1.7 Sociální infrastruktura z hlediska zajištění bezpečnosti a základních potřeb

Dle střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb a navazujících aktivit ve městě Orlová a správním obvodu na období 2016 – 2018 poskytuje péči na území města Orlová 18 registrovaných sociálních služeb.

Tabulka 1.8: Registrované sociální služby na území města Orlová

Název zařízení	Forma sociální služby	Zřizovatel/Poskytovatel
Ambrosie – domov pro osoby se zdravotním postižením Orlová	pobytová	DOMÁČÍ PÉČE SOS, spol. s r. o
Denní stacionář SSMO, p. o. Orlová	ambulantní	Sociální služby města Orlová, p. o.
DOMÁČÍ PÉČE SOS, spol. s r. o. Orlová – domov se zvl. režimem	pobytová	DOMÁČÍ PÉČE SOS, spol. s r. o.
Domov pro seniory SLEZSKÉ HUMANITY, o. p. s.	pobytová	SLEZSKÁ HUMANITA, o. p. s.
Domov Vesna, p. o. Orlová	pobytová	Domov Vesna, p. o.
Dům seniorů Pohoda, o. p. s. Orlová	pobytová	Dům seniorů Pohoda, o. p. s.
HANNAH Orlová, azylový dům	pobytová	Slezská diakonie
Chráněné bydlení SSMO, p. o. Orlová	pobytová	Sociální služby města Orlová, p. o.
Komunitní centrum Maják, Terénní sociální práce Orlová-Poruba	terénní	Sociální služby města Orlová, p. o.
Kontaktní centrum (K-centrum) SSMO, p. o. Orlová	ambulantní terénní	Sociální služby města Orlová, p. o.
NDZ DUHA, o. p. s.	ambulantní	Nestátní denní zařízení, DUHA, o. p. s.
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Futra, z. s. Orlová	ambulantní	Futra, zapsaný spolek
Odlehčovací služba SSMO, p. o. Orlová	pobytová	Sociální služby města Orlová, p. o.
Pečovatelská služba SSMO, p. o., Orlová	ambulantní terénní	Sociální služby města Orlová, p. o.
SOCIÁLNÍ ASISTENCE Karviná, Orlová	terénní	Slezská diakonie

Zdroj: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a navazujících aktivit ve městě Orlová a správním obvodu na období 2016 – 2018

Z hlediska kapacity a kvality sociálních služeb můžeme konstatovat, že ta postačuje potřebám města Orlové a z hlediska bezpečnosti jsou zde zastoupeny jak pobytové, ambulantní, tak i terénní sociální služby. Hlavním problémem je zajištění financování sociálních služeb, neboť organizace nikdy nemají jistotu, že získají dotaci na provoz a příspěvek na provoz od obce, a vlastní činnost nikdy nedokáže pokrýt celkové náklady. Nedostatek finančních prostředků se projevuje i v ohodnocení zaměstnanců v sociálních službách, v důsledku čehož je v sociálních službách vysoká míra fluktuace.

Je nutné poukázat na fakt, že K-centrum je personálně poddimenzované (2,5 úvazku), k pokrytí potřeby 442 klientů je dle názoru současných pracovníků nutné navýšit počet pracovních úvazků na cca 5 (2 terénní pracovníci, 2 zaměstnanci na stálém pracovišti K-Centra + 1 úvazek pro pracovníka zajišťujícího koordinační a manažerské činnosti). V optimálním případě by bylo vhodné zajistit rovněž jednoho zaměstnance pro potřeby facility managementu.

2 Analýza kriminality a pocitu bezpečí

2.1 Analýza objektivního stavu bezpečnosti ve městě

2.1.1 Trestné činy a přestupky

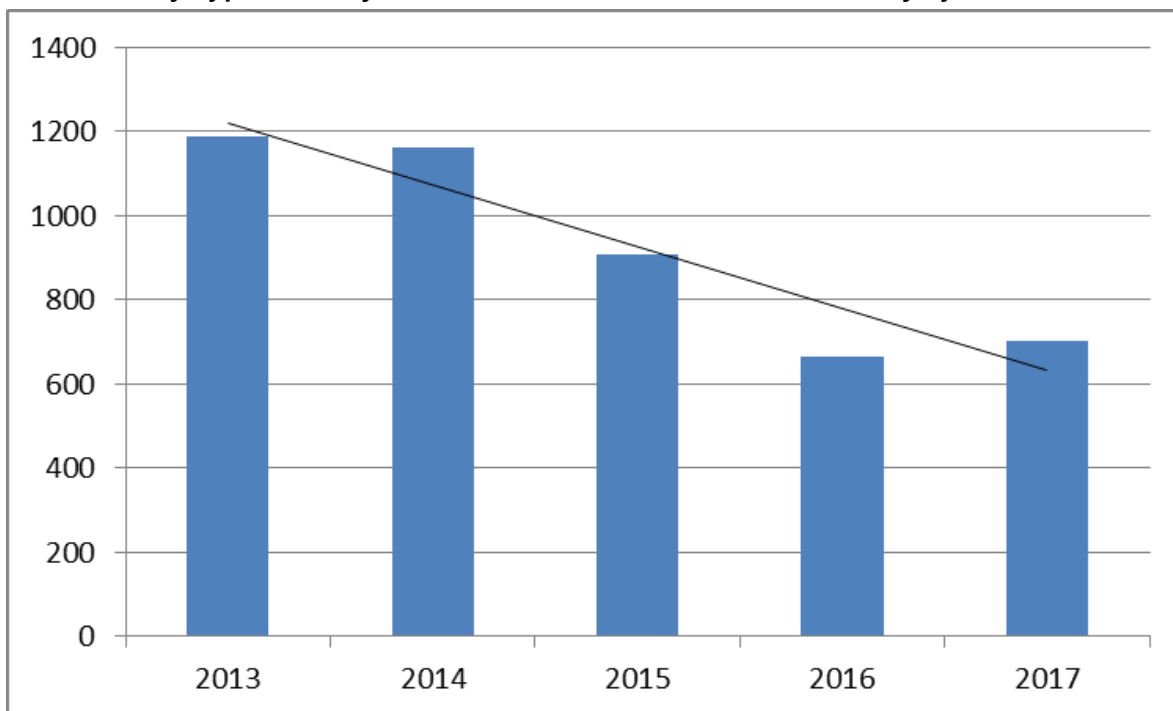
Město Orlová patří z hlediska nápadu trestné činnosti k územím s mírně vyšší intenzitou. V současné době se město Orlová nachází na 95. místě dle indexu kriminality. Přestože po období razantního poklesu nápadu trestné činnosti mezi lety 2013 - 2016 mírně nápad opět narůstá, pozitivní je narůstající objasněnost.

Tabulka 2.1: Trestné činy na území města Orlová

	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Celkový počet zjištěných trestných činů	1189	1160	908	665	703
Objasněno	483	492	422	349	390
Objasněno dodatečně	38	40	50	36	31
Objasněnost v %	41 %	42 %	46 %	52 %	55%

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/>

Obrázek 2.1: Vývoj počtu trestných činů na území města Orlová včetně trendu vývoje

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/>

Z hlediska struktury vybrané trestné činnosti lze pozorovat (po období poklesu do roku 2015) opět mírně rostoucí nápad a to bohužel i u nejzávažnější trestné činnosti. Z hlediska počtu však dominují trestné činy majetkové a krádeže prosté a krádeže vloupáním (všechny vykazují mírně rostoucí trend po dosavadním výrazném poklesu).

Tabulka 2.2: Typologie vybraných trestných činů na území města Orlová v jednotlivých letech

	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Vraždy	0	1	0	1	1
Znásilnění	1	1	0	4	3
Násilné trestné činy	111	133	91	79	74
Mravnostní trestné činy	6	7	3	7	6
Krádeže vloupáním	298	260	180	126	130
Krádeže prosté	415	356	297	170	202
Majetkové trestné činy	777	703	547	346	392
Ostatní trestné činy	120	111	106	79	85
Z toho - nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného	5	2	5	6	11
Zbývající trestné činy	97	95	90	78	81
- dopravní nehody silniční z nedbalosti	11	18	17	11	24
Hospodářské trestné činy	78	111	71	76	65

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/>

Město Orlová zaznamenává kontinuální nárůst počtu přestupků. Nejpočetnější jsou zastoupeny přestupky na úseku BESIP, kde zejména po instalaci radaru měřícího rychlost dramaticky vzrostl počet přestupků.

Tabulka 2.3: Vybrané přestupky na území města Orlová

	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Proti veřejnému pořádku	669	484	1047	903	364 ¹
Proti majetku	125	99	137	121	155
Proti občanskému soužití	90	100	144	136	131
Přestupky na úseku konzumace návykových látek, šíření toxikomanie mezi mladistvými	85	55	348	344	225
BESIP	3.175	2.569	3.548	5.671	11.280 (z toho 7.318 překročení rychlosti)
Celkový počet zjištěných přestupků	5.001	3.997	6.405	8.723	13.345

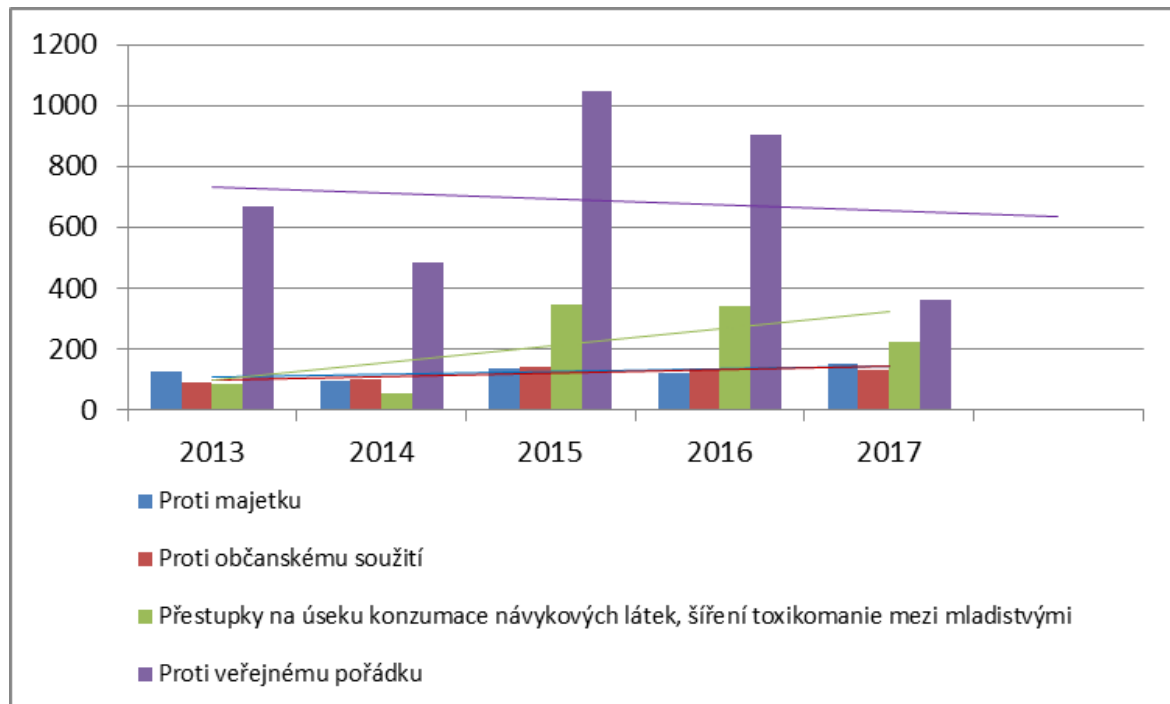
Zdroj: Zprávy o činnosti Městské policie Orlová

V zásadě stabilní trendy vykazují přestupky proti majetku, proti občanskému soužití. Pozitivně lze naopak hodnotit razantní pokles přestupků proti veřejnému pořádku a v posledních letech i pokles přestupků na úseku konzumace návykových látek a šíření toxikomanie mezi mladistvými. Pokles

¹ Došlo ke změně zákona

u vybraných přestupků v roce 2017 je však částečně způsoben změnou přestupkového zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, kdy začaly platit dvě nové zákonné normy (Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích a dále Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich). Tento pokles způsobil vykazovaný pokles napříč celou ČR, neboť normy dodnes nejsou zažité a případy jsou z důvodu nejistoty neřešeny.

Obrázek 2.2: Vývoj počtu vybraných přestupků na území města Orlová včetně trendu vývoje

Zdroj: Zprávy o činnosti Městské policie Orlová

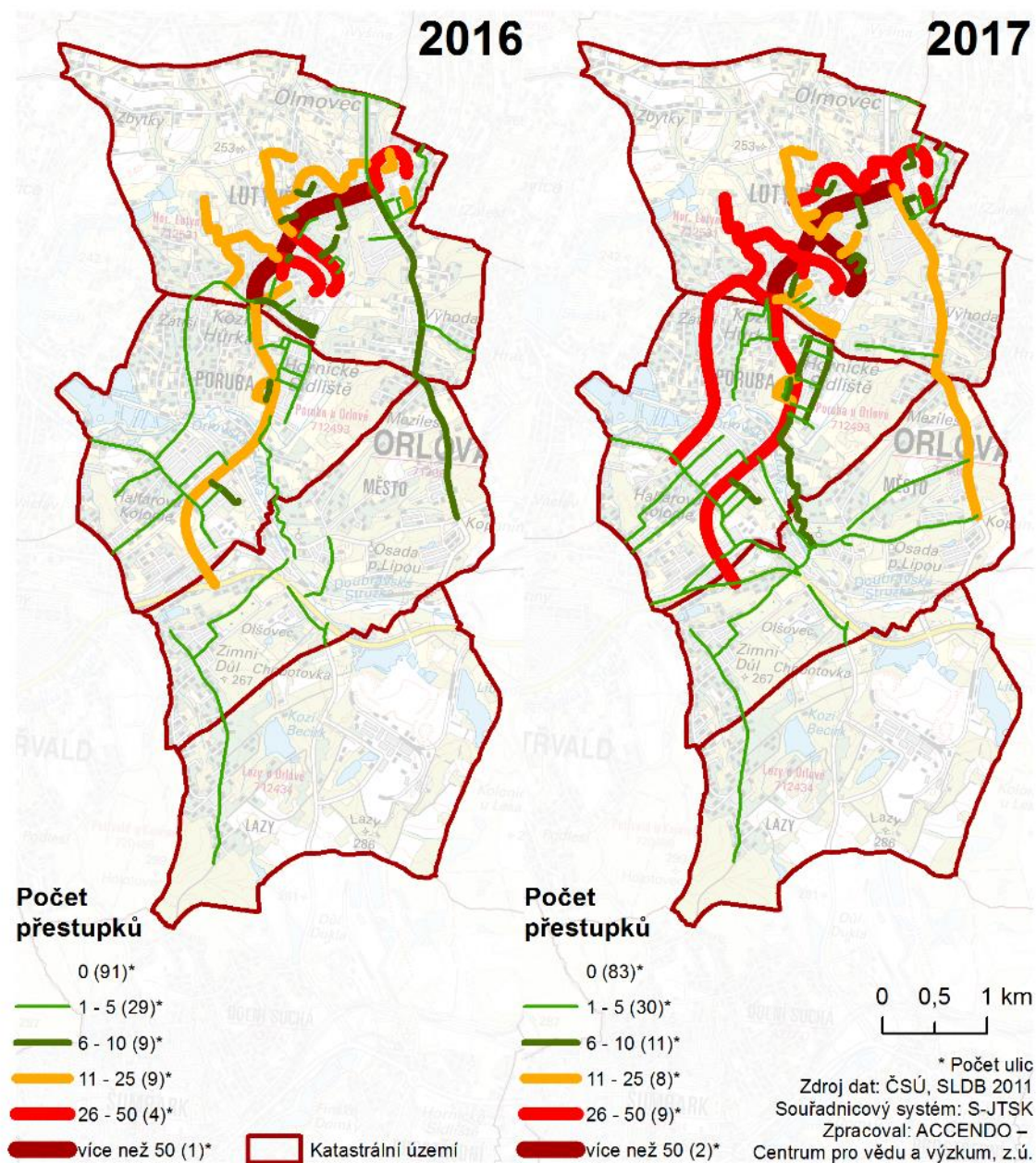
Tabulka 2.4: Výnosy z pokut udělených Městskou Policií v souvislosti se spáchaným přestupkem

	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Objem inkasovaných pokut (blok + složenka)	960 000	680 100	1 144 000	1 528 800	1 242 900

Zdroj: Zprávy o činnosti Městské policie Orlová

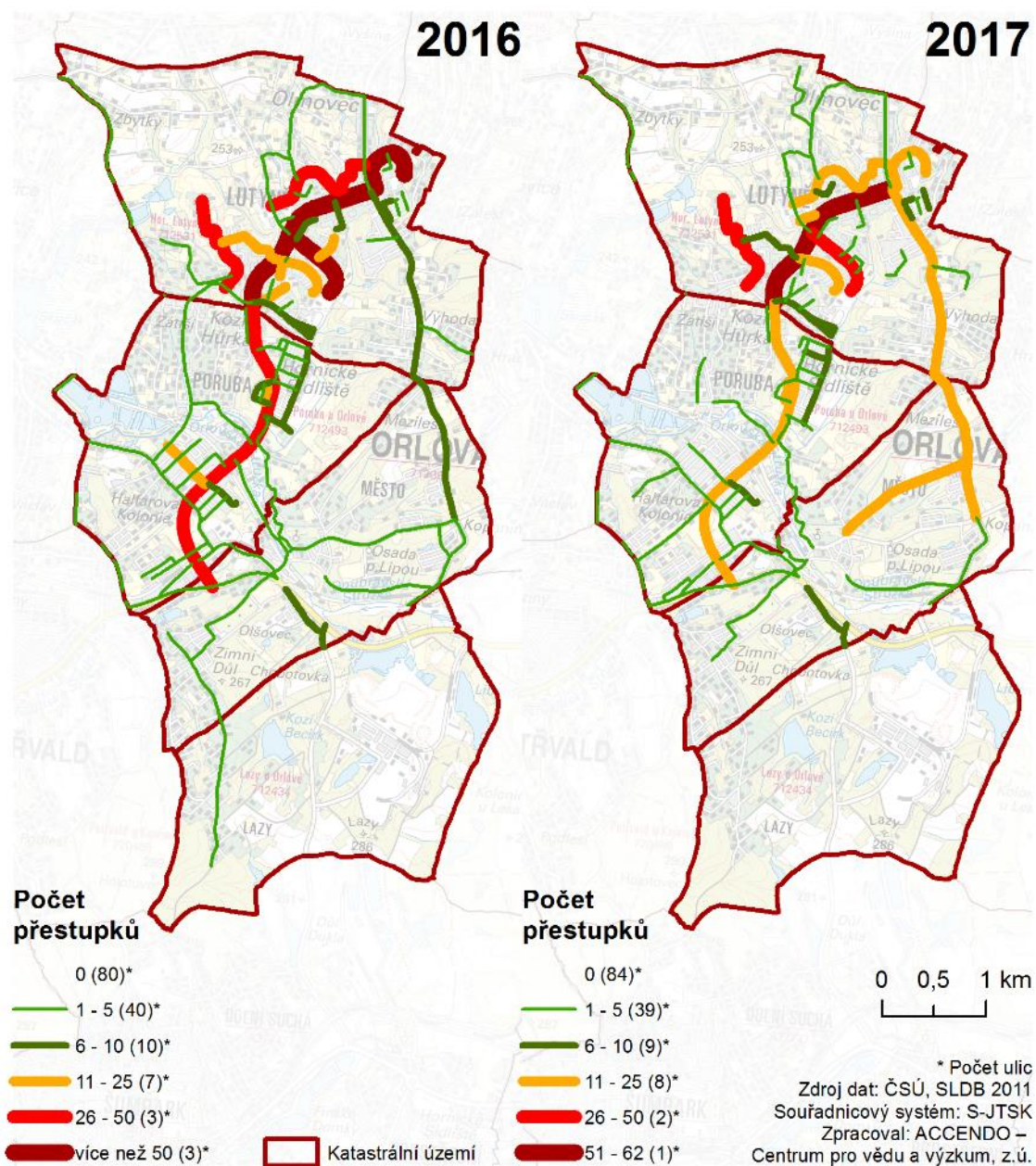
Největší počet **přestupků proti pořádku ve státní správě a územní samosprávě** je na sídlišti v Lutyni, následovaný Porubou, Orlovou–Město a Lazy. To je přímo úměrné počtu obyvatel v jednotlivých místních částech. Oproti roku 2016 došlo k nárůstu počtu tohoto typu přestupků o 50 %.

Obrázek 2.3: Výskyt přestupků proti pořádku ve státní správě a proti pořádku v územní samosprávě (§ 4)

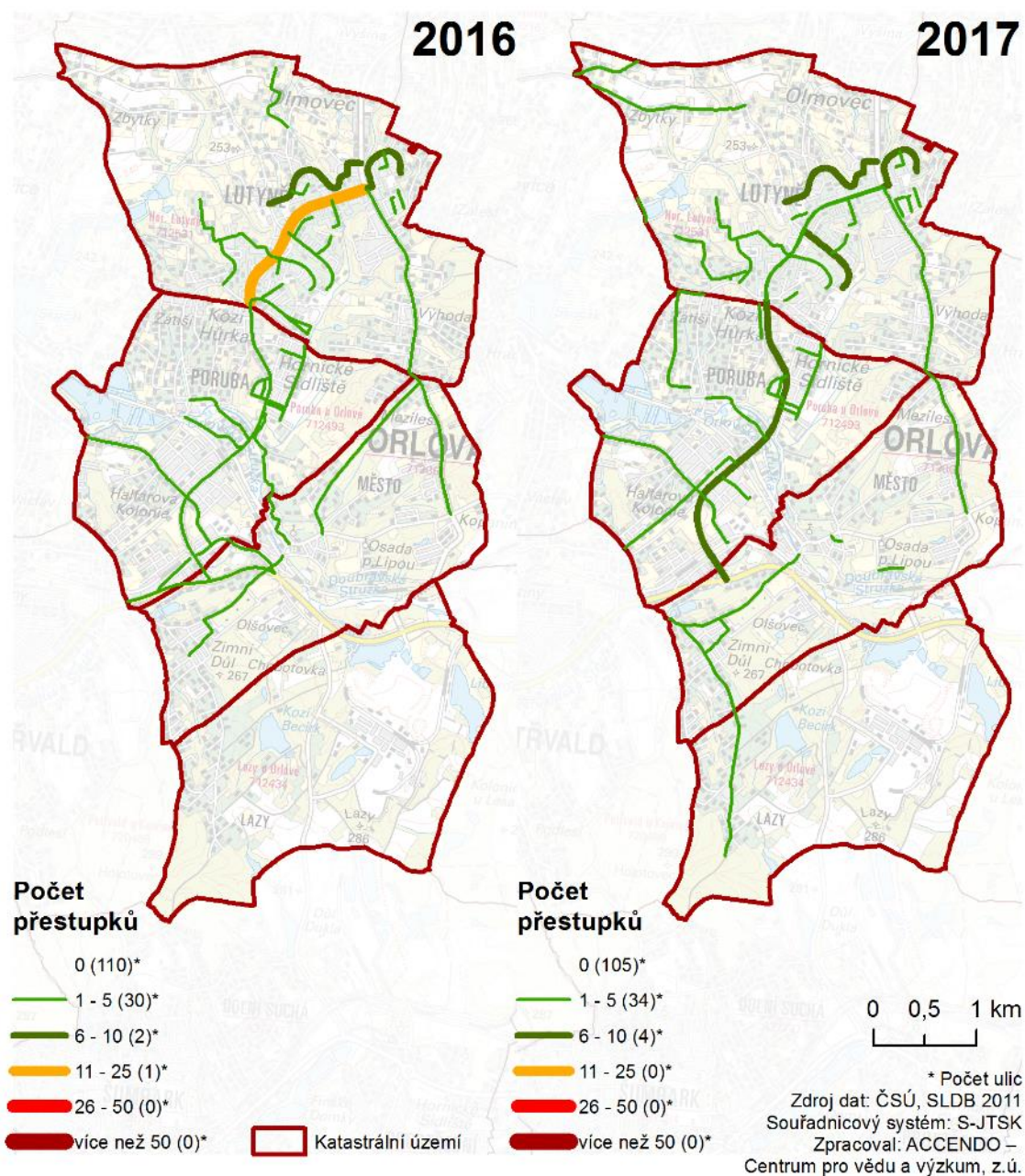
Největší počet **přestupků proti veřejnému pořádku** je rovněž na sídlišti v Lutyni, následovaný Porubou, Orlovou–Město a Lazy. Oproti roku 2016 došlo v roce 2017 k poklesu počtu tohoto typu přestupků o cca 30 %.

Obrázek 2.4: Výskyt přestupků proti veřejnému pořádku (§ 5)

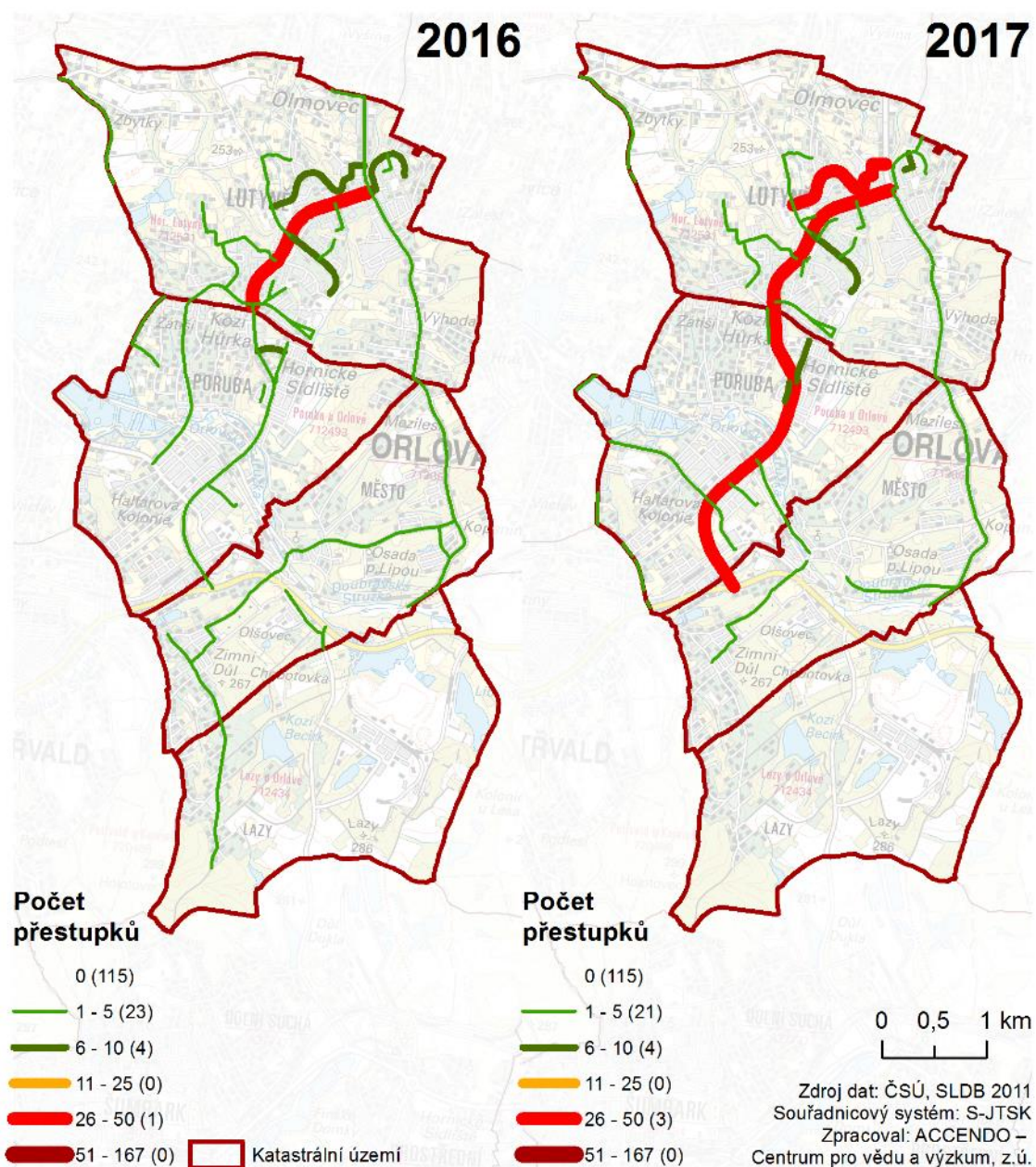
Největší počet **přestupků proti občanskému soužití** je rovněž na sídlišti v Lutyni, následovaný Porubou, Orlovou – Město a Lazy. Oproti roku 2016 došlo v roce 2017 k nárůstu počtu tohoto typu přestupků o cca 10 % - zejména v části Poruba.

Obrázek 2.5: Výskyt přestupků proti občanskému soužití (§ 7)

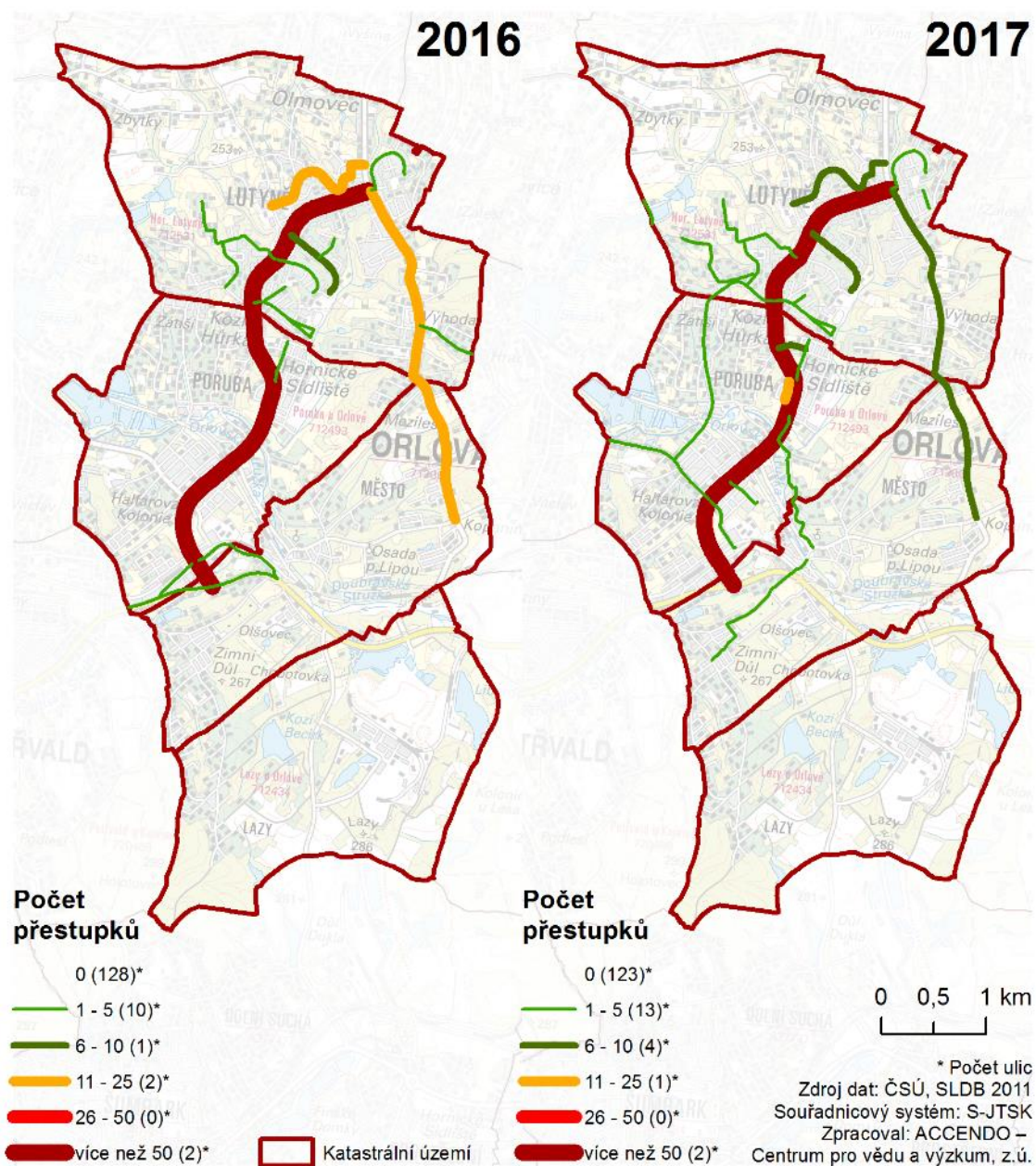
Největší počet **přestupků proti majetku** je na sídlišti v Lutyni, následovaný Porubou, Orlovou–Město a Lazy. Oproti roku 2016 došlo k nárůstu počtu tohoto typu přestupků v roce 2017 o cca 50 %.

Obrázek 2.6: Výskyt přestupků proti majetku (§ 8)

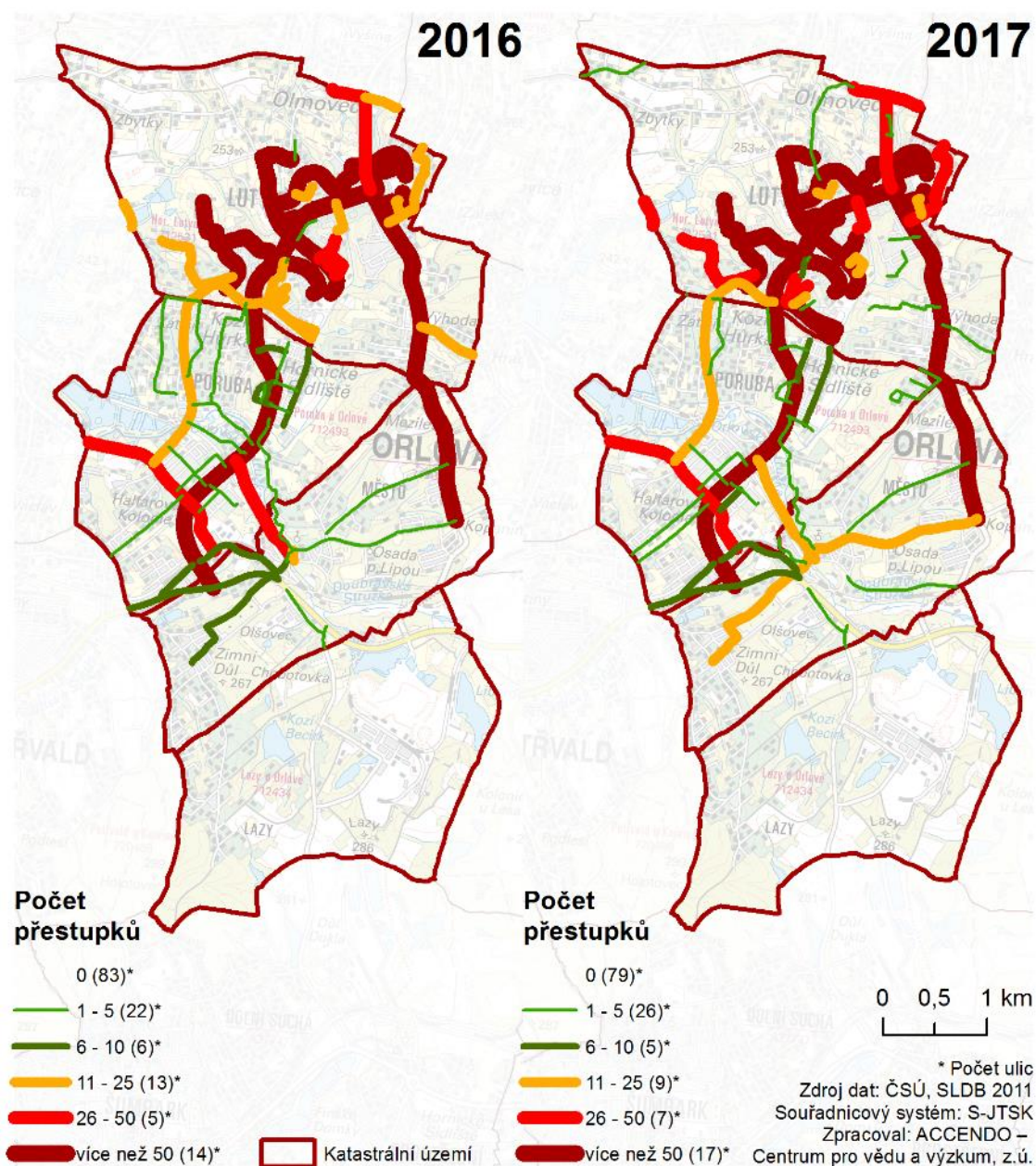
Největší počet **přestupků proti ochraně zdraví před účinky návykových látek** je na sídlišti v Lutyni, následovaný Porubou, Orlovou–Město a Lazy. Oproti roku 2016 došlo k nárůstu počtu tohoto typu přestupků v roce 2017 o cca 7 %.

Obrázek 2.7: Výskyt přestupků zákona o ochraně zdraví před účinky návykových látek (§ 35)

Největší počet **přestupků proti BESIP** je na sídlišti v Lutyni, následovaný Porubou, Orlovou–Město a Lazy. Oproti roku 2016 došlo k nárůstu počtu tohoto typu přestupků v roce 2017 o cca 1,2 %. Počet přestupků je do značné míry způsoben jak zavedením radarového měření rychlosti vozidel, tak i kontinuálním nárůstem počtu aut v těsném městském prostoru s nedostatkem míst pro dopravu v klidu.

Obrázek 2.8: Výskyt přestupků pro BESIP (§ 125c)

Počet zaměstnanců Městské policie je možné prohlásit za konstantní, neboť je přirozené, že v rámci organizace se 60 zaměstnanci dochází mezi jednotlivými roky k dílčím obměnám stavu zaměstnanců v řádu jednotek.

Tabulka 2.5: Počet pracovníků Městské policie Orlová

	Rok		
	2015	2016	2017
Strážníci	53	51	50
Civilní zaměstnanci	6	9	10
Asistenti prevence kriminality	2	2	6 (2 kmenoví + 4 projektoví)

Zdroj: Zprávy o činnosti Městské policie Orlová

Vzdělanostní struktura strážníků Městské policie je rovněž příznivá, neboť cca 20% dosahuje Vysokoškolského vzdělání. Strážníci se pravidelně účastní prolungačních zkoušek Ministerstva vnitra, které jsou nutné k získání osvědčení, jež je nezbytné k výkonu funkce strážníka Městské policie.

Tabulka 2.6: Vzdelanostní struktura strážníků Městské policie Orlová

	Rok		
	2015	2016	2017
Středoškolské s maturitou	43	42	41
Vysokoškolské	10	9	9

Zdroj: Zprávy o činnosti Městské policie Orlová

Agresivita pachatelů má rostoucí charakter, čemuž odpovídá i počet zákroků s využitím donucovacích prostředků, který sice v roce 2017 oproti roku 2016 poklesnul, nicméně růst agresivity pachatelů je všeobecně prokázán.

Tabulka 2.7: Použití donucovacích prostředků strážníky MěP

	Rok		
	2015	2016	2017
Počet zákroků s použitím donucovacích prostředků	150	179	77

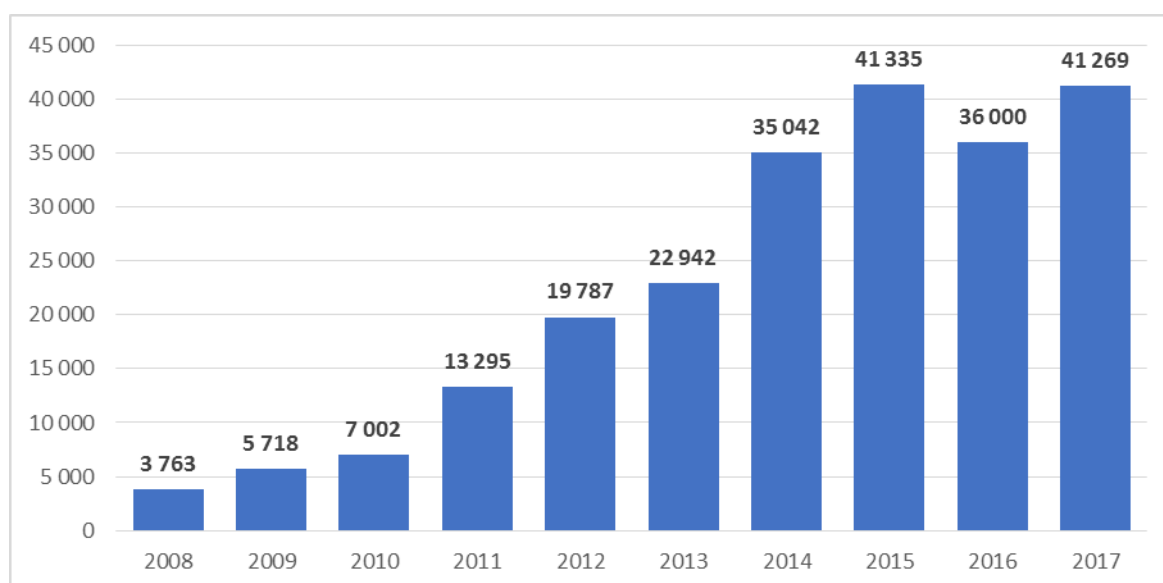
Zdroj: Zprávy o činnosti Městské policie Orlová

2.1.2 Analýza výměnného programu a sběru injekčních stříkaček

K-centrum vede evidenci vyměněných injekčních stříkaček, kterých v roce 2017 vyměnilo 40 529 kusů, za měsíc tedy průměrně vymění cca 3 300 ks (v některé dny vymění až 600 injekčních stříkaček). Vzhledem k tomu, že K-centrum zajišťuje distribuci nových stříkaček a jehel, je nutno poznamenat, že 80 % vyměněných použitých injekčních stříkaček nepochází z K-Centra, a tedy že řada uživatelů využívá jiné zdroje ke shánění stříkaček. Klienti v některých případech přinesou použité injekční stříkačky a nechťejí za ně nové.

V roce 2017 bylo v rámci výměnného programu K-Centra přijato 41 269 kusů použitých injekčních stříkaček. Počet přijatých stříkaček za posledních 10 let kontinuálně roste, největší nárůst byl zaznamenán mezi lety 2013 a 2014, kdy jejich počet stoupl o více než 12 tisíc. V roce 2016 byl sledován pokles, v roce 2017 se ovšem hodnoty vrátily na úroveň z roku 2015.

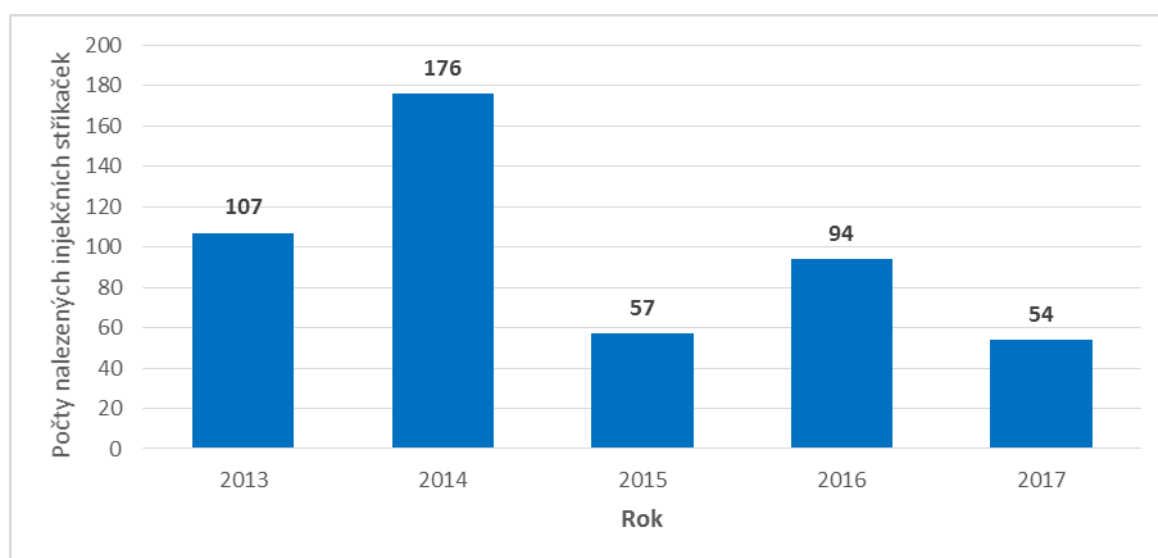
Obrázek 2.9: Počty přijatých stříkaček v rámci výměnného programu K-Centra

Zdroj: K-centrum

Strážníci Městské policie sbírají nalezené injekční stříkačky a předávají je do K-Centra, které patří pod Sociální služby města Orlová, p. o. Počty nalezených stříkaček jsou uvedeny v grafu níže.

Obrázek 2.10: Počty nalezených injekčních stříkaček předaných do K-Centra v jednotlivých letech

Zdroj: Městská policie Orlová

Největší nálezy byly zaznamenány v letech 2013 a 2014, což bylo ovlivněno zejména tím, že bylo v prosinci předchozího roku uzavřeno K-centrum a rovněž tím, že byla sněhová pokrývka, kdy až s jejím zánikem se objevil větší počet injekčních stříkaček. Většina stříkaček je uživateli odevzdávána přímo K-Centru, což vyplývá z porovnání počtu nalezených stříkaček sbíraných Městskou policií a přímo odevzdávaných stříkaček K-Centru ze strany uživatelů, kterých je přibližně 3 300 za měsíc.

2.2 Analýza subjektivního vnímání pocitu bezpečí

Sociologické šetření bylo realizováno na základě potřeb zjištění subjektivního pocitu vnímání bezpečí občanů města Orlová. Dotazníkové šetření a příprava dotazníku byla provedena vědecko-výzkumným ústavem ACCENDO. Design a realizace průzkumu byly nastaveny takovým způsobem, aby zpracovatel získal od občanů potřebné informace k tvorbě strategického dokumentu.

Datum sběru: 19. 4. - 15. 5. 2018

Počet respondentů: 600

Výzkum byl proveden ve dnech 19. 4. - 15. 5. 2018 metodou přímého dotazování (face to face). V reprezentativním výběrovém souboru bylo dotázáno celkem 600 občanů města Orlová. Reprezentativita byla zajištěna v rámci zastoupení jednotlivých lokalit Orlové, viz tabulka níže. Výsledky z dotazníkového průzkumu za celou Orlovou byly převáženy dle lokalit podle jejich skutečného zastoupení.

Tabulka 2.8: Struktura základního a výběrového souboru vzhledem k místu trvalého pobytu

Část města	Základní soubor		Výběrový soubor	
	Počet obyvatel	Podíl obyvatel	Počet respondentů	Podíl respondentů
Lutyně	22 988	77%	405	68%
Poruba	5 428	18%	109	18%
Město	1 147	4 %	50	8 %
Lazy	220	1 %	36	6 %
Celkem	29 783	100%	600	100%

Tabulka 2.9: Struktura základního a výběrového souboru vzhledem k pohlaví

Pohlaví	Základní soubor		Výběrový soubor	
	Počet obyvatel	Podíl obyvatel	Počet respondentů	Podíl respondentů
Muži	12 140	49%	292	47%
Ženy	12 814	51%	308	53%
Celkem	24 954	100%	600	100%

Tabulka 2.10: Struktura základního a výběrového souboru vzhledem k věku

Věková skupina	Základní soubor		Výběrový soubor	
	Počet obyvatel	Podíl obyvatel	Počet respondentů	Podíl respondentů
15 - 34	8 413	33%	242	40%
35 - 65	13 294	52%	274	46%
65 a více	3 928	15%	84	14%
Celkem	25 635	100%	600	100%

V rámci dotazníkového šetření o aktuálním stavu pocitu bezpečí nejvíce odmítali odpovídat muži ve středních letech a starší s dobrou fyzickou kondicí s odůvodněním, že se nikde v Orlové nebojí a pokud by došlo ke konfliktu, vyřešili by jej sami.

2.2.1 Vnímání pocitu bezpečí

Relativně nejhůře je vnímán pocit bezpečí obyvateli části Orlová-Poruba. Respondenti výrazně pocítují změny ve struktuře obyvatel a s nimi spojenou eskalaci nebezpečných situací a nevhodného chování (hulvátství, pokřikování po lidech).

Nízký pocit bezpečí byl rovněž identifikován u respondentů z části Orlová-Město, kterou obývá nízký počet obyvatel, mnoho budov je zde opuštěných a prázdných. V nočních hodinách ze starousedlíků téměř nikdo nevychází ven, a pokud musí, použijí raději motorová vozidla. Dle vyjádření respondentů se problémové osoby pohybují napříč oplocenými, neudržovanými pozemky, mimo pozemní komunikace, v místech s řídkou sítí veřejného osvětlení. V odpoledních a večerních hodinách potkávají nepřízpůsobivé osoby kolem nefunkčního železničního přejezdu na ul. Františka Palackého, když si zkracují cestu domů od autobusové zastávky „Orlová-Město, čerpací stanice“.

V části Orlová-Lutyně - V. etapa, je vnímání pocitu bezpečí oproti ostatním částem relativně vysoké, působí zde efekt sníženého prahu vnímání pocitu nebezpečí, z důvodu dlouhodobého vystavení zhoršeným bezpečnostním podmínkám.

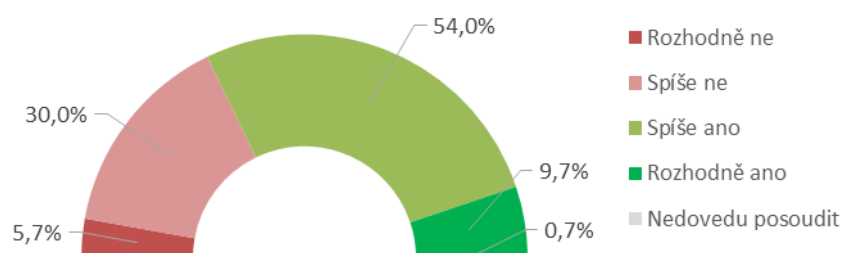
Relativně nejlépe je vnímán pocit bezpečí v části Orlová-Lazy, což je dáno nízkou hustotou osídlení.

Tabulka 2.11: Vnímání pocitu bezpečí v jednotlivých částech Orlové

Bydliště	Cítíte se v místě svého bydliště bezpečně?					Celkem
	Nedovedu posoudit	Rozhodně ne	Spíše ne	Spíše ano	Rozhodně ano	
Orlová-Město	0,0 %	2,0 %	36,0 %	60,0 %	2,0 %	100,0 %
Lazy	0,0 %	2,8 %	16,7 %	63,9 %	16,7 %	100,0 %
Orlová-Poruba	0,0 %	9,2 %	45,0 %	38,5 %	7,3 %	100,0 %
Orlová-Lutyně – V. etapa	0,5 %	3,5 %	25,1 %	63,8 %	7,0 %	100,0 %
Orlová-Lutyně – ostatní	1,5 %	7,3 %	27,7 %	49,5 %	14,1 %	100,0 %
Celkem	0,7 %	5,7 %	30,0 %	54,0 %	9,7 %	100,0 %

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Obrázek 2.11: Celkové vnímání pocitu bezpečí

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

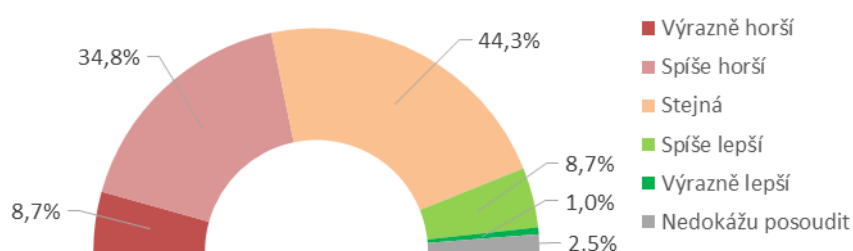
Respondenti měli taktéž možnost vyjádřit se k tomu, jak vnímají vývoj zločinnosti v posledních 2 - 3 letech.

Ve většině částí vnímají občané, že bezpečnostní situace v rámci celého města Orlová zůstává stejná, pouze v případě Orlové-Města a Orlové-Poruby většina občanů vnímá spíše zhoršení situace.

Obrázek 2.12: Vnímání vývoje zločinnosti v posledních 2 - 3 letech v jednotlivých částech Orlové

Bydliště	Vývoj situace v oblasti zločinnosti (2 - 3 roky)						Celkem
	Nedokážu posoudit	Výrazně horší	Spíše horší	Stejná	Spíše lepší	Výrazně lepší	
Orlová-Město	0,0 %	6,0 %	46,0 %	38,0 %	8,0 %	2,0 %	100,0 %
Lazy	0,0 %	2,8 %	13,9 %	61,1 %	19,4 %	2,8 %	100,0 %
Orlová-Poruba	0,9 %	13,8 %	43,1 %	35,8 %	6,4 %	0,0 %	100,0 %
Orlová-Lutyň – V. etapa	2,0 %	4,5 %	35,2 %	48,7 %	9,5 %	0,0 %	100,0 %
Orlová-Lutyň – ostatní	4,9 %	11,7 %	31,1 %	43,2 %	7,3 %	1,9 %	100,0 %
Celkem	2,5 %	8,7 %	34,8 %	44,3 %	8,7 %	1,0 %	100,0 %

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Obrázek 2.13: Vnímání vývoje zločinnosti v posledních 2 - 3 letech

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Většina obyvatel Orlové se necítí bezpečně v průměru 1 - 2 krát za rok. Relativně nejčastěji se ve městě necítí bezpečně obyvatelé Orlové-Poruby, kde téměř 18% respondentů má pocit nebezpečí prakticky každý den (každý den nebo každý týden pak 33 % respondentů), v Orlové-Město uvedlo každodenní vnímání pocitu nebezpečí 8 % respondentů.

Tabulka 2.12: Četnost výskytů pocitu nebezpečí v rámci jednotlivých částí města Orlová

Bydliště	Jak často se cítíte v Orlové nebezpečně?					Celkem
	Každý den	Každý týden	1x až 2x za měsíc	1x až 2x za rok	Nikdy	
Orlová-Město	8,0 %	2,0 %	24,0 %	46,0 %	20,0 %	100,0 %
Lazy		5,7 %	17,1 %	40,0 %	37,1 %	100,0 %
Orlová-Poruba	17,8 %	15,9 %	19,6 %	33,6 %	13,1 %	100,0 %
Orlová-Lutyň – V. etapa	3,1 %	8,2 %	16,9 %	42,1 %	29,7 %	100,0 %
Orlová-Lutyň – ostatní	5,7 %	9,3 %	22,7 %	32,0 %	30,4 %	100,0 %
Celkem	6,9 %	9,3 %	20,0 %	37,3 %	26,5 %	100,0 %

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Nejméně bezpečně se cítí občané v okolí vyloučené lokality Orlová-Poruba a v lesoparku. Mezi dalšími lokalitami, kde se občané necítí bezpečně, patří zastávky MHD.

V okolí zastávky Samoobsluha u Penny Marketu se dle respondentů ve větší míře vyskytují nově přistěhovalí obyvatelé z vyloučené lokality na Žofínské ulici, tato oblast má mezi obyvateli Orlové pověst „místa, kde se nechodí“. Nepříjemné prožívání pocitu ohrožení života, zdraví či majetku se vyskytuje také u obyvatel v okolí ubytoven v Orlové-Porubě.

Lesopark si oblíbili všichni obyvatelé napříč generacemi. Přes den slouží obyvatelům k odpočinku, rekreaci a na večer se do něj přemísťují skupiny mládeže a nepřízpůsobivých osob. Altánek poblíž

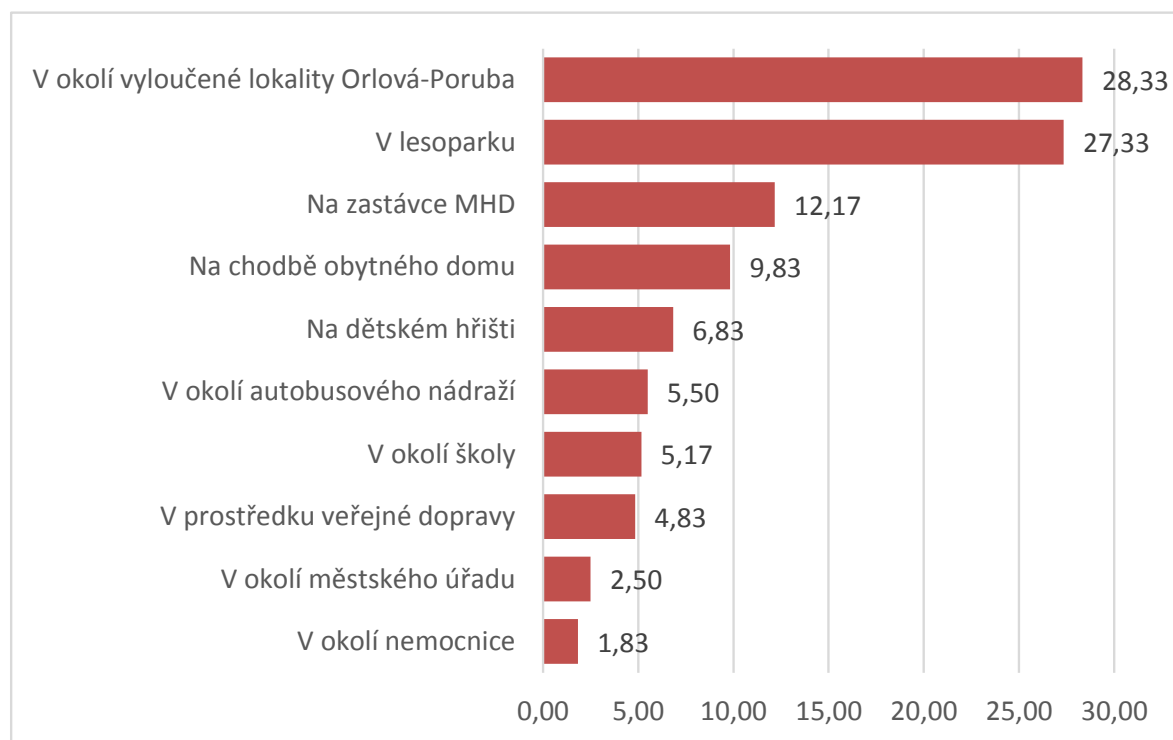
koupaliště je pak nejvytíženějším místem, kde se užívají návykové látky. Vysoká míra ohrožení je v lesoparku respondenty vnímána zejména k večeru a ráno.

O specifické bezpečnostní hrozbě na zastávkách autobusů v Orlové podávali svědectví především ženy, které pravidelně využívají městské autobusy, zajišťující jejich převoz z odpoledních směn. Mají velké obavy z nebezpečí loupežného napadení během cesty do místa svého bydliště. Některé respondenty začaly jezdit taxislužbou, jiné procházejí ulice v hloučku, anebo se přidají k náhodně se procházejícímu chodci seriózního vzhledu. Jde o autobusové zastávky na ul. Masarykova třída a Slezská.

Téměř 10% občanů se necítilo bezpečně na chodbě obytného domu, přičemž vyšší míru ohrožení vnímali obyvatelé části Lazy (17 %) a V. Etapy (15 %).

Mezi další nebezpečná místa respondenti nejčastěji řadili, hospody (např. nonstop Esíčko u Moravy), dvorní část sídliště mezi malým Albertem a Domem dětí a mládeže, les mezi Hypermarketem Albert a krytým bazénem, lesy na V. Etapě (zejména výskyt uživatelů návykových látek), průchod Orel, Futra, Zimný Důl a okolí Doubravanu.

Obrázek 2.14: Vnímání rizika ohrožení

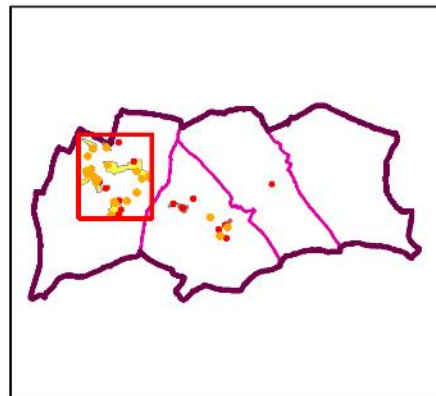
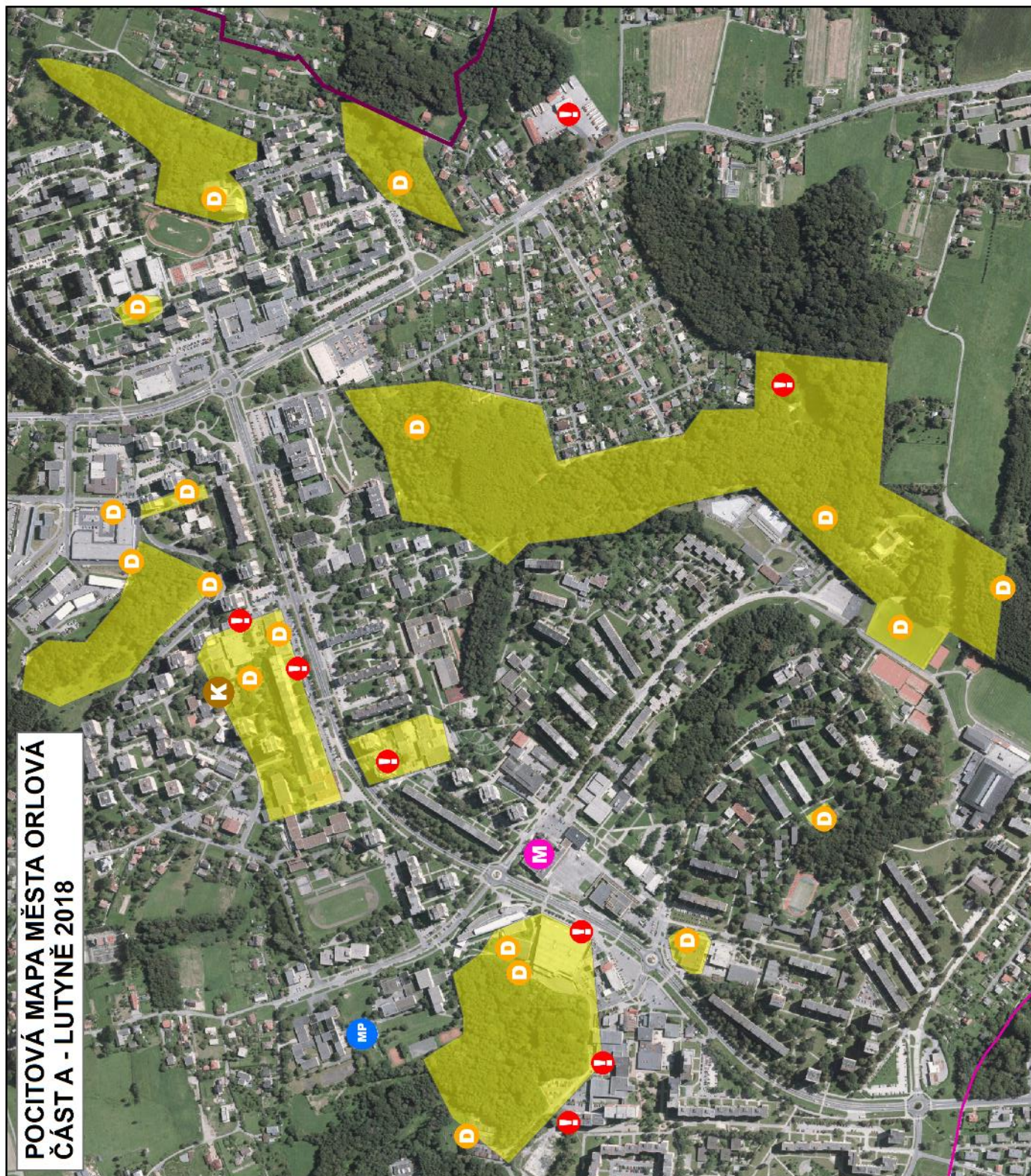
Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

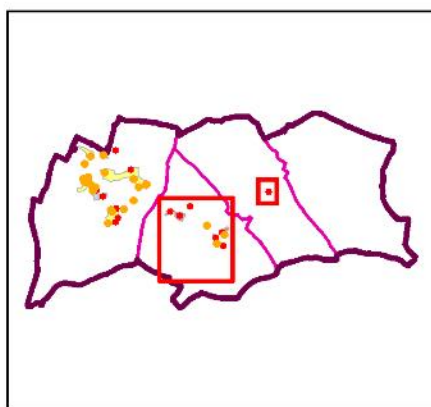
Místa, kde respondenti pocítují největší pocit nebezpečí a místa se zvýšeným výskytem drog a alkoholu jsou znázorněna na níže uvedených pocitových mapách, z nichž první zobrazuje část Orlová-Lutyně, druhá pak část Orlová-Poruba.

Tabulka 2.13: Vnímání ohrožení jednotlivými závadnými typy chování dle části města Orlová

Bydliště	Orlová - Město	Lazy	Orlová - Poruba	Orlová Lutyně – V. etapa	Orlová - Lutyně – ostatní	Celkem
V okolí vyloučené lokality Orlová-Poruba	28,00%	16,67%	58,72%	21,61%	20,87%	28,33%
V lesoparku	30,00%	22,22%	16,51%	38,19%	22,82%	27,33%
Na zastávce MHD	8,00%	5,56%	20,18%	11,56%	10,68%	12,17%
Na chodbě obytného domu	4,00%	16,67%	9,17%	14,57%	5,83%	9,83%
Na dětském hřišti	10,00%	2,78%	8,26%	6,53%	6,31%	6,83%
V okolí autobusového nádraží	10,00%	0,00%	4,59%	7,04%	4,37%	5,50%
V okolí školy	0,00%	2,78%	3,67%	6,53%	6,31%	5,17%
V prostředku veřejné dopravy	2,00%	5,56%	1,83%	7,04%	4,85%	4,83%
V okolí městského úřadu	0,00%	0,00%	0,92%	1,01%	5,83%	2,50%
V okolí nemocnice	0,00%	0,00%	1,83%	3,02%	1,46%	1,83%

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

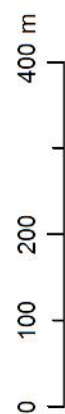

Legenda

- ! Nebezpečné místo
 - D Místo s výskytem drog a alkoholu
 - V Vyloučená lokalita
 - P Obvodní Oddělení PČR
 - MP Služebna Městské policie
 - S Sběrna
 - K Nové umístění K-Centra
- Oblasti se sníženým pocitem bezpečí**
- Nebezpečné místo
 - Místo s výskytem drog a alkoholu

Administrativní hranice

- Hranice města
- Katastrální území

Zdroj dat: ČÚZK
 Souřadnicový systém: S-JTSK
 Zpracoval:
 ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z.ú.

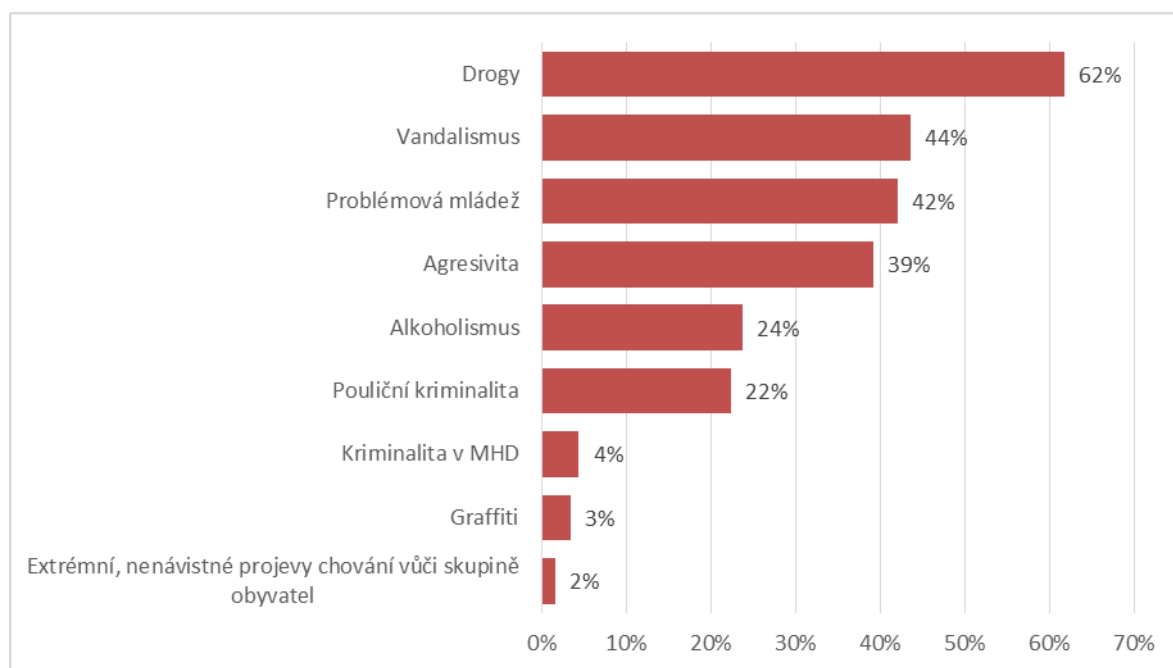
**POCITOVÁ MAPA MĚSTA ORLOVÁ
 ČÁST B - PORUBA 2018**

Relativně nejvíce závadným typem chování je užívání drog, následuje vandalismus, problémová mládež a agresivita.

Drogy jsou prakticky ve všech částech města vnímány jako největší ohrožení – největší ohrožení drogami je pocíťováno v Orlové-Lutyni - V. Etapě. Vandalismem, problémovou mládeží a agresivitou jsou nejvíce (na základě vnímaného pocitu) ohrožováni obyvatelé místní části Orlová-Poruba a Orlová-Lutyně - V. etapa.

V rámci dotazníkového průzkumu byli respondenti dotazováni také na to, které skupiny dle jejich názoru, se dopouštějí protiprávního jednání. Z odpovědí respondentů vyplývá, že se jedná o bezprizorní děti a mládež, následované osobami pod vlivem návykových látek, etnickými menšinami a osobami veřejně popíjejícími alkohol.

Obrázek 2.15: Vnímání ohrožení jednotlivými závadnými typy chování

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

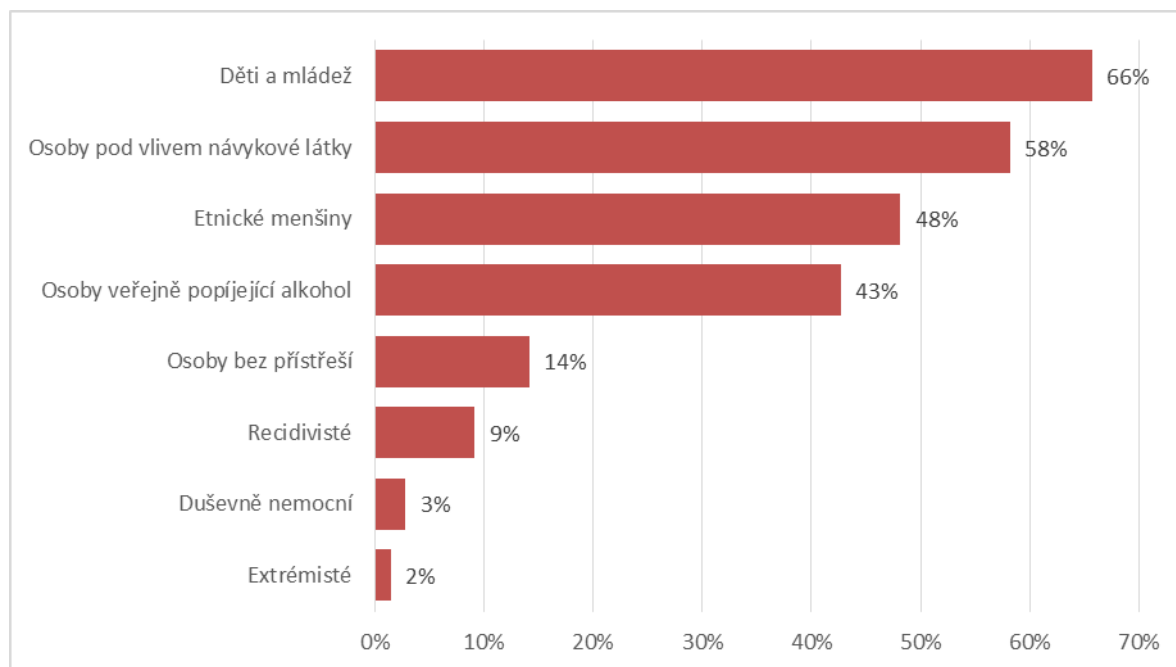
Tabulka 2.14: Vnímání ohrožení jednotlivými závadnými typy chování dle částí města Orlová

Bydliště	Orlová - Město	Lazy	Orlová - Poruba	Orlová Lutyně – V. etapa	Orlová - Lutyně – ostatní	Celkem
Drogy	58%	42%	48%	71%	65%	62%
Vandalismus	36%	11%	54%	50%	39%	44%
Problémová mládež	38%	42%	48%	42%	40%	42%
Agresivita	38%	25%	44%	39%	39%	39%
Alkoholismus	32%	11%	11%	20%	34%	24%
Pouliční kriminalita	24%	17%	29%	18%	24%	22%
Kriminalita v MHD	4 %	8 %	3 %	8 %	1 %	4 %
Graffiti	8 %	0 %	2 %	6 %	1 %	3 %
Extrémní, nenávistné projevy chování vůči skupině obyvatel	0 %	0 %	3 %	3 %	0 %	2 %

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Největší podíl na protiprávním jednání v Orlové mají dle respondentů z městské části Orlová-Lutyně V. etapa děti a mládež, respondenti z ostatních částí Orlové-Lutyně společně s obyvateli Orlové-Města vnímají jako nejrizikovější skupiny osob pod vlivem návykových látek. Podle respondentů z městské části Orlová-Poruba se na protiprávním jednání podílí etnické menšiny.

Obrazek 2.16: Skupiny dopouštějící se protiprávního jednání dle respondentů

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Tabulka 2.15: Skupiny dopouštějící se protiprávního jednání dle respondentů a jednotlivých částí města

	Orlová - Město	Lazy	Orlová - Poruba	Orlová Lutyně – V. etapa	Orlová - Lutyně – ostatní	Celkem
Děti a mládež	62%	64%	70%	77%	53%	66%
Osoby pod vlivem návykové látky	68%	44%	49%	60%	61%	58%
Etnické menšiny	44%	64%	61%	47%	41%	48%
Osoby veřejně popíjející alkohol	54%	33%	28%	43%	49%	43%
Osoby bez přístřeší	20%	6 %	9 %	12%	19%	14%
Recidivisté	8 %	6 %	15%	8 %	9 %	9 %
Duševně nemocní	0 %	3 %	4 %	4 %	2 %	3 %
Extrémisté	4 %	3 %	2 %	2 %	0 %	2 %

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Respondenti se v Orlové v současné době nejvíce obávají osob pod vlivem návykové látky. Vnímají i změnu chování u uživatelů drog a alkoholu, pozorují jejich zlost a agresivitu, kterou si vybíjejí na prodávacích, lékařích, úřednících apod. Mají obavy nejen o sebe, ale také o své děti. Největší znepokojení vzbuzují osoby pod vlivem návykových látek u obyvatel z městské části Orlová-Město. Druhou skupinu, která vzbuzuje největší znepokojení, jsou bezprizorní děti a mládež (u obyvatel ze všech městských částí), dále osoby veřejně popíjející alkohol a etnické menšiny (zejména u obyvatel z městských částí Orlová-Lazy a Poruba). Podrobné tabulky srovnávající skupiny, které vyvolávají u respondentů pocit nebezpečí, jsou uvedeny v příloze.

Obyvatelé Orlové se v současné době obávají nejvíce právě ohrožení osobami pod vlivem návykové látky. Druhá nejčastější hrozba je dle vyjádření respondentů loupež/přepadení. Podle jejich vyjádření

se nejvíce loupeží v uplynulých dvou letech dopouštěla mládež na seniorech, jednalo se převážně o malou hotovost. Vedle ztráty financí respondenti zdůrazňovali rovněž nepříjemný psychický dopad, který byl s přepadením spojen. Újmu na zdraví nejčastěji uváděli mladí muži, kteří často zažívají nepříjemné situace při míjení problémové skupiny osob, která se s nimi pod různými záminkami snaží vyvolat rvačku.

Tabulka 2.16: Ohrožení různými druhy protiprávního jednání

	Rozhodně ne	Spíše ne	Spíše ano	Rozhodně ano	Nedokážu posoudit
Ohrožení pod vlivem návykové látky	3,2 %	10,3 %	28,5 %	48,0 %	10,0 %
Loupež/přepadení	3,3 %	14,7 %	32,8 %	40,8 %	8,3 %
Újma na zdraví	5,2 %	20,7 %	26,0 %	38,8 %	9,3 %
Vyhrožování újmou na zdraví	6,7 %	22,8 %	24,8 %	36,5 %	9,2 %
Znečišťování veřejného prostranství	4,0 %	26,0 %	25,5 %	36,5 %	8,0 %
Poškození veřejného majetku	4,2 %	21,8 %	30,3 %	36,0 %	7,7 %
Vloupání	4,7 %	19,2 %	31,8 %	35,3 %	9,0 %
Výtržnictví	2,8 %	18,2 %	35,0 %	33,5 %	10,5 %
Krádež (kapesní)	4,0 %	22,5 %	33,0 %	32,8 %	7,7 %
Těžké ublížení na zdraví	7,5 %	32,5 %	22,7 %	27,2 %	10,2 %
Porušování nočního klidu	13,7 %	30,3 %	24,5 %	22,3 %	9,2 %
Chováním vzbuzují veřejné pohoršení	8,5 %	33,7 %	24,8 %	22,0 %	11,0 %
Znásilnění	28,2 %	30,0 %	14,2 %	16,0 %	11,7 %
Vražda	18,2 %	44,0 %	14,0 %	11,7 %	12,2 %
Exhibicionismus	29,7 %	36,2 %	13,7 %	8,0 %	12,5 %

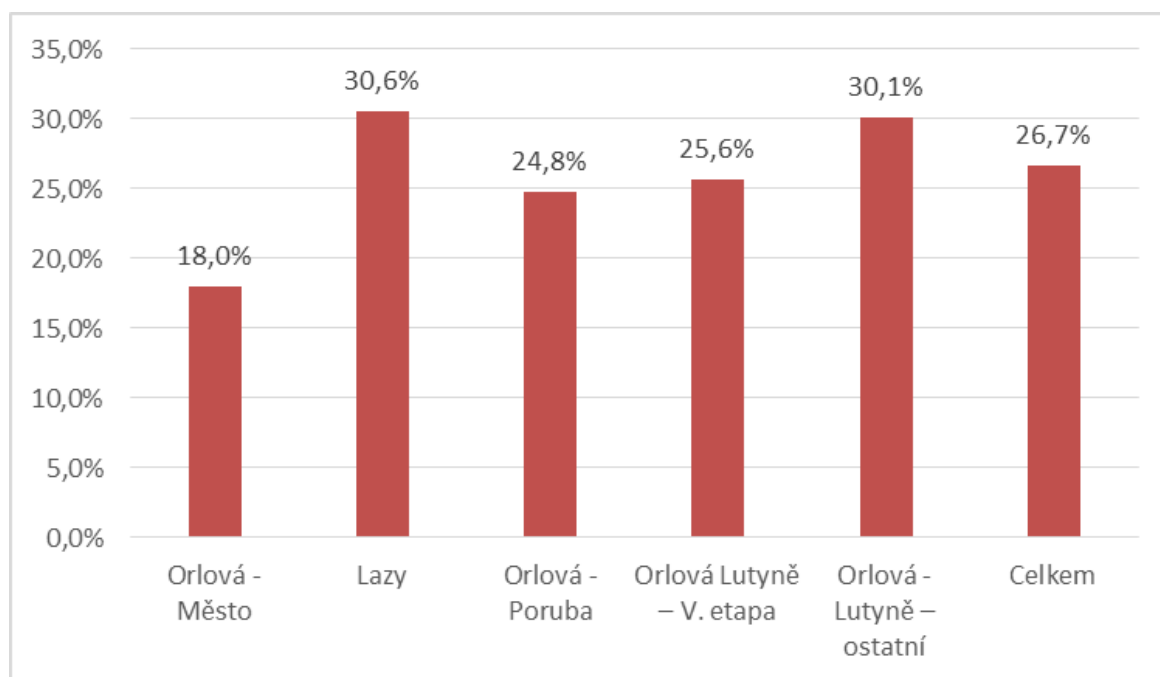
Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

2.2.2 Vlastní zkušenost se závažným přestupkem nebo trestnou činností

Zkušenosti s přestupky či trestnou činností má zhruba každý čtvrtý obyvatel Orlové. Nejčastěji se jednalo o drobné krádeže, přestupky proti občanskému soužití, napadení a vloupání.

Pokud bychom vzali v úvahu místní části, pak největší zkušenosti se závažným přestupkem nebo trestnou činností mají obyvatelé částí Lazy a Orlová–Lutyně. V Lazech jsou 2 lokality se zvýšenou mírou zkušeností s přestupky, jedná se o oblast v okolí psího útulku (autobusová zastávka Podlesí), kde jsou špatné mezilidské vztahy mezi sousedy, a oblast kolem domu s pečovatelskou službou, kde nezletilá mládež slovně uráží a ponižuje seniory.

Obrázek 2.17: Zkušenosti obyvatel s přestupky a trestnou činností

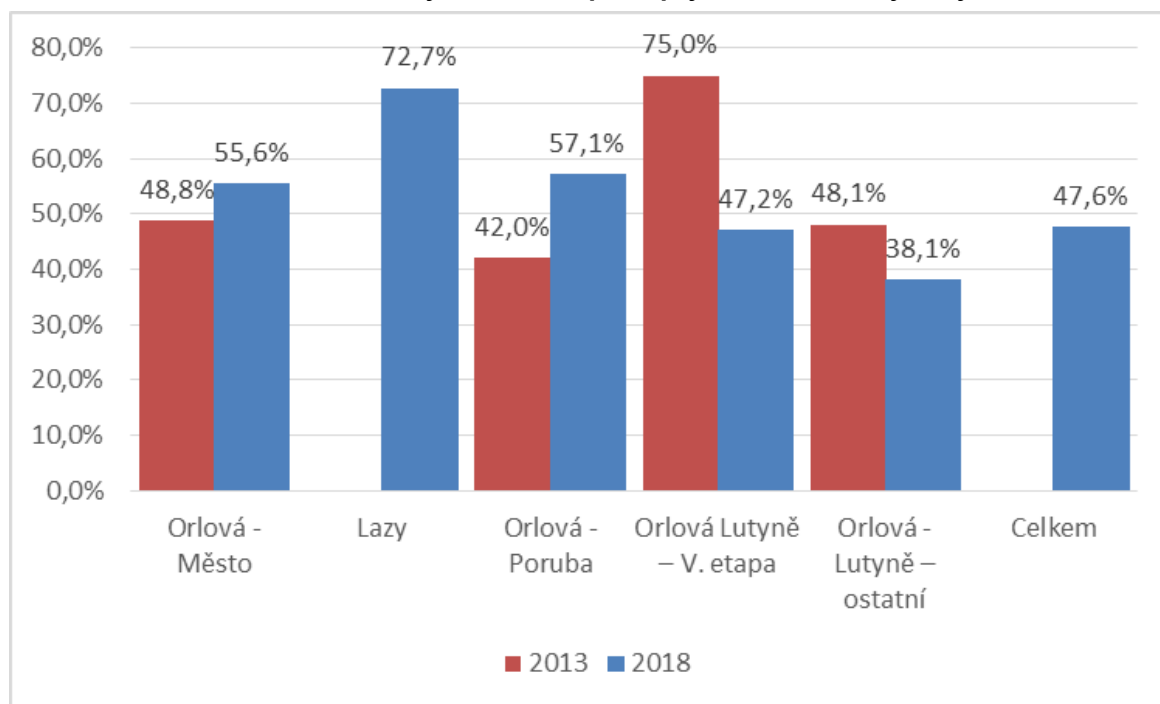

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Míra latence v Orlové je na úrovni 47,6 %, zhruba polovina obyvatel tak trestný čin nebo přestupek nahlásila. Největší latence 72,7 % je v Lazech, následuje Orlová–Poruba s 42 %, Orlová–Město s 55,6 %, V. etapa s 47,2 %, nejmenší latence 38,1 % je pak v ostatních částech Orlové–Lutyně.

Míra latence byla srovnána s Průzkumem aktuálního stavu kriminality a sociálně patologických jevů v Orlové 2013 zpracovaného Městskou policií Orlová (v průzkumu nebyla sledována část Lazy). V rámci Orlové–Lutyně - V. etapy pak došlo k výraznému snížení míry latence o 27,8 %, naopak zvýšení o 15 % zaznamenala Orlová–Poruba, více viz graf níže.

Obrázek 2.18: Míra latence kriminality (neohlášené přestupky nebo trestné činy) roky 2013 a 2018

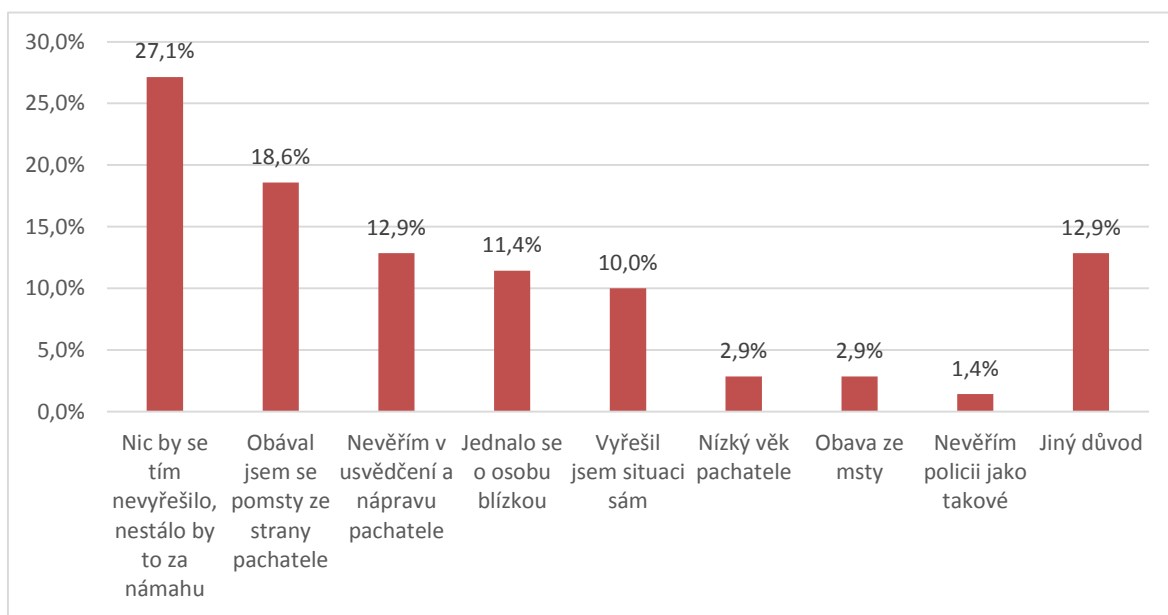
Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018, MP Orlová, Průzkum aktuálního stavu kriminality a sociálně patologických jevů v Orlové 2013

Jako důvod, proč nebyl přestupek ohlášen, uvedlo 27,1 % respondentů, že by se tím stejně nic nevyřešilo, 20 % se bálo pomsty ze strany pachatele, 12,9 % nevěří v usvědčení a nápravu pachatele, 10 % respondentů vyřešilo situaci vlastními silami, 12,9 % pak uvedlo jiný důvod, mezi kterými uváděli rozmluvení ze strany třetích osob, zhoršení situace po oznámení, případně, že nejsou práškači.

Muži v aktivním věku jsou připraveni řešit nepříjemné situace po svém. Obyvatelé městské části Orlová-Poruba se domnívali, že by se tím stejně nic nevyřešilo, neboť problémových osob shodného chování je velké množství.

V Orlové-Lazech si respondenti uvědomují, že povahy sousedů žádný zákon nezmění a senioři si zvykají snášet napadání ze strany nezletilé mládeže.

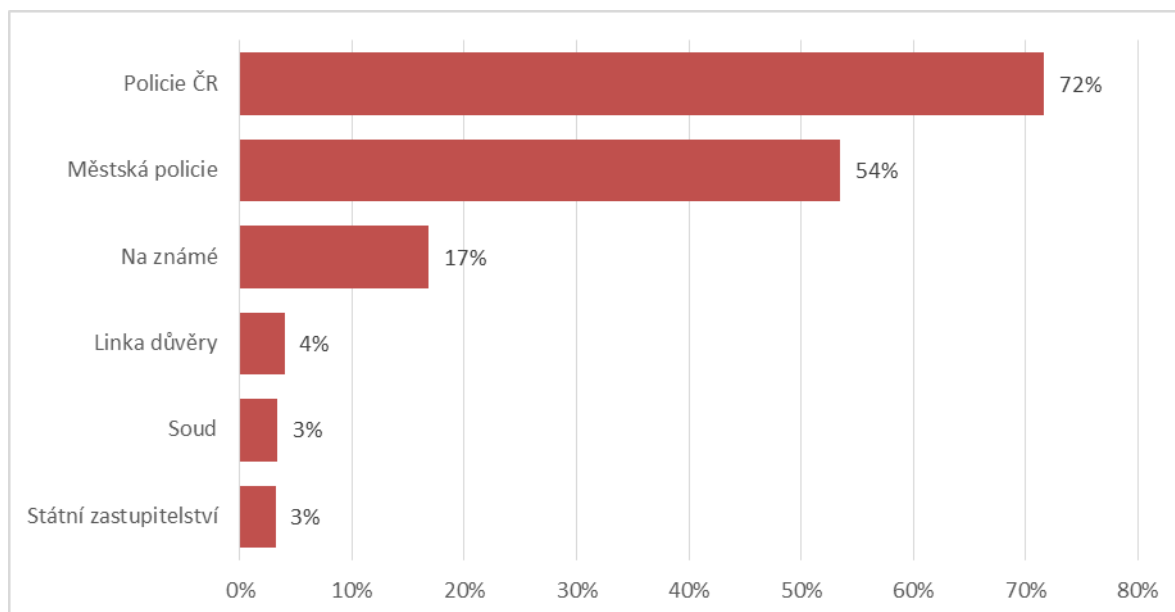
Obrázek 2.19: Důvod neohlášení přestupku nebo trestného činu

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Respondenti měli jasnou představu o tom, na koho se obrátit v případě ohrožení trestným činem. Ví, že Městská policie má omezené pravomoci a stejně musí případ postoupit Policii ČR k došetření.

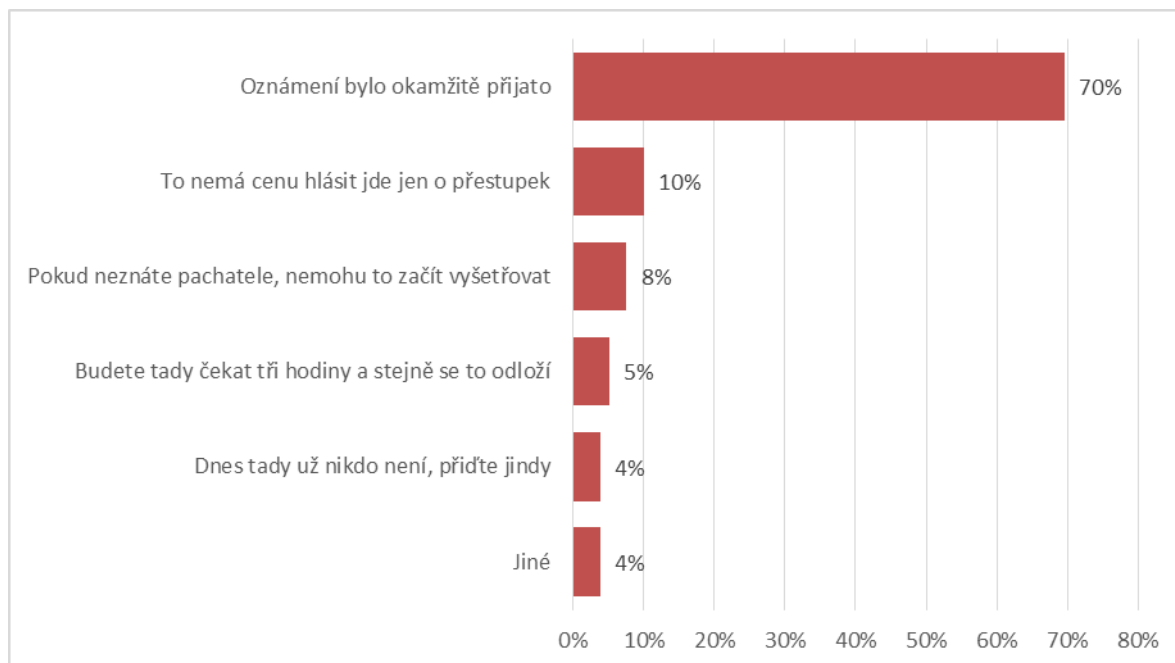
Obrázek 2.20: Na koho by se dotazovaní obrátili v případě, že by se stali obětí trestného činu.

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Ti z respondentů, kteří již v minulosti podávali oznámení ze spáchání trestného činu, se ve většině případu setkali s tím, že oznámení bylo okamžitě přijato.

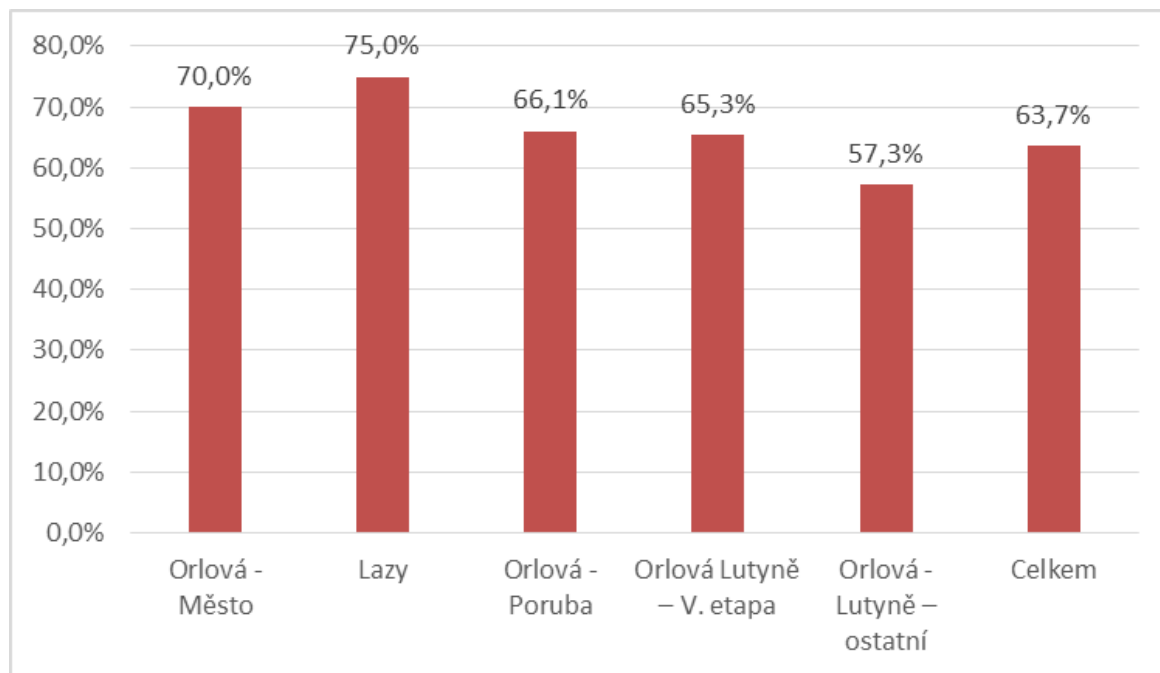
Obrázek 2.21: Reakce na podané trestní oznámení

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Většina respondentů (cca 64 %) podnikla v posledních dvou letech nějaká opatření k ochraně svého života, zdraví či majetku.

Obrázek 2.22: Podíl respondentů, kteří podnikli v posledních dvou letech nějaká opatření k ochraně života, zdraví a majetku

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Větší podíl dotazovaných podniklo opatření k ochraně svého života (svých blízkých), zdraví a majetku v Lazech, Orlové-Městě a Orlové-Porubě.

Starší respondenti uváděli, že k večeru již nevychází ze svého bytu. Respondenti v produktivním věku uvedli, že se vyhýbají známým místům, kde se shlukuje mládež a osoby požívající alkohol. Například respondentky z městské části Orlová-Lutyně často uváděly, že dlouhou dobu se vyhýbají městské části Orlová-Poruba. V městské části Orlová-Lazy i Orlová-Poruba si na ochranu před problémovými osobami pořizují velké bojové psy.

Slzotvorným prostředkem disponovaly respondentky s dětmi na veřejných prostranstvích. Tyto spreje byly většinou již po expirační době.

Tabulka 2.17: Realizovaná opatření k ochraně života, zdraví a majetku

	Orlová - Město	Lazy	Orlová - Poruba	Orlová Lutyně – V. etapa	Orlová - Lutyně – ostatní	Celkem
V případě ohrožení jste připraven(a) utéct	14%	0 %	10%	8 %	9 %	9 %
Opatřili jste si pro ochranu psa	20%	56%	17%	14%	10%	17%
Opatřili si jiný obranný prostředek (slzotvorný plyn, kapesní nůž, střelnou zbraň)	6 %	15%	33%	27%	22%	24%
Opatřili jste si mobilní telefon s tlačítkem SOS	0 %	4 %	6 %	2 %	1 %	2 %
Ve večerních hodinách nevycházíte z bytu	26%	33%	28%	25%	37%	30%
Pořídili jsme si do domu/bytu zabezpečovací systém	3 %	4 %	14%	15%	18%	14%

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Respondenti se měli možnost vyjádřit k opatřením, která by přispěla ke zlepšení bezpečnostní situace v Orlové. Nejčastěji zmiňovali rozšíření kamerového systému, a to proto, že nevěděli, jak moc je městský kamerový dohlížecí systém v Orlové rozšířený a používán. Na internetu informace tohoto druhu nevyhledávají a cedulky s informací, že ulice je monitorována, nikde nečetli. Rovněž většina respondentů navrhuje zvýšení počtu strážníků a policistů /MěP, PČR/ jako pěších hlídek, a to v především v podvečerních hodinách (od 18:00 do 00:00), kdy se mládež a problémové osoby začínají ve velkém počtu shlukovat na frekventovaných místech. Respondentům z městské části Orlová-Město se velmi líbil návrh na pořízení mobilního pracoviště Městské policie Orlová.

Tabulka 2.18: Návrh opatření, které by bylo vhodné realizovat

	Orlová - Město	Lazy	Orlová - Poruba	Orlová Lutyně - V. etapa	Orlová - Lutyně - ostatní	Celkem
Instalace více bezpečnostních kamer do ulic	54%	42%	50%	51%	52%	51%
Více policistů	46%	50%	54%	54%	44%	50%
Pořízení mobilního pracoviště Městské policie Orlová	70%	44%	48%	43%	43%	46%
Zvýšení informovanosti veřejnosti o možnostech účinné obrany a ochrany před trestnou činností	42%	25%	34%	33%	33%	34%
Rozšíření sítě veřejného osvětlení	24%	25%	32%	33%	21%	28%
Sportovně kulturní aktivity strážníků a asistentů prevence kriminality s dětmi v ulicích vyloučených lokalit	24%	17%	23%	26%	24%	24%
Více zařízení pro trávení volného času mládeže	20%	17%	18%	25%	26%	23%
Více asistentů prevence kriminality	26%	11%	24%	25%	17%	21%
Zlepšení komunikačních dovedností a zvýšení empatických schopností policistů i strážníků	18%	28%	24%	19%	18%	20%
Programy pro snižování nezaměstnanosti	10%	17%	14%	16%	10%	13%
Více azylových domů pro osoby v nouzi	12%	11%	11%	7 %	7 %	8 %
Zlepšení technického a materiálního vybavení policie	8 %	3 %	7 %	10%	8 %	8 %

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Z hlediska důvěry je možno konstatovat, že Policie ČR i Městská policie Orlová se těší výrazně nadprůměrné důvěře (větší než např. důvěry v soudy). To platí pro všechny části Orlové. Většina dotázaných respondentů pozitivně vnímá rychlost, s jakou přijede hlídka Městské policie na místo události. Podrobné členění důvěry v instituce podle městských částí je uvedeno v příloze.

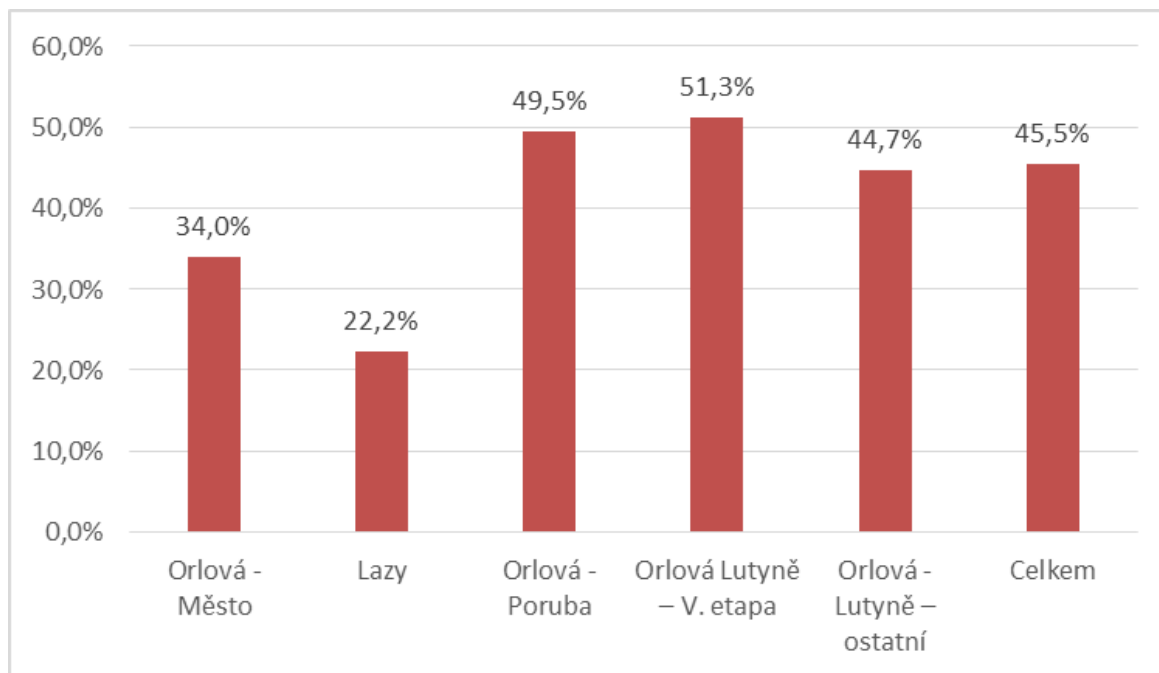
Tabulka 2.19: Důvěra občanů ve vybrané instituce

	Rozhodně ne	Spíše ne	Spíše ano	Rozhodně ano
Policie ČR	3,0 %	7,8 %	46,9 %	42,3 %
Městská policie	3,9 %	9,1 %	45,6 %	41,5 %
Městský úřad	4,9 %	17,5 %	53,3 %	24,3 %
Soudy	6,7 %	22,6 %	50,8 %	20,0 %
Krajský úřad	6,1 %	34,8 %	43,4 %	15,7 %
Úřad práce	10,7 %	39,0 %	37,1 %	13,2 %

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Zhruba každý druhý obyvatel města Orlová se již setkal se zákrokem policisty proti nepřizpůsobivým skupinám obyvatelstva.

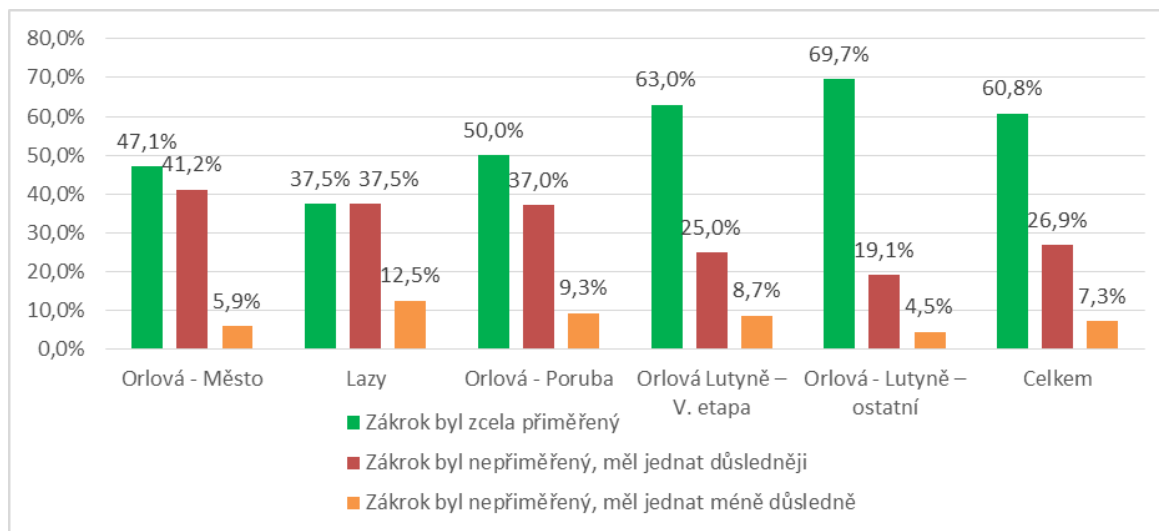
Obrázek 2.23: Zkušenost se zákrokem policisty

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Většina dotazovaných hodnotí zákrok policisty jako přiměřený. Cca 27% vnímá zákrok jako málo důsledný. Naopak jen cca 7 % se domnívá, že byl zákrok nepřiměřeně tvrdý.

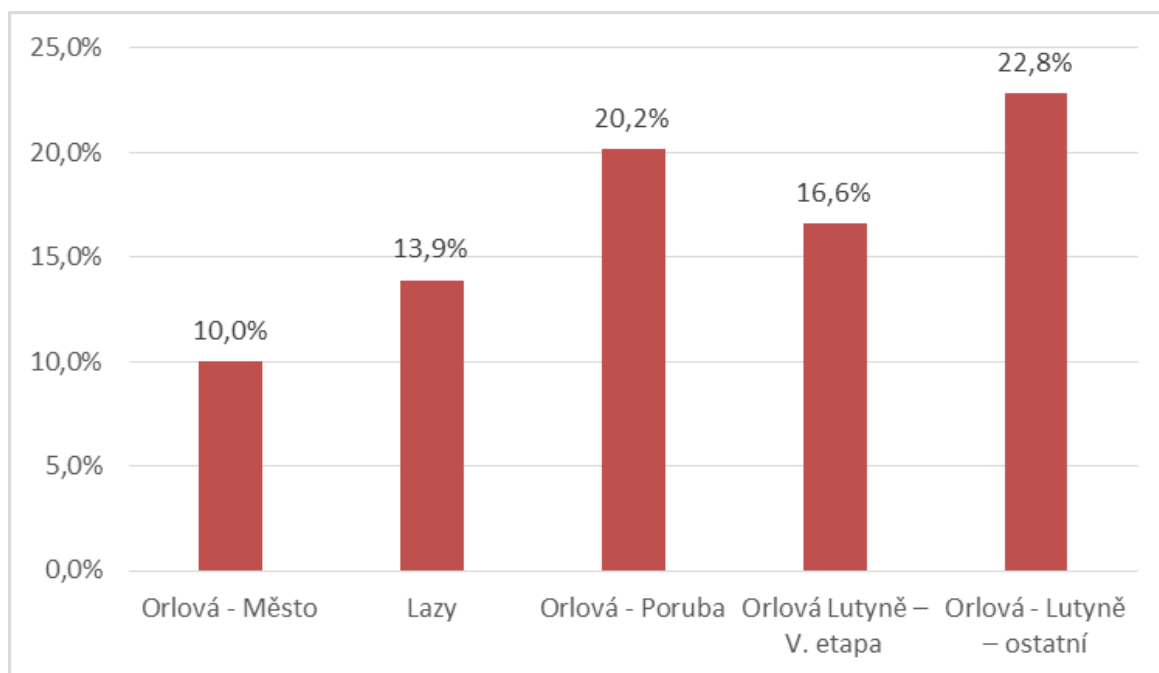
Obrázek 2.24: Hodnocení přiměřenosti zákroku proti nepřizpůsobivým skupinám obyvatelstva

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Respondenti byli taktéž dotazováni na to, zdali se již setkali s preventivní akcí pořádanou policisty. S preventivní akcí pořádanou policisty se setkalo cca 19 % respondentů. Větší zkušenost s těmito akcemi je v Orlové-Lutyni, Porubě, naopak menší na V. etapě, Lazech a v Orlové-Městě.

Obrázek 2.25: Zkušenost dotazovaných s preventivní akcí pořádanou policisty

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Pokud jde o připravenost občanů nahlásit protiprávní jednání za předpokladu, že by se stali svědky takového jednání, je zde tolerance vůči méně závažným, ale přesto protiprávním jednáním. V případech kdy by došlo k ohrožení života či zdraví osoby nebo velké škodě na majetku, bez váhání by zavolali policii, poskytl první pomoc zraněným. Krádeže v obchodech by většina oznámila zaměstnanci obchodu. U sprejství, pokud by někdo načmáral nesmyslné čáry na budovu, by to respondenti oznámili, ale pokud by šlo o precizně namalovaný obraz na staré, neudržované zdi /vyjadřující hlubší myšlenku/, čin by neoznámili. U podávání a pití alkoholu měla většina respondentů v produktivním věku vlastní zkušenost z dob svého mládí, a proto by tento prohřešek neoznamovali.

Tabulka 2.20: Připravenost občanů nahlásit protiprávní jednání

Protiprávní jednání	Orlová - Město	Lažy	Orlová - Poruba	Orlová Lutyně – V. etapa	Orlová - Lutyně – ostatní	Celkem
Sražení chodce a neposkytnutí první pomoci	94,0 %	94,4 %	94,5 %	97,5 %	96,1 %	96,0 %
Pokus o znásilnění	90,0 %	91,7 %	92,7 %	94,5 %	87,4 %	91,2 %
Loupežné přepadení	90,0 %	80,6 %	91,7 %	89,9 %	89,8 %	89,7 %
Uskutečněné fyzické násilí	88,0 %	94,4 %	89,0 %	89,9 %	85,0 %	88,2 %
Vloupání do vozidla	88,0 %	91,7 %	82,6 %	88,9 %	85,4 %	86,7 %
Vloupání do obchodu/rodinného domu	78,0 %	75,0 %	80,7 %	73,4 %	81,1 %	77,8 %
Vandalismus	48,0 %	38,9 %	64,2 %	67,3 %	59,7 %	60,8 %
Krádež v obchodě	36,0 %	47,2 %	49,5 %	66,8 %	49,0 %	53,8 %
Prodej a následná aplikace drog	40,0 %	38,9 %	46,8 %	52,8 %	61,2 %	52,7 %
Vyhrožování fyzickým násilím	38,0 %	55,6 %	49,5 %	60,8 %	49,5 %	52,7 %
Sprejství	26,0 %	30,6 %	36,7 %	50,3 %	43,2 %	42,2 %
Podávání alkoholu mladistvým	14,0 %	27,8 %	33,9 %	32,2 %	40,8 %	33,7 %
Pití alkoholu na místech, kde je to zakázáno	12,0 %	25,0 %	28,4 %	27,1 %	29,6 %	26,8 %

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Drtivá většina dotazovaných by ohlášení protiprávního jednání realizovala telefonicky, neboť jde nejen o nejrychlejší způsob ohlášení, ale za určitých podmínek umožňuje i anonymní oznámení bez nutnosti prokazování totožnosti.

Tabulka 2.21: Připravenost občanů nahlásit protiprávní jednání

	Telefonicky	Osobně	Písemně	Vůbec
Policie ČR	92,1 %	5,3 %	1,8 %	,8 %
Městská policie	86,6 %	10,0 %	1,8 %	1,6 %
Státní zastupitelství	22,5 %	4,7 %	25,4 %	47,5 %

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Z navrhovaných aktivit, které by dle občanů mělo město realizovat, je nejčastěji zmiňována vyšší přítomnost pěších hlídek Městské policie v sídlištní zástavbě okolo hřišť, zlepšení stávajícího osvětlení, ochrana seniorů v ulicích.

3 Analýzy drogové scény

3.1 Data o uživatelích na základě rozhovorů s aktéry na protidrogové scéně

3.1.1 K-centrum

Na základě polostrukturovaného rozhovoru s pracovníky kontaktního centra (osnova rozhovoru viz příloha) je pozorován mírný, avšak kontinuální nárůst osob, které mají zkušenost s drogou. V Orlové jsou nejčastějšími důvody k užívání návykových látek nuda, disfunkční rodina, vliv kamarádů, a to především na marihuaně a pervitinu. Pervitin, se vaří z léčiv s obsahem pseudoefedrinu. Prodej těchto léčiv je v ČR z tohoto důvodu omezen zákonem (jmenná evidence a lékařský předpis). Obvyklou dávkou, nazývanou "jednotka" nebo "čára" bývá množství okolo 150 mg a v Orlové se dá sehnat za cca 50,- Kč. Což je cenově dostupnější, než si jít sednout na lavičku s pivem nebo vínem.

Pervitin je velmi dostupný (extrémně levný) i kvůli přebytku na trhu. Přebytek způsobuje blízkost Polska, kde jsou primární suroviny pro výrobu volně dostupné jak na čerpacích stanicích, tak i v lékárnách. Polští lékárníci ochotně zásobují odběratele na české straně.

Často se v Orlové distribuuje nečistý pervitin, kdy člověka mohou přimíchané látky ohrozit na životě. Proto si obyvatelé s dlouhodobým závislostním chováním vytvořili uzavřené skupiny, ve kterých si pro vlastní potřebu vaří kvalitní pervitin, ale ten nedistribují. Užívají jej šňupáním, kouřením, orálně nebo nitrožilně. Uživatelé pervitinu jsou schopní nespát několik dní. Pervitin u nich snižuje chuť k jídlu na úplné minimum, takže je možné dlouhou dobu nejíst vůbec nebo jen velmi málo.

U nitrožilních aplikací větších dávek uživatel dočasně ztrácí přičetnost a je nebezpečný pro své okolí i pro sebe. Rychle nabytou energii si vybíjí ničením předmětů, dlouhým během, křikem. V daném okamžiku má neuvěřitelnou fyzickou sílu, kterou ale nedokáže odhadnout, takže může sobě, nebo někomu druhému ublížit na zdraví.

Obvyklou dávkou marihuany, bývá množství okolo 1 gramu a dá se sehnat za cca 50,- Kč. Mnohdy bývá spíše s větším obsahem THC a tím pádem i se silnějšími halucinogenními vlastnostmi. Aplikuje se většinou kouřením nebo ji uživatel pozře v pokrmech. Při kouření se efekt dostavuje během několika málo minut a hlavní psychotropní účinky trvají několik málo hodin. V poslední době se ve větší míře vyskytuje aplikace za pomoci vodního kýbl-bongu z PET lahvi. Kouř je chlazen vodou v „kýblu“ což usnadňuje inhalaci. Objem vdechnutého kouře pomocí kýbl-bongu je až pětinasobně větší než u ostatních běžných metod kouření. Někteří uživatelé dokážou jedním dechem vdechnout celého jointa.

Při požití v pokrmech se účinek dostaví do jedné hodiny, ovšem intoxikace je pak intenzivnější a déle trvající. Intenzita změny vědomí po několika hodinách slábne a mění se v euforickou otupělost. I když si potom uživatel připadá zcela střízlivý, může pořád pocítovat mírné změny v myšlení a vnímání i po několik dalších hodin, nebo až do dalšího dne.

V současné době je K-centrum umístěno v sídlištní zástavbě, kde se v jeho okolí během celého dne koncentrují osoby se závislostním chováním na alkoholu. Výhledově se kontaktní centrum bude stěhovat na místo současné stavební proluky vedle sídliště ve staré části čtvrti Poruba.

Zaměstnanci K-centra udávají, že stávající stav zaměstnanců je poddimenzován (2,5 úvazku), a že by jej bylo, s ohledem na celkový počet klientů, vhodné navýšit na (5 úvazků), tak aby K-centrum mohlo nepřetržitě poskytovat služby stávající klientele. Jako problematické se jeví zrušení pružné pracovní doby zaměstnancům K-centra, vznikají tím časové úseky, kdy je K-centrum využito málo nebo dokonce vůbec a přesto běží neefektivně fixní náklady.

Mezi uživateli drog jsou zastoupeny všechny sociální vrstvy.

Z hlediska typologie klientů K-centrum rozlišuje tři skupiny:

- Anonymní
- Anonymní registrovaní
- Registrovaní 5 %

Průměrný věk klientů je cca 35 let, přičemž nejmladším je 15 let a nejstaršímu bylo 75 let. Ženy představují 20% klientů (které současně patří spíše do anonymní skupiny klientů).

Do května 2018 zaznamenalo K-centrum stejný nárůst počtu nových klientů jako za celý rok 2017 (10 klientů). Dlouhodobí uživatelé (délka užívání nad 20 let), nepředstavují z hlediska pracovníků K-centra bezprostřední nebezpečí pro obyvatele.

K-centrum mělo v minulém roce (2017) celkem 442 klientů z čehož bylo cca 20% Romů. Klienti chodí zejména v ranních hodinách a převážně za příznivého počasí.

Po návratu z léčen nebo vazby se uživatelé drog ve velké míře dostávají do stejné sociální skupiny a prostředí a jejich problém s užíváním drog se po čase opakuje.

Z hlediska budoucího vývoje spotřeby návykových látek jsou ohroženou skupinou zejména děti matek-samoživitelek, které mají omezené zdroje na realizaci volnočasových aktivit, a které jsou nejúčinnější prevencí a alternativou k užívání návykových látek.

3.1.2 Městská policie

Obecně lze sledovat pokles počtu trestných činů, a to zejména snahou kvalifikovat trestné činy jako přestupky (presumpce netrestnosti).

Závažně rostou počty úmyslně spáchaných přestupků a trestných činů, o čem svědčí zvýšení počtu zákroků, při nichž jsou strážníci nuceni použít donucovacích prostředků, aby překonali aktivní odpor pachatelů (napadání hlídky, bránění dokončení zákroku) - v průměru jsou strážníci Městské policie Orlová nuceni k jejich použití každý druhý den.

Dle sdělení vedení Městské policie Orlová panuje mezi mládeží v Orlově všeobecný pozitivní obraz vnímání marihuany - není vnímána jako nebezpečí, její držení a užívání není vnímáno jako překročení zákona, přičemž se jedná o konopnou drogu.

Hlavními drogami užívanými na území města Orlové jsou pervitin a marihuana. Pozorován je nárůst počtu varen pervitinu. Objevují se mobilní varny, kdy si výrobci pervitinu pronajmou objekt (např. rekreační chaty v Beskydech) na krátký čas (víkend), po uvaření pervitinu místo opouštějí. Z důvodu strachu z nitrožilních aplikací uživatelé pervitin inhalují ve formě kouře.

O nových způsobech užívání drog a jejich vlivu na psychosomatické projevy u skupin uživatelů ví málokterý z rodičů, prarodičů, pedagogů, lékařů (pediatrů, psychologů), v důsledku čehož nerozeznají příznaky užití drog u dětí.

Např. upravené PET láhve určené ke kouření marihuany se vyskytují na veřejných prostranstvích (až stovky) v místech častého shlukování mládeže.

Nové distribuční cesty využívají nejen dealeri pervitinu, kteří se po městě Orlová pohybují na jízdních kolech, ale také zasilatelské firmy, které zasílají v rámci internetových objednávek syntetickou napodobeninu marihuany až do domu.

Experimentování s užíváním marihuany se objevuje již u skupin dětí ve věkové kategorii 12-13 let.

Pervitin se stává na základních školách běžně užívanou drogou, s jejím užíváním začínají děti již ve věkové skupině 13-15 let.

Drogy užívají rovněž těhotné ženy, navíc dorůstá generace rodičů, kteří mají zkušenosti s rekreačním užíváním drog, což zvyšuje míru tolerance vůči užívání návykových látek obecně.

Mnozí obyvatelé Orlové se závislostním chováním na pervitinu opakovaně, úmyslně páchají přestupky a trestné činy. Pravděpodobně se u uživatelů rozvíjí toxická psychóza, která jim zhoršuje sebeovládání, způsobuje stres a zhoršuje schopnost domýšlet následky svého jednání/porušování pravidel občanského soužití, krádeže, loupeže atd.

Z hlediska systémového je nutno rovněž upozornit na skutečnost, že Národní protidrogová strategie upřednostňuje alkohol a cigarety, v důsledku čehož nejsou vypisovány dotační tituly (MVČR a MŠMT) na preventivní programy proti drogám.

V ČR neexistují dětská psychiatrická oddělení a pouze 1 doléčovací centrum na odvykání závislosti na návykových látkách pro děti (v Praze).

3.2 Monitoring metabolitů drog v odpadních vodách

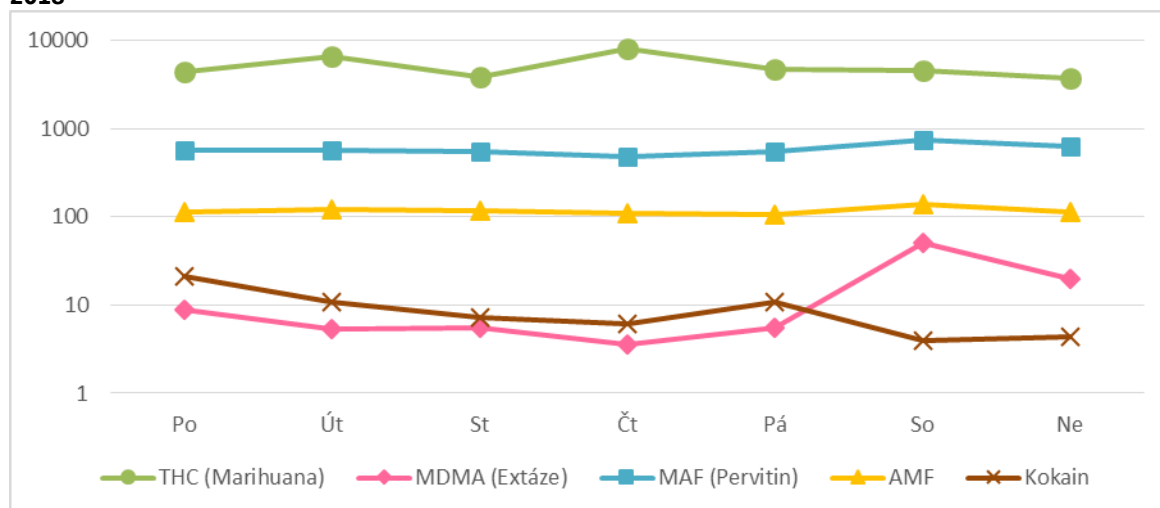
Na nátoku na čistírnu odpadních vod v Orlové byly v období 16. – 22. 4. 2018 automaticky odebírány 24hodinové slévané vzorky surových odpadních vod. Metodou on-line SPE-LS-MS/MS byla zjištěna Výzkumným ústavem vodohospodářským T. G. Masaryka, v.v.i., koncentrace jednotlivých nelegálních návykových látek. Z těchto hodnot byly metodou zpětné kalkulace vypočteny denní spotřeby. Hodnoty ovlivnil vysoký průtok ve čtvrtek způsobený deštivým počasím, proto je nutné brát při vyhodnocení tuto informaci v potaz. Byly sledovány tyto drogy a jejich metabolity:

- 1 Tetrahydrokanabiol (THC – Marihuana)
- 2 3,4 -methyldioxymethamfetamin (MDMA - extáze)
- 3 Buprenorfin (substituce)
- 4 Heroin
- 5 Kokain (benzoylekgonin)
- 6 Metamfetamin (MAMF - pervitin)
- 7 Amfetamin (AMF)
- 8 Metadon (substituce)
- 9 Morfin (opioidy)
- 10 cis-Tramadol HCL

V případě Tetrahydrokanabiolu (THC – Marihuany) se jedná o čistou účinnou látku, nejedná se o množství marihuany. Opioidy vyjádřeny jako morfin jsou zde jak metabolity, tak samotný morfin (bez přepočtů), který zahrnuje i preskribovaná léčiva. Výsledek opioidů tedy nelze přímo udávat jako spotřebu nezákonné drogy. Výsledky měření byly porovnány s hodnotami naměřenými v Orlové před (z roku 2015) a s výsledky měření z dalších měst z roku 2014.

Nejčastěji užívanými drogami v Orlové (viz následující graf) jsou **marihuana a pervitin**, které výrazně převyšují spotřebu ostatních drog.

Obrázek 3.1: Množství drog v odpadních vodách v jednotlivých dnech monitorovacího období v roce 2018

Zdroj: Měření metabolitů v odpadních vodách, 2018

Při srovnání mezi ostatními městy z měření z roku 2014 můžeme v Orlové pozorovat nejvyšší koncentrace THC, u extáze, pervitinu a amfetaminu jsou naopak hodnoty nejnižší, srovnatelné s Bruntálem. Koncentrace metabolitu kokainu je srovnatelná s Frýdkem-Místkem.

Obrázek 3.2: Srovnání měření metabolitů, s měřením v ostatních městech z roku 2014

Období	Lokalita	Droga (mg/období na 1 000 obyvatel)				
		Marihuana (THC)	Extáze (MDMA)	Pervitin (MAMF)	Amfetamin (AMF)	Kokain
17. - 23. 4. 2018	Orlová	5 129,83	14,17	583,38	117,64	9,15
2. - 15. 9. 2014	Ostrava	4 818,72	71,83	4 040,14	422,64	99,22
2. - 9. 9. 2014	Havířov	3 791,31	39,71	3 685,58	335,55	50,38
2. - 9. 9. 2014	Frýdek-Místek	2 557,86	42,35	3 105,51	392,08	10,19
2. - 9. 9. 2014	Karviná	4 123,20	25,52	2 665,59	377,04	24,70
2. - 9. 9. 2014	Opava	3 086,79	42,03	1 769,61	413,32	16,80
2. - 9. 9. 2014	Nový Jičín	4 020,65	86,00	2 117,08	383,40	0,59
16. - 23. 9. 2014	Bruntál	4 888,76	16,22	910,14	166,07	4,48

Zdroj: měření VÚV TGM, v.v.i., 2014 a 2018

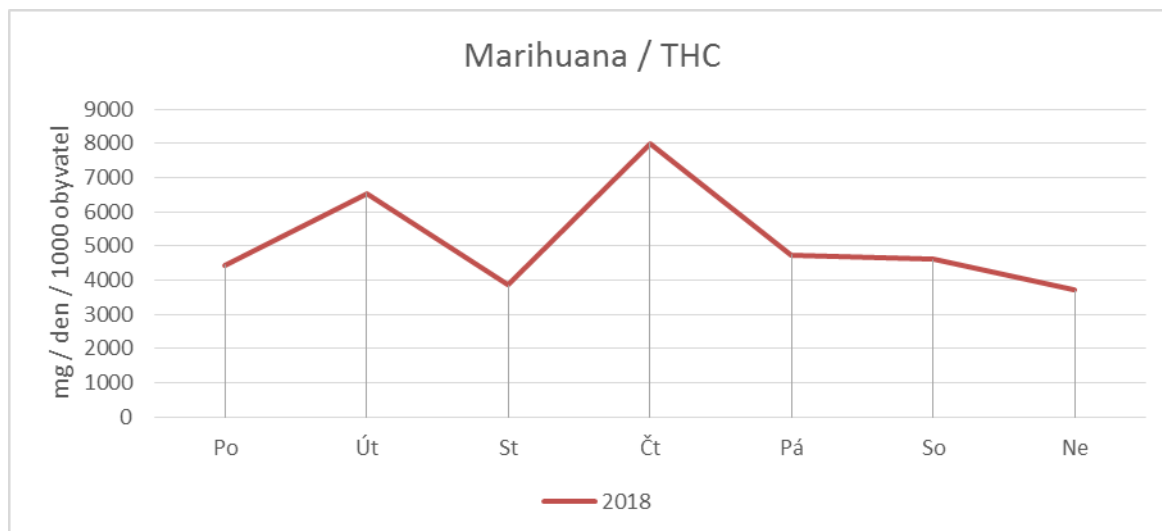
3.2.1 Marihuana (THC)

Delta-9 -tetrahydrocannabinol (THC) je hlavní psychoaktivní látkou nacházející se v rostlině konopí seté (*Cannabis sativa*, varieta *Cannabis sativa Indica*). Jedná se pravděpodobně o vůbec nejrozšířenější psychotropní drogu, která je užívána na celém světě, buď jako marihuana (směs sušených okvětních lístků a listů) nebo hašiš (kanabisová pryskyřice). Při kouření účinek nastupuje bezprostředně, vrcholí během 20 minut a odeznívá do 3 hodin.

Průměrná koncentrace se pohybovala kolem 4 500 mg na den na 1 000 obyvatel. Její největší výskyt byl zaznamenán ve čtvrtek, kdy se hodnoty pohybovaly přes hranici 8 000 mg na 1000 obyvatel a den, tento výkyv je však ovlivněn deštivým počasím, které nejvíce ovlivnilo právě koncentrace THC, vzhledem k jeho vysokému obsahu v odpadních vodách. Koncentrace marihuany nebyla ve zvýšené míře zaznamenána o víkendech.

Při předchozím měření metabolitů v odpadních vodách z roku 2013 nebyl výskyt metabolitů THC zjišťován.

Obrázek 3.3: Koncentrace THC (Marihuana)

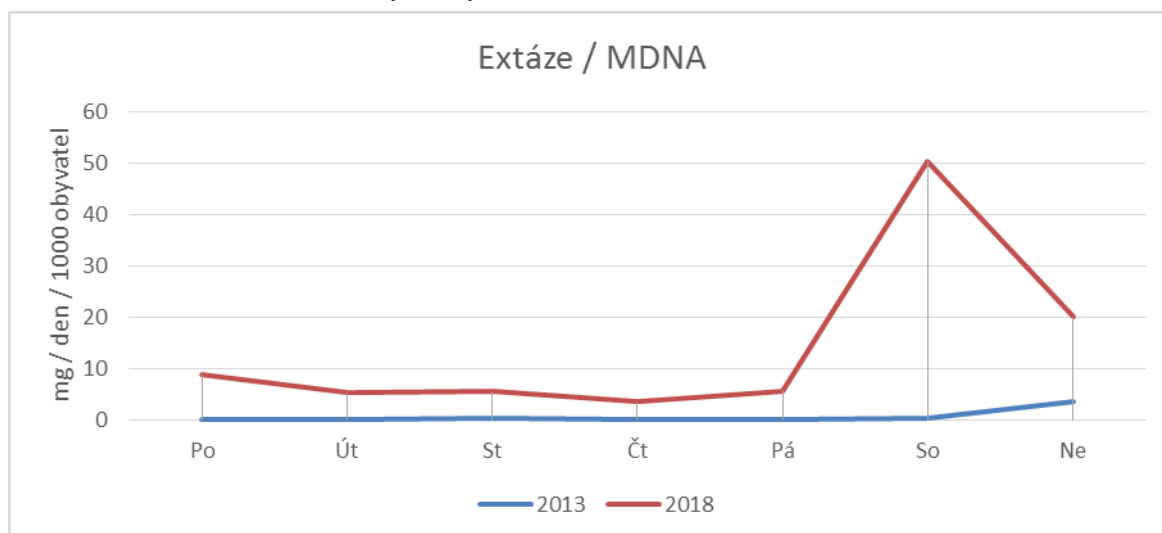
Zdroj: měření VÚV TGM, v.v.i., 2018

3.2.2 Extáze / MDMA

Extáze (MDMA) je nejvíce užívána mezi mládeží jako taneční droga, nebyl u ní sice prokázán vznik závislosti, ale může se stát předstupněm k užívání nebezpečnějších psychostimulantů. Patří mezi nejrozšířenější drogu užívanou mladými lidmi na tanečních párty v klubech za doprovodu reprodukované hudby (styl techno, house, rave a jiné). Jeden z účinků je i psychostimulační. Droga začíná působit asi půl hodiny po spolknutí tablety. Účinky trvají několik hodin. Jako nežádoucí stavy po užití jsou popisovány nervozita, nespavost, neklid, podrážděnost, pocity deprese a únava, někdy i halucinace nebo pocity pronásledování. Bylo prokázáno, že tato droga ničí nervová zakončení, které pracují s neurotransmiterem serotoninem (tzv. hormon štěstí), tj. nevratným způsobem poškozuje mozek, což přetrvává podle výzkumů² minimálně 7 let po ukončení její konzumace.

Ve srovnání s měřením z roku 2013 se v Orlové zvýšilo víkendové užívání extáze, její nárůst v sobotu indikuje její páteční užívání.

Obrázek 3.4: Koncentrace MDMA (Extáze) v letech 2013 a 2018

Zdroj: měření VÚV TGM, v.v.i., 2013, 2018

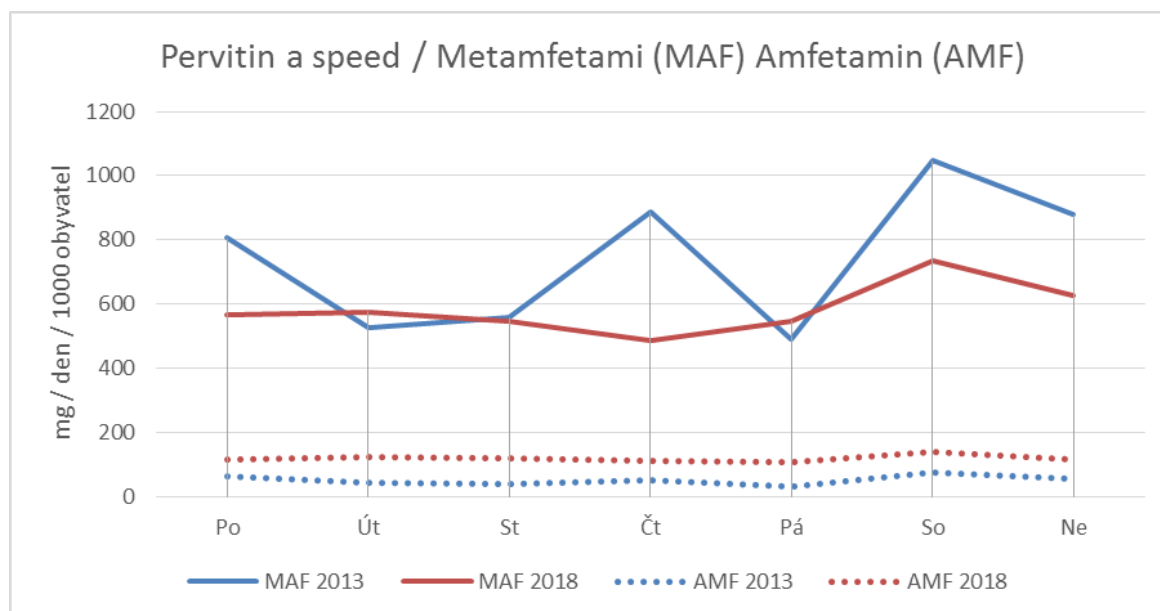
²IMARSIO,M - VALLINI, N. : Allarme-ecstasy, droga senza controlli. Corriere della Sera, 2.11.1999.

3.2.3 Metamfetamin a amfetamin

Metamfetamin (pervitin, MAMF) je v České republice nejrozšířenější nitrožilně užívanou drogou. Pervitin vyvolává rychle vznikající psychickou závislost a toleranci, při dlouhodobém užívání je možnost vzniku toxické psychózy. K dosažení požadovaného účinku musí být množství zneužívané látky zvyšováno. Užívané dávky mohou být i několiksetkrát vyšší než dávky počáteční. Toxický syndrom, který amfetaminy vyvolávají, je charakterizován hlubokými změnami v chování, vizuálními, sluchovými a hmatovými halucinacemi. Ty mohou být spojeny s pocity paniky, agrese a nutkáním ke zvláštnímu - nenormálnímu chování. Postupně dochází k prohlubování poruchy a příznaky se zvyrazňují. Toxikoman je ve stálém pocitu ohrožení. To ho vede k nenormálnímu jednání, panickým útokům a zdanlivě sebeobranným útokům. Východiskem, z jeho hlediska, může být i sebevražda.

Koncentrace metamfetaminu jsou v roce 2018 v jednotlivých dnech v týdnu spíše na nižších hodnotách, její čtvrtetní nárůst má opět souvislost s větším množstvím srážek. Oproti roku 2013 se ve zvýšené míře vyskytují metabolity amfetaminu, které mohou vznikat nedokonalým rozkladem pervitinu, případně může jeho zvýšení indikovat užívání tzv. speedu, který se na rozdíl od pervitinu aplikuje ve formě tablet. Vzhledem k poměru amfetaminu a metamfetaminu je však indikovaný amfetamin s největší pravděpodobností metabolitem metamfetaminu.

Obrázek 3.5: Koncentrace Metamfetaminu a amfetaminu v letech 2013 a 2018

Zdroj: měření VÚV TGM, v.v.i., 2013, 2018

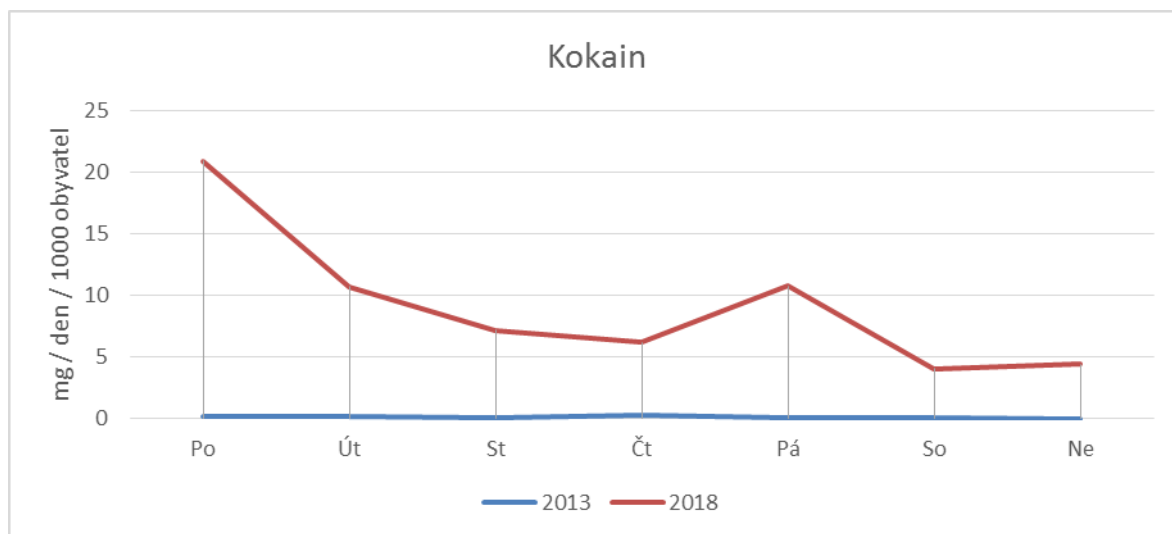
3.2.4 Kokain

Přírodní stimulant **kokain (COC)** patří mezi alkaloidy, je aktivní složkou lístků koky (Erythroxylon coca), která pochází z Jižní Ameriky. Zvyšuje subjektivní pocit síly, duševních schopností, odstraňuje pocit únavy, hladu a žízně. Kokain je označován jako jedna z nejnebezpečnějších drog. Někdy je nazýván „zákeřným zabijákem“. Způsoby užívání jsou velmi pestré: šňupání, polykání, vpichování nebo kouření. Jestliže je kokain šňupán, účinek dosáhne vrcholu asi hodinu po užití. v průběhu dvou až tří hodin účinky ustupují. Při injekční aplikaci je účinek rychlejší a doba působení kratší.

Kokain už dnes není výhradou pouze vyšší třídy. Postupně se dostal i do střední a dovolit si ho mohou mladí lidé, kteří mají slušné příjmy a drogy si nějakým způsobem dokážou opatřit. Cena jednoho gramu se pohybuje okolo dvou tisíc korun.

Oproti roku 2013, kdy se kokain v Orlové téměř nevyskytoval, se koncentrace jeho metabolitů zvýšila. Největší výskyt je zaznamenán v pondělí, v průběhu týdne pak postupně klesá s mírným zvýšením koncentrace v pátek.

Obrázek 3.6: Koncentrace metabolitů kokainu v letech 2013 a 2018

Zdroj: měření VÚV TGM, v.v.i., 2013, 2018

3.2.5 Tramadol, morfin

U tramadolu a morfinu (léky na bolest, částečně heroin) nebyly v rámci jednotlivých dnů v týdnu zaznamenány výraznější odchylky, což naznačuje, že je používají pouze lidé, kteří je mají předepsané u lékaře. V lokalitách, kde se tramadol užívá jako droga, jsou typické vzestupy hladin metabolitů během víkendu.

Nalezený morfin může být metabolitem řady opioidů včetně heroinu. 6 -acetylmorfin, t.j. metabolit, který vzniká po aplikaci heroinu v lidském organismu, není možno v odpadní vodě vzhledem k velmi krátkému poločasu rozkladu stanovit.

3.2.6 Ostatní metabolity

V odpadních vodách v rámci Orlové nebyly nalezeny metabolity následujících látek:

1. buprenorfin (substituce)
2. heroin (prokazuje se obtížně, viz výše)
3. metadon (substituce)

3.3 Postoj mládeže k užívání drog na základě dotazníkového šetření zkušeností a postojů s užíváním návykových látek

Sociologické šetření bylo realizováno na základě potřeby zjištění postoje mládeže k užívání drog. Příprava dotazníku byla provedena vědecko-výzkumným ústavem ACCENDO. Dotazníky byly rozdány na ZŠ a víceleté Gymnázium a Obchodní akademii v Orlové. Celkem bylo vyplněno žáky VII., VIII. a IX. tříd (resp. sekunda, tercie a kvarta u gymnázia) 625 dotazníků. Počty respondentů z jednotlivých škol jsou uvedeny v tabulce níže.

Datum sběru: 14. 5. - 31. 5. 2018

Počet respondentů: 625

Škola	Základní soubor					Výběrový soubor				
	Počty žáků				Podíl žáků	Počty žáků				Podíl žáků
	7	8	9	Celkem	Celkem	7	8	9	Celkem	Celkem
ZŠ Školní 862	50	38	54	142	20%	41	26	26	93	15%
ZŠ K. Dvořáčka 1230	52	46	43	141	20%	47	37	39	123	20%
ZŠ Ke Studánce 1050	46	47	34	127	18%	45	45	26	116	19%
ZŠ U Kapličky 959	51	31	41	123	17%	36	30	30	96	15%
ZŠ Mláď 726	46	28	33	107	15%	41	23	30	94	15%
ZŠ Slezská 850	25	19	11	55	8 %	18	9	6	33	5 %
ZŠ Jarní 400	13	8		21	3 %	9	5	0	14	2 %
Gymnázium a OA	-	-		-	-	0	27	29	56	9 %
Celkem	283	217	216	716	100%	237	202	186	625	100%

Žáci VII.-IX. tříd nejčastěji tráví volný čas surfováním na Internetu, přičemž tento podíl se s věkem zvyšuje, a to zejména na úkor sportovních aktivit a jiné činnosti.

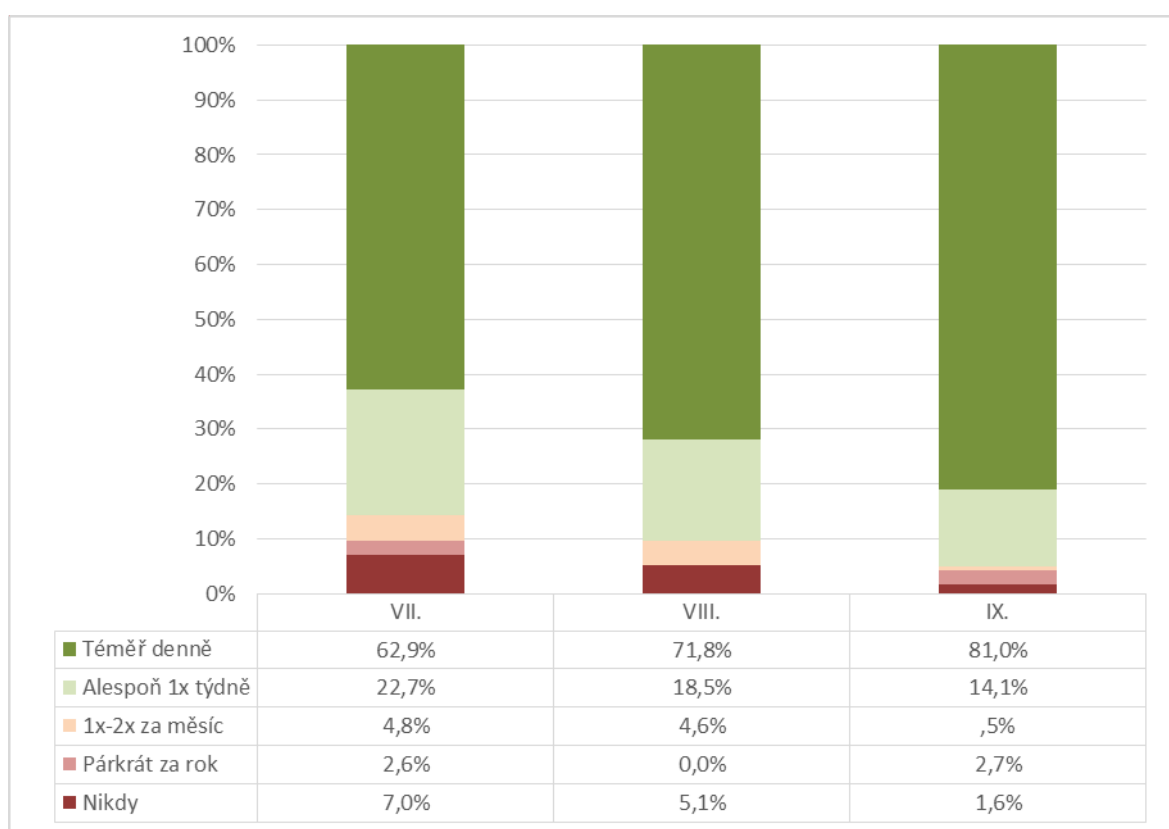
Tabulka 3.1: Trávení volného času mládeží odpovídající VII. - IX. třídě

Třída	Aktivita	Nikdy	Párkrát za rok	1x - 2x za měsíc	Alespoň 1x týdně	Téměř denně
VII.	Hraji počítačové hry	11,5 %	26,5 %	12,8 %	26,1 %	23,1 %
	Surfuji na internetu	7,0 %	2,6 %	4,8 %	22,7 %	62,9 %
	Aktivně sportuji (atletika, posilování apod.)	9,8 %	8,1 %	10,2 %	28,1 %	43,8 %
	Čtu pro zábavu knihy (nepočítejte školní učebnice)	32,2 %	22,9 %	17,6 %	14,5 %	12,8 %
	Chodím večer za zábavou (disko, kavárna, večírky atd.)	67,0 %	21,1 %	7,0 %	2,2 %	2,6 %
	Hraji na automatech (takových, kde se dají vyhrát peníze)	96,9 %	1,3 %	0,0 %	0,4 %	1,3 %
	Jiné zájmy	11,4 %	4,2 %	5,4 %	26,9 %	52,1 %
VIII.	Hraji počítačové hry	9,7 %	17,3 %	18,9 %	21,9 %	32,1 %
	Surfuji na internetu	5,1 %	0,0 %	4,6 %	18,5 %	71,8 %
	Aktivně sportuji (atletika, posilování apod.)	8,0 %	10,6 %	9,5 %	29,6 %	42,2 %
	Čtu pro zábavu knihy (nepočítejte školní učebnice)	35,4 %	23,7 %	15,7 %	13,6 %	11,6 %
	Chodím večer za zábavou (disko, kavárna, večírky atd.)	65,3 %	24,5 %	4,1 %	5,1 %	1,0 %
	Hraji na automatech (takových, kde se dají vyhrát peníze)	96,4 %	2,1 %	1,0 %	0,5 %	0,0 %
	Jiné zájmy	20,2 %	1,7 %	5,9 %	16,8 %	55,5 %

Třída	Aktivita	Nikdy	Párkrát za rok	1x - 2x za měsíc	Alespoň 1x týdně	Téměř denně
IX.	Hrají počítačové hry	19,1 %	21,9 %	8,7 %	18,6 %	31,7 %
	Surfuji na internetu	1,6 %	2,7 %	,5 %	14,1 %	81,0 %
	Aktivně sportuji (atletika, posilování apod.)	8,1 %	11,9 %	14,1 %	29,2 %	36,8 %
	Čtu pro zábavu knihy (nepočítejte školní učebnice)	35,9 %	20,4 %	16,6 %	16,6 %	10,5 %
	Chodím večer za zábavou (disko, kavárna, večírky atd.)	54,7 %	23,2 %	12,2 %	7,7 %	2,2 %
	Hrají na automatech (takových, kde se dají vyhrát peníze)	93,9 %	2,2 %	1,1 %	,6 %	2,2 %
	Jiné zájmy	21,9 %	1,8 %	4,4 %	26,3 %	45,6 %

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Obrázek 3.7: Surfování na internetu jako volnočasová činnost mládeže VII. - IX. třídy

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Žáci byli v rámci průzkumu dotazováni na jejich zkušenosti s kouřením. Velmi pozitivní je pokles pravidelných konzumentů cigaret (včetně nárůstu počtu nekuřáků).

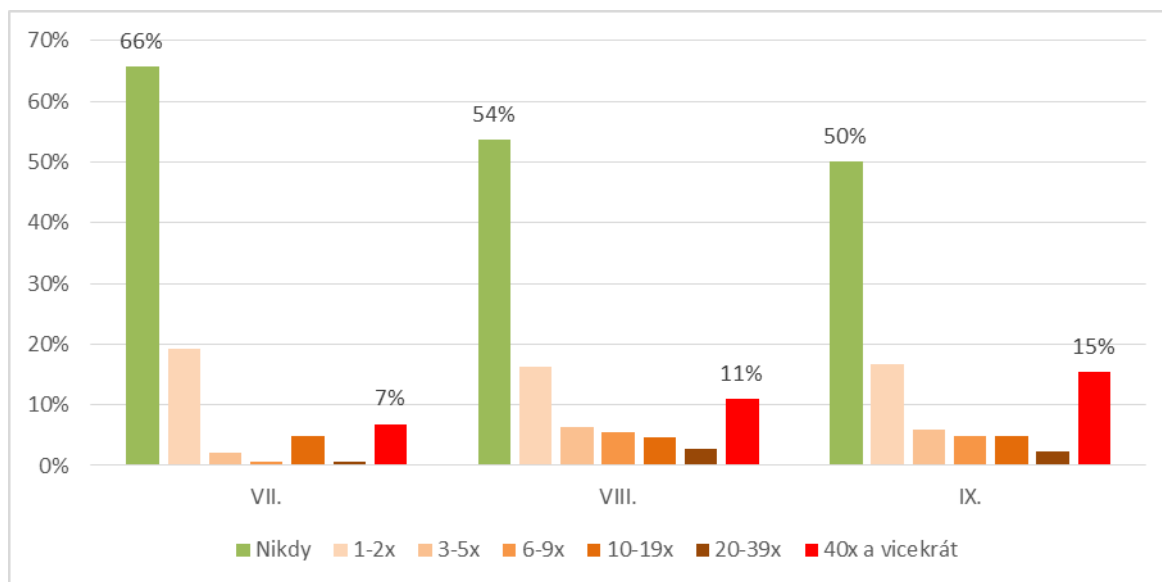
Tabulka 3.2: Pravidelné kouření cigaret žáků IX. tříd

Rok	Vůbec nekouřím	Méně než 1 cigaretu za týden	Kouřil/a, ale ne denně	1 - 5 cigaret denně	6 - 10 cigaret denně	11 - 20 cigaret denně	Více než 20 cigaret denně
2016	66,2 %	3,1 %	8,7 %	12,3 %	3,1 %	2,1 %	4,6 %
2018	77,4 %	5,4 %	4,8 %	5,9 %	4,3 %	1,1 %	1,1 %
Rozdíl	11,3 %	2,3 %	-3,9 %	-6,4 %	1,2 %	-1,0 %	-3,5 %

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2016 a 2018

Pozitivní je podíl mladších žáků, kteří nikdy v životě nezkusili kouřit cigarety. Zatímco v IX. třídách je to cca 50%, u žáků VII. Tříd je to 66%. Zajisté je to možno přičíst kampaním proti kouření i legislativním překážkám. V VIII. a IX. třídách se zkušenosti s kouřením zvyšují a v IX. třídách má cca 15% dotazovaných žáků zkušenost s kouřením 40x a vícekrát za život.

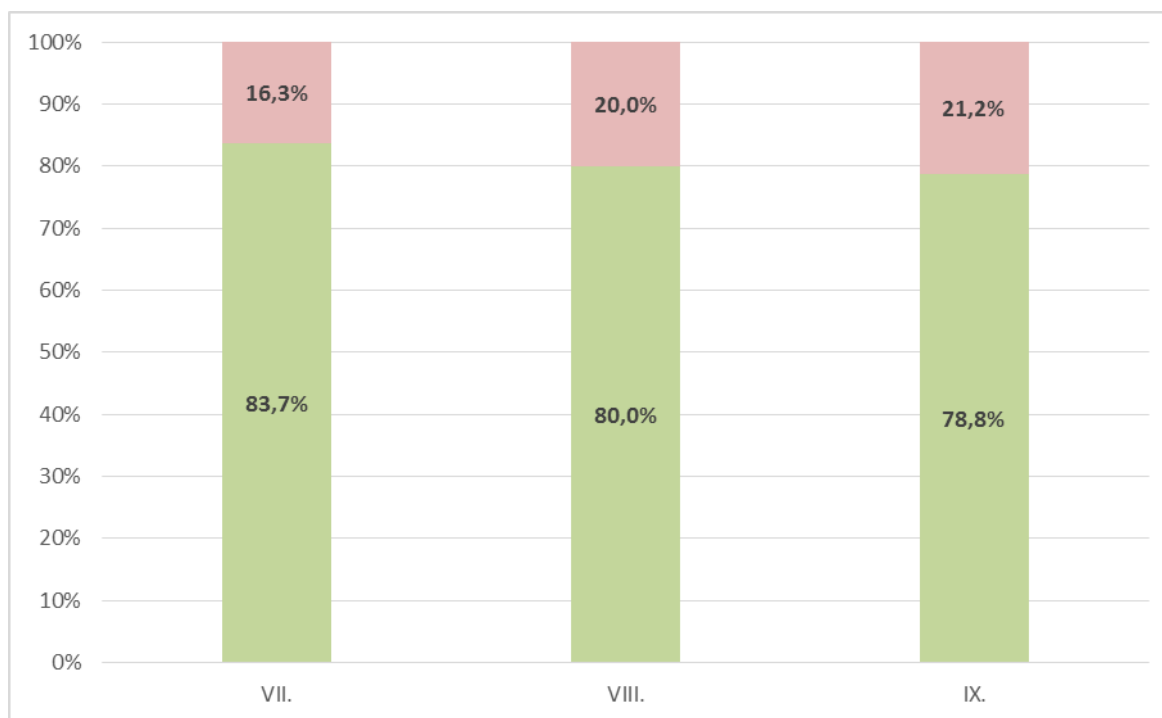
Obrázek 3.8: Zkušenosti s kouřením za celý život u mládeže VII. - IX. třídy

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Vůbec nekouřilo v posledním měsíci v VII. třídách cca 83,7 % dotazovaných, v VIII. třídách cca 80% a v IX. třídách cca 78,8 % dotazovaných.

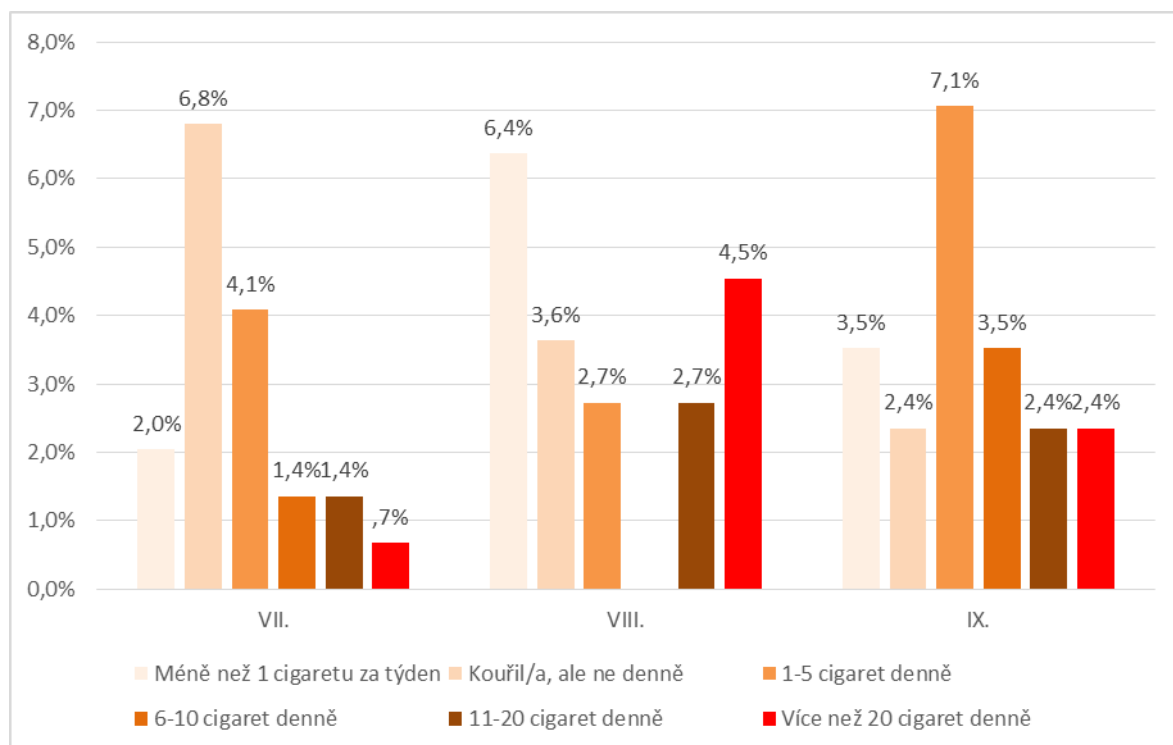
Obrázek 3.9: Kouření cigaret v posledním měsíci

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Z pravidelně kouřících cigarety, převažují u dětí ze VII. tříd ti, kteří kouří, ale ne denně, u dětí z VIII. tříd ti, kteří vykouří méně než 1 cigaretu týdně, a u dětí z IX. tříd ti, kteří vykouří 1 - 5 cigaret denně.

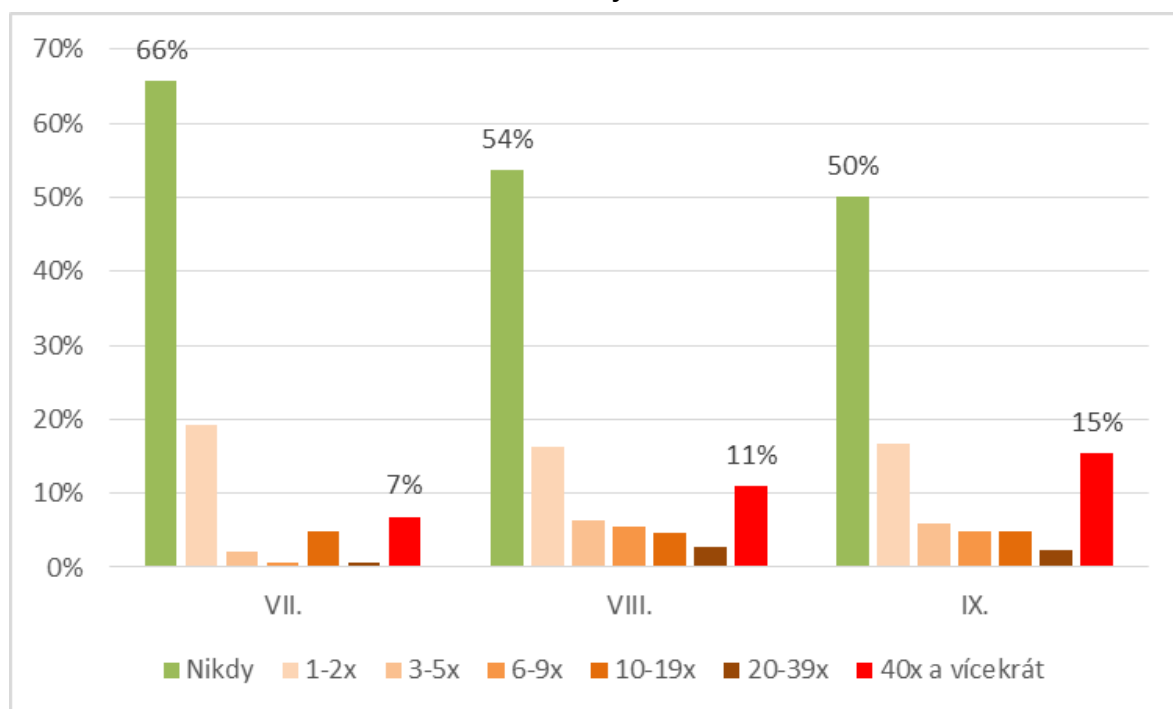
Obrázek 3.10: Pravidelné kouření u mládeže VII. - IX. třídy

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Z dalších návykových látek, které byly v rámci dotazníkového průzkumu na školách předmětem zájmu, byl alkohol. Za celý život nikdy nekonzumovalo alkohol 41,6 % dotazovaných žáků VII. Tříd, 33,2 % žáků VIII. tříd a jen 16,9 % žáků IX. tříd. Cca 11% žáků IX. tříd konzumovalo alkohol 40x a vícekrát za život.

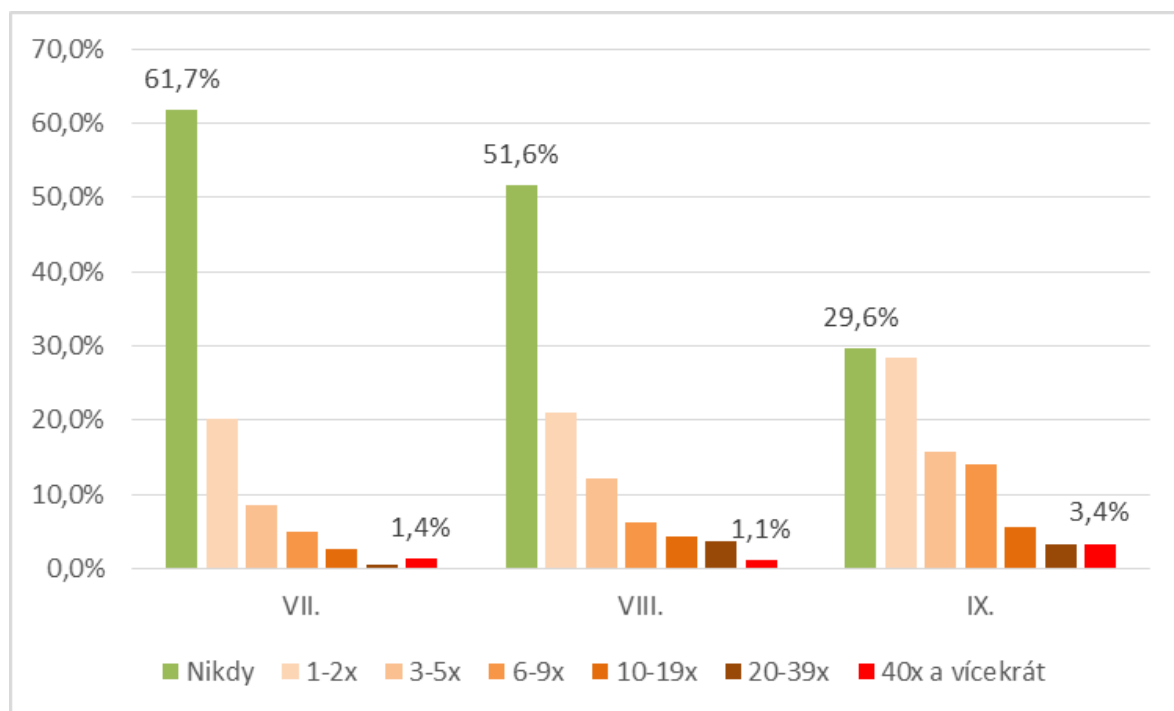
Obrázek 3.11: Zkušenosti s konzumací alkoholu za celý život u mládeže VII. – IX. tříd

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Během posledního měsíce nikdy nepožilo alkohol cca 61,7 % žáků VII. tříd, 51,6 % žáků VIII. tříd a jen cca 30 % žáků IX. tříd.

Obrázek 3.12: Zkušenosti s konzumací alkoholu za poslední měsíc u mládeže VII. – IX. tříd

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Respondenti byli dále dotazováni na konzumaci piva, vína a destilátů v posledních cca 30 dnech. Nikdy pivo nekonzumovalo v posledním měsíci cca 58,2 % žáků VII. tříd, 64,1 % žáků VIII. tříd a cca 56 % žáků IX. tříd. Pokud jde o konzumaci vína, to nikdy nepilo v posledním měsíci cca 85 % žáků VII. tříd, cca 80 % žáků VIII. tříd a cca 74 % žáků IX. tříd. Tvrdý alkohol nikdy za poslední měsíc nekonzumovalo cca 81 % žáků VII. tříd, cca 75 % žáků VIII. tříd a jen cca 66 % žáků IX. tříd. Podrobné grafy jsou součástí přílohy.

Ve srovnání s průzkumem z roku 2016 stoupl počet žáků IX. tříd, kteří pravidelně konzumují alkohol každý měsíc o téměř 10 % na hodnotu 56,4 %, 1x až 2x měsíčně pak alkohol konzumuje téměř 30 % žáků IX. tříd.

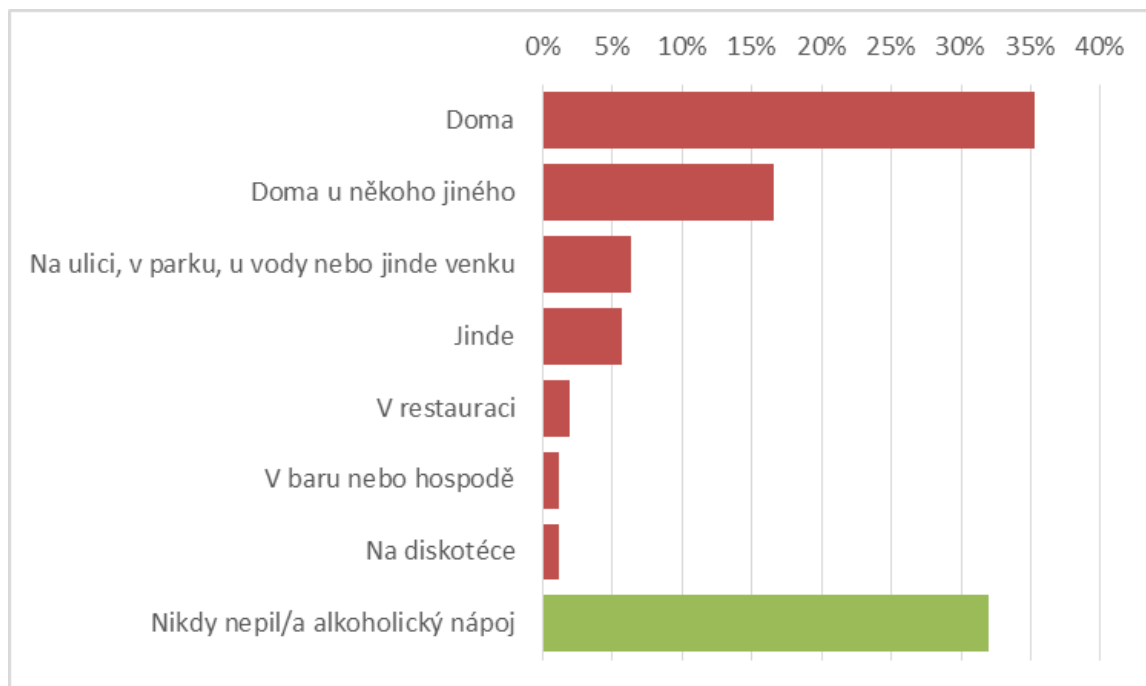
Tabulka 3.3: Srovnání konzumace alkoholu mezi lety 2016 a 2018 mezi žáky IX. tříd

	Rok	Nikdy	1 - 2x	3 - 5x	6 - 9x	10 - 19x	20 - 39x	40x a vícekrát
Pití alkoholu za celý život	2016	16,4 %	27,2 %	17,9 %	16,4 %	11,3 %	6,7 %	4,1 %
	2018	16,9 %	21,9 %	17,5 %	12,0 %	12,6 %	8,2 %	10,9 %
	Rozdíl	0,5 %	-5,3 %	-0,5 %	-4,4 %	1,3 %	1,5 %	6,8 %
Pití alkoholu za poslední rok	2016	28,5 %	40,8 %	17,9 %	7,3 %	3,4 %	,6 %	1,7 %
	2018	29,6 %	28,5 %	15,6 %	14,0 %	5,6 %	3,4 %	3,4 %
	Rozdíl	1,1 %	-12,3 %	-2,2 %	6,7 %	2,2 %	2,8 %	1,7 %
Pití alkoholu za poslední měsíc	2016	66,1 %	23,7 %	5,6 %	3,4 %	,6 %	0,0 %	,6 %
	2018	56,4 %	28,5 %	6,7 %	4,5 %	1,1 %	1,1 %	1,7 %
	Rozdíl	-9,7 %	4,8 %	1,1 %	1,1 %	0,6 %	1,1 %	1,1 %

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2016 a 2018

Alkohol nejčastěji konzumují dotazovaní doma nebo doma u někoho jiného, menšina pak na ulici, v parku, u vody nebo jinde venku, což je dáno zejména legislativním omezením konzumace alkoholu.

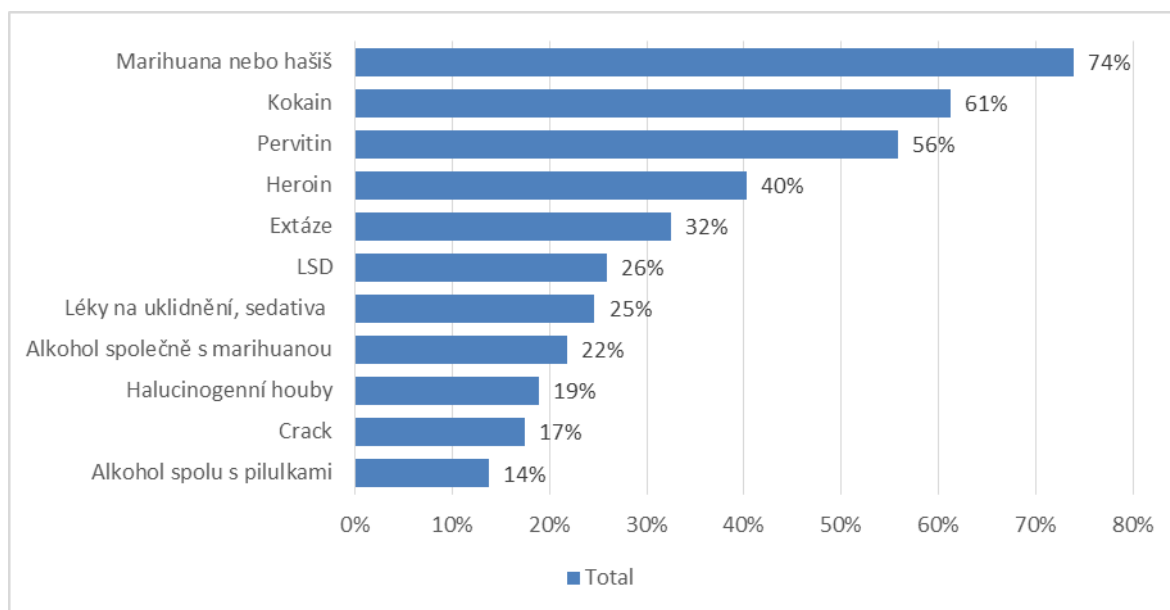
Obrázek 3.13: Převažující místo konzumace alkoholu u mládeže VII. – IX. tříd

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Žáci/studenti byli rovněž dotazováni na obecnou znalost některých návykových látek. Nejvyšší povědomí a znalosti mají dotazovaní o marihuaně nebo hašiši, následované kokainem, pervitinem a heroinem. Toto povědomí však je spíše dáno vlivem médií, než že by bylo způsobeno reálnou zkušeností dotazovaných.

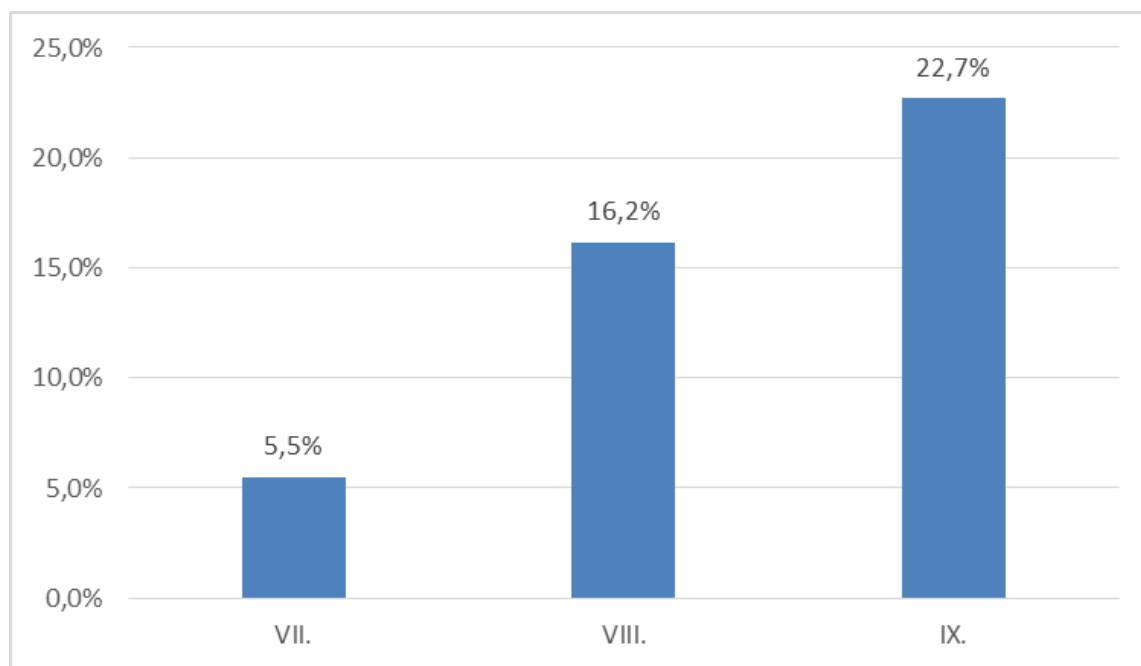
Obrázek 3.14: Povědomí/Znalost návykových látek mezi žáky VII. – IX. tříd

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

V rámci dotazníkového průzkumu byla mládež dotazována na její chuť zkusit vybrané látky (viz předchozí graf). Jen cca 5,5 % žáků VII. tříd projevilo chuť zkusit některou z výše uvedených návykových látek. U žáků IX. tříd tento podíl stoupá až na téměř 23 %.

Obrázek 3.15: Chuť zkusit některou z výše uvedených látek žáky VII. – IX. tříd

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Většina dotazovaných žáků VII. - IX. tříd uvedla, že zkušenost s drogami nemá. V VII. třídách mají zkušenost s marihuánou 3 % dotazovaných, v VIII. třídách se stejnou návykovou látkou 8,5 % dotazovaných a v IX. třídách 16,4 % dotazovaných. Mezi dalšími návykovými látkami, s nimiž mají žáci v Orlové zkušenost, figurují ještě v relativně vyšším množství sedativa (léky na uklidnění).

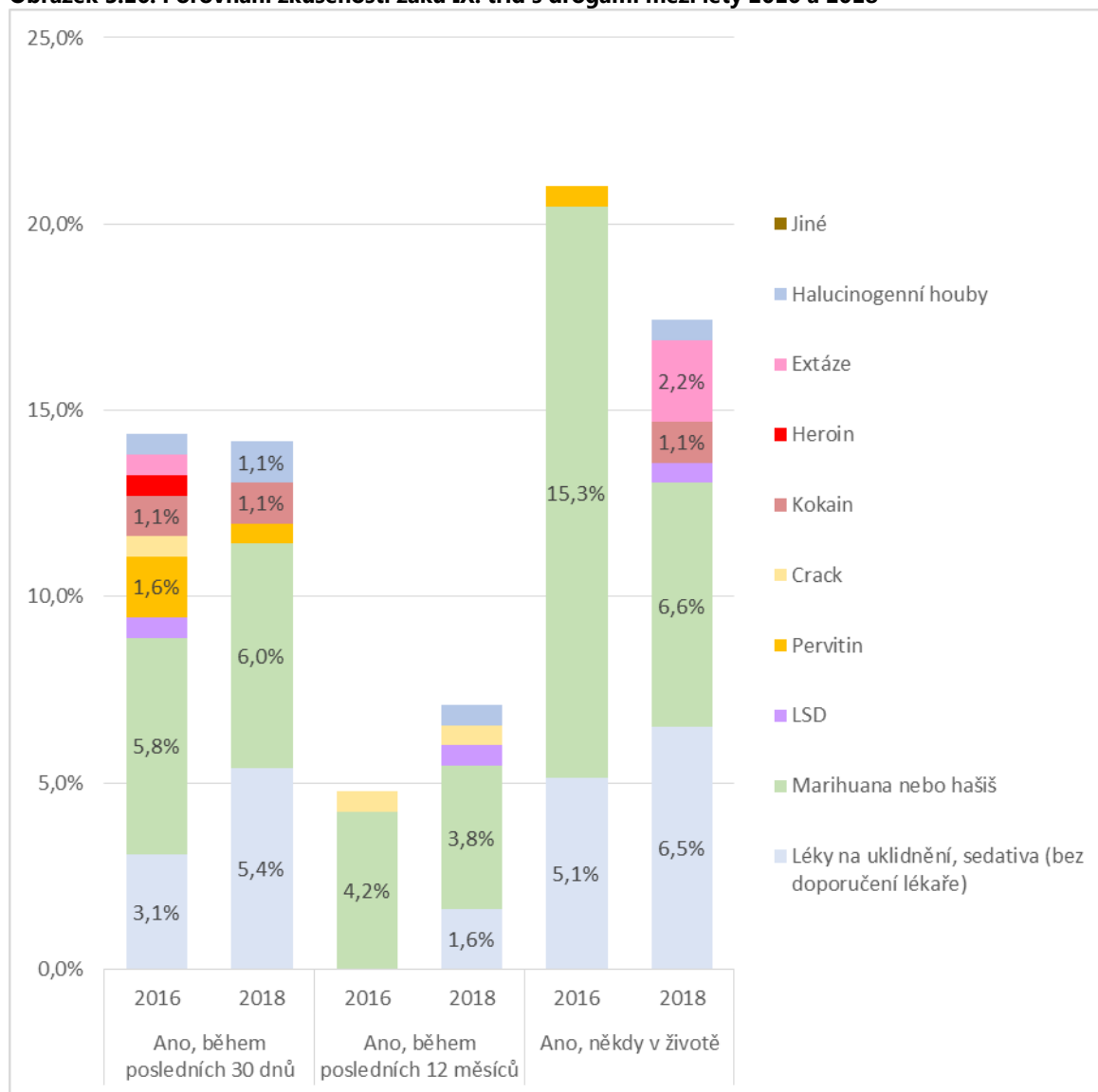
Tabulka 3.4: Zkušenosti s užíváním drog mezi mládeží VII. – IX. tříd

	VII.	VIII.	IX.
Marihuana nebo hašiš	3,0 %	8,5 %	16,4 %
Léky na uklidnění, sedativa (bez doporučení lékaře)	5,2 %	6,5 %	13,5 %
Halucinogenní houby	0,9 %	0,5 %	2,2 %
Kokain	0,9 %	0,0 %	2,2 %
Extáze	0,4 %	0,0 %	2,2 %
LSD	0,4 %	0,0 %	1,1 %
Pervitin	0,4 %	1,0 %	0,5 %
Crack	0,4 %	0,0 %	0,5 %
Heroin	0,4 %	0,0 %	0,0 %

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Největší podíl žáků (6 %) pravidelně konzumuje marihuanu, klesl však podíl pravidelných uživatelů pervitinu a naopak stoupl podíl uživatelů léků na uklidnění (bez doporučení lékaře). Zvýšila se variabilita drog, se kterými žáci experimentují (1 za rok popř. 1 za život), kdy mezi drogy přibyla extáze, kokain, LSD a halucinogenní houby.

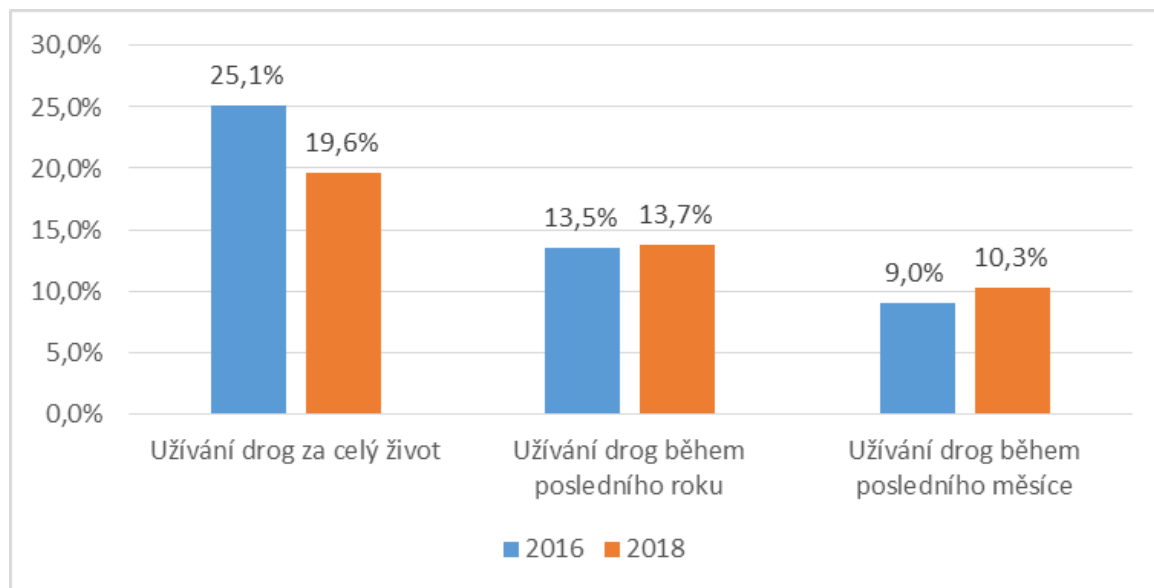
Obrázek 3.16: Porovnání zkušeností žáků IX. tříd s drogami mezi lety 2016 a 2018

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2016 a 2018

Na základě komparace jednotlivých let 2016-2018 lze konstatovat, že dochází k optickému snižování užívání drog u žáků IX. tříd. Zřejmě však jde o pokles těch, kteří již drogu vyzkoušeli.

Obrázek 3.17: Srovnání užívání drog mezi žáky IX. tříd v letech 2016 - 2018

Přestože většina dotazované mládeže nikdy neužila návykové látky (drogy), pokud se tak stalo, převažuje distribuční kanál od staršího kamaráda či kamarádky, popřípadě konzumace ve skupině.

Tabulka 3.5: Způsob získání drogy mezi mládeží VII. – IX. tříd

Třída	VII.	VIII.	IX.	Celkem
Dostal/a jsem jí od staršího bratra nebo sestry	0,4 %	1,0 %	1,6 %	1,0 %
Dostal/a jsem jí od staršího kamaráda/ky	1,3 %	5,4 %	9,1 %	5,0 %
Dostal/a jsem jí od mladšího nebo stejně starého kamaráda/ky	1,3 %	2,5 %	1,6 %	1,8 %
Dostal/a jsem jí od někoho, o kom jsem slyšel/a, ale neznal/a osobně	0,4 %	1,0 %	0,5 %	0,6 %
Dostal/a jsem jí od cizího člověka	0,0 %	1,5 %	1,1 %	0,8 %
Dostal/a jsem jí od jednoho z rodičů	0,4 %	1,0 %	2,7 %	1,3 %
Brala se ve skupině přátel	0,0 %	2,0 %	6,5 %	2,6 %
Koupena od přítele	0,4 %	1,0 %	2,7 %	1,3 %
Koupena od někoho, o kom jsem slyšel/a, ale neznal/a osobně	0,0 %	1,0 %	1,1 %	0,6 %
Koupena od cizího člověka	0,4 %	0,5 %	1,1 %	0,6 %
Vzal/a jsem ji doma bez dovolení rodičů	0,4 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %
Jinde	1,7 %	0,0 %	4,3 %	1,9 %

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Hlavními motivačními faktory pro vyzkoušení drogy byla zejména zvědavost, snaha dostat se do nálady a snaha zapomenout na starosti.

Tabulka 3.6: Motivační faktory pro konzumaci návykových látek mezi mládeží VII. – IX. tříd

Třída	VII.	VIII.	IX.	Celkem
Chtěl/a jsem se dostat do nálady	1,7 %	4,0 %	7,0 %	4,0 %
Nechtěl/a jsem stát mimo partu	0,0 %	0,5 %	3,2 %	1,1 %
Neměl/a jsem co dělat	0,4 %	0,0 %	1,1 %	0,5 %
Byl/a jsem zvědavý/á	2,1 %	5,0 %	9,1 %	5,1 %
Chtěl/a jsem zapomenout na starosti	0,8 %	4,5 %	4,3 %	3,0 %
Nevzpomínám si	1,3 %	0,5 %	0,5 %	0,8 %
Jiný důvod	0,0 %	0,5 %	3,8 %	1,3 %

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Mezi dotazovanými žáky VII. – IX. tříd měli relativně největší zkušenost s drogami za celý život žáci IX. tříd, nejméně podle předpokladů žáci VII. tříd. Nicméně i mezi těmi, kteří měli zkušenost, převažují ti, kteří jen zkusili. V posledním měsíci užilo drogu jen cca 7,5 % dotazovaných žáků IX. tříd (a to jen 1 - 2x měsíc).

Tabulka 3.7: Zkušenost s konzumací drog za celý život mezi mládeží VII. – IX. tříd

	Nikdy	1 - 2x	3 - 5x	6 - 9x	10 - 19x	20 - 39x	40x a vícekrát
VII.	97,0 %	0,9 %	1,7 %		0,4 %		
VIII.	91,0 %	5,0 %	1,0 %	0,5 %	1,0 %	1,0 %	0,5 %
IX.	80,4 %	12,5 %	3,3 %	1,1 %	1,6 %	1,1 %	

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Tabulka 3.8: Zkušenost s konzumací drog v posledním roce mezi mládeží VII. – IX. tříd

	Nikdy	1 - 2x	3 - 5x	6 - 9x	10 - 19x	20 - 39x	40x a vícekrát
VII.	98,1 %	0,9 %	0,5 %				0,5 %
VIII.	93,3 %	2,6 %	2,1 %		1,6 %	0,5 %	
IX.	86,3 %	7,4 %	3,4 %	0,6 %	1,7 %	0,6 %	

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Tabulka 3.9: Zkušenost s konzumací drog v posledním měsíci mezi mládeží VII. – IX. tříd

	Nikdy	1 - 2x	3 - 5x	6 - 9x	10 - 19x
VII.	99,1 %	0,5 %	0,5 %		
VIII.	96,4 %	1,0 %	2,1 %	0,5 %	
IX.	89,7 %	7,4 %		1,7 %	1,1 %

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Podobně jako v případě drog je tomu v případě těkavých látek. Jednou až dvakrát za poslední měsíc ji užívalo cca 2,3 % žáků IX. tříd a 1,6 % žáků VIII. tříd.

Tabulka 3.10: Zkušenost s užíváním těkavých látek během posledního měsíce mezi mládeží VII. – IX. tříd

	Nikdy	1 - 2x	3 - 5x	6 - 9x	10 - 19x	20 - 39x	40x a vícekrát
VII.	98,2 %		0,5 %	0,5 %	0,5 %		0,5 %
VIII.	97,9 %	1,6 %				0,5 %	
IX.	97,7 %	2,3 %					

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Žáci byli dotazováni na to, jak hodnotí dostupnost jednotlivých návykových látek. Jako nejdostupnější byly dle předpokladu označovány cigarety, následovány pivem, vínem a destiláty (na což může mít vliv i bezobslužný systém odbavování v maloobchodních jednotkách). V tvrdých drogách jsou nejdostupněji hodnoceny (vedle sedativ) marihuana nebo hašiš a pervitin.

V porovnání s rokem 2016 došlo ke snížení dostupnosti cigaret, ale naopak se zvýšila dostupnost piva, vína a destilátů, což opět může být částečně způsobeno bezobslužným systémem nakupování, který do určité míry dostupnost usnadňuje.

Tabulka 3.11: Hodnocení dostupnosti návykových látek mezi mládeží VII. – IX. tříd

	Nemožné	Velmi obtížné	Trochu obtížné	Celkem snadné	Velmi snadné	Nevím
Cigarety	6,9 %	3,5 %	5,6 %	26,0 %	50,0 %	7,9 %
Pivo	7,4 %	4,4 %	12,8 %	27,6 %	40,4 %	7,4 %
Víno	9,0 %	7,7 %	16,0 %	28,9 %	27,7 %	10,8 %
Destilát	15,7 %	13,4 %	16,2 %	15,4 %	15,2 %	24,2 %
Léky na uklidnění, sedativa	18,9 %	15,7 %	22,0 %	9,9 %	10,8 %	22,7 %
Marihuana nebo hašiš	20,2 %	15,3 %	18,4 %	12,8 %	12,4 %	20,8 %
LSD	26,1 %	21,5 %	11,9 %	5,4 %	3,4 %	31,6 %
Pervitin	26,7 %	21,2 %	11,1 %	5,7 %	6,1 %	29,2 %
Crack	29,4 %	22,4 %	10,3 %	2,6 %	3,7 %	31,6 %
Kokain	28,2 %	22,9 %	11,9 %	4,8 %	3,9 %	28,2 %
Heroin	30,4 %	21,5 %	10,8 %	3,4 %	3,2 %	30,7 %
Extáze	26,9 %	20,8 %	11,2 %	5,5 %	5,8 %	29,7 %
Halucinogenní houby	27,2 %	21,4 %	11,0 %	5,2 %	4,2 %	31,1 %
Těkavé látky	24,3 %	15,9 %	9,9 %	7,1 %	11,8 %	31,0 %
Anabolické steroidy	26,3 %	14,1 %	9,1 %	8,9 %	6,5 %	35,1 %

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Mládež orlovských škol byla dotazována rovněž na to, jestli některé vybrané problémy měly vztah s požitím alkoholu nebo drog.

Menší část mládeže orlovských škol se již potýkala s vybranými problémy, a to zejména v souvislosti s konzumací alkoholu (spíše než konzumací drog). Podíl takovýchto situací narůstá od VII. třídy do IX. třídy. Pozitivní je pochopitelně to, že vybrané situace v drtivé většině případů nemají žádný vztah ke konzumaci alkoholu nebo drog. Podrobná tabulka je uvedena v příloze.

Pokud jde o vnímání sebe sama, jako důležitého měřítka pro úspěšné zvládnutí dospívání, lze odpovědi hodnotit relativně pozitivně. Znamky kolem středových hodnot nejsou nijak extrémní a pro validní závěry bychom museli mít vzorek jiné skupiny. Navíc, i když by se o některých hodnoceních dalo prohlásit, že vyznívají mírně negativně, pro mládež VII. – IX. tříd jsou tyto postoje typické. Obecně lze z odpovědí identifikovat, že s rostoucím věkem roste míra nespokojenosti sama se sebou.

Tabulka 3.12: Vnímání sebe sama mládeží VII. – IX. tříd

Třída	VII.	VIII.	IX.
Vcelku jsem sám se sebou spokojený/á	4,00	3,80	3,69
Někdy si myslím, že nestojím za nic	2,61	2,73	2,85
Vím, že mám řadu dobrých vlastností	3,85	3,76	3,71
Zvládám věci stejně dobře jako jiní lidé	3,78	3,46	3,52
Není toho moc, na co bych mohl/a být hrdý/á	2,82	2,50	2,57
Někdy se cítím zbytečný/á	2,92	2,67	2,70
Jsem stejně hodnotný člověk, jako ostatní lidé	3,92	3,86	3,77
Přál/a bych si, abych si mohl/a sám/sama sebe víc vážit	3,09	3,02	3,03
Mám pocit, že jsem neúspěšný/á	2,35	2,43	2,34
Mám k sobě pozitivní postoj	3,76	3,56	3,69

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Pozn.: Údaje v tabulce vyjadřují průměrnou hodnotu na škále 1-5, přičemž 1 = vůbec nesouhlasím, 5 = zcela souhlasím

Totéž platí i o spokojenosti s vybranými aspekty života. Přestože převažuje spíše nespokojenost, jde o přirozenou nespokojenost mladé dravé generace. Jde o to, aby ji tato nastupující generace uchopila správným směrem, využila nabízených příležitostí a zabojovala o své místo na slunci.

Tabulka 3.13: Spokojenost žáků VII. – IX. tříd

	1	2	3	4	5
S finanční situací vaší rodiny	6,9 %	5,4 %	14,4 %	24,8 %	48,6 %
Se svým zdravotním stavem	7,6 %	5,1 %	14,4 %	24,0 %	48,9 %
Sám/a se sebou	8,8 %	7,4 %	19,1 %	25,4 %	39,3 %
S vyhlídkami osobního uplatnění v budoucnosti	5,8 %	5,6 %	24,9 %	29,4 %	34,3 %

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Pozn.: Údaje v tabulce vyjadřují průměrnou hodnotu na škále 1 - 5, přičemž 1 = zcela nespokojen, 5 = zcela spokojen

Většina dotazované mládeže má kapesné, mládež starší 15 let pak už zčásti využívá i brigády.

Tabulka 3.14: Finanční zdroje žáků VII. – IX. tříd

Třída	Brigáda	Kapesné	Jiný	Nemám přísun financí
VII.	10,1 %	67,5 %	5,1 %	13,9 %
VIII.	16,3 %	58,4 %	8,9 %	14,4 %
IX.	22,6 %	62,9 %	7,0 %	11,8 %
Celkem	15,8 %	63,2 %	6,9 %	13,4 %

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Drtivá většina dotazovaných je informována o drogové problematice. V případě VII. tříd je to 89%, v IX. třídách dokonce 95%. Hlavním informačním kanálem o drogách je škola, následovaná rodiči. Ve škole je to zejména formou nějaké přednášky k drogové problematice, nebo v rámci výuky některých předmětů.

Tabulka 3.15: Informace o drogách mezi žáky VII. – IX. tříd

Třída	Od rodičů	Od sourozenců	Od kamarádů ve škole	Od kantorů ve škole	Od výchovného poradce ve škole	Od školního metodika prevence	Od lékaře	Od někoho jiného
VII.	48%	9 %	22%	46%	18%	21%	9 %	14%
VIII.	42%	10%	19%	55%	15%	24%	7 %	24%
IX.	41%	9 %	17%	51%	27%	30%	9 %	16%
Celkem	44%	9 %	20%	50%	20%	24%	9 %	18%

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Dotazovaní odpověděli, že na to, aby nevyzkoušeli drogu, je nutná výchova rodičů a volba správných kamarádů.

Tabulka 3.16: Co by mohlo mít vliv na to, abych nevyzkoušel drogu

Třída	Pořádání většího množství preventivních akcí a seminářů pro mládež	Výchova rodičů	Volba správných kamarádů	Jiný důvod
VII.	30%	65%	41%	11%
VIII.	25%	66%	40%	10%
IX.	22%	53%	49%	12%
Celkem	26%	62%	43%	11%

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Pozn.: Respondenti měli možnost označit více odpovědí

V případě problémů s drogami by dotazovaná mládež vyhledala v první řadě pomoc rodičů, ve druhém případě pomoc kamarádů, tj. těch, od nichž se očekává, že to nikdy nedopustí.

Tabulka 3.17: Pomoc v případě problémů s drogami

Třída	Za učitelem/kou	Za rodiči	Za kamarádem	Do poradenského centra	Hledal/a bych pomoc na internetu	Jinde
VII.	18%	62%	36%	24%	11%	4 %
VIII.	10%	62%	30%	23%	12%	3 %
IX.	10%	60%	23%	30%	19%	5 %
Celkem	13%	61%	30%	25%	14%	4 %

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Dotazovaní měli možnost rovněž odpovědět na to, zda znají některé organizace, zabývající se drogami. Relativně nejčtenější odpověď byla K-centrum. Zajisté to není proto, že tam chodí mládež, ale spíše proto, že K-centrum pořádá přednášky na školách.

4 SWOT analýza

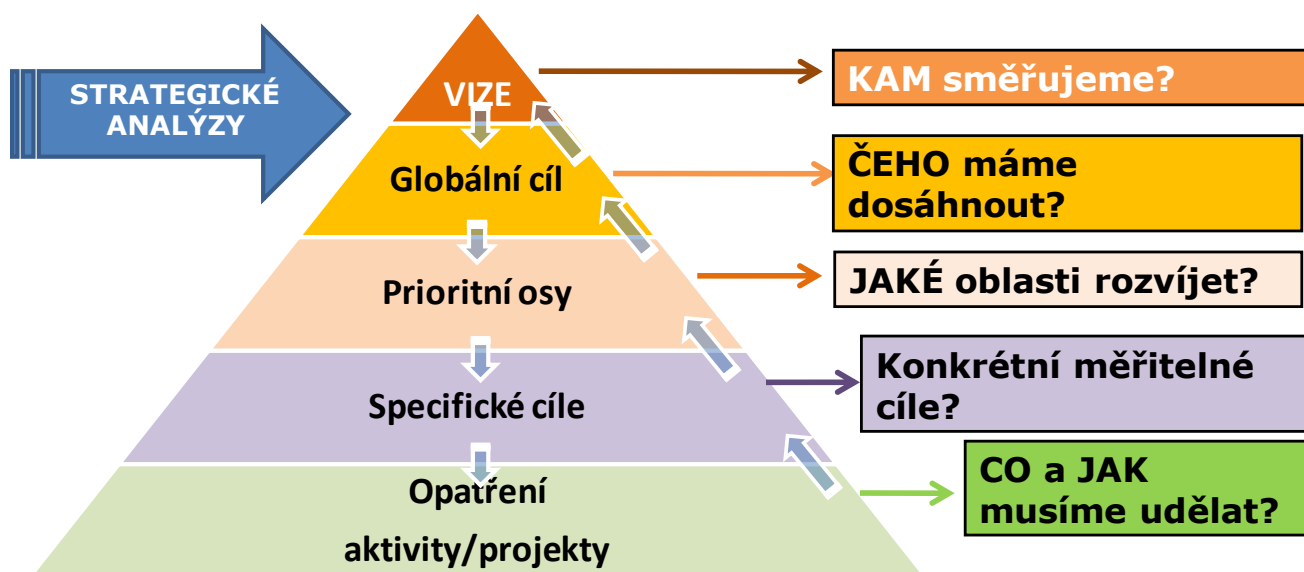
Silné stránky	Slabé stránky
Dlouhodobý zájem vedení města na zvýšení bezpečnosti obyvatel včetně podpory K-centra.	Relativně nízký pocit bezpečí obyvatel ve městě, a to především v některých lokalitách (V. etapa, Lesopark, Poruba).
Funguje komunikace mezi aktéry na protidrogové scéně v Orlové.	Špatná pověst sociálně vyloučených lokalit a města jako celku, obtížné soužití etnických skupin ve městě.
Město disponuje specialisty na drogovou problematiku.	Nevyhovující stav některých budov v soukromém vlastnictví, především nebytových prostor.
Společné řešení bezpečnostní situace, např. hlídky strážníků městské policie s policisty PČR.	Relativně vyšší počet uživatelů návykových látek, od roku 2013 došlo k nárůstu, dále dochází ke snižování věkové hranice uživatelů drog.
Mezinárodní spolupráce s partnerskými městy v Polsku.	Levná a dostupná marihuana. Snadná dostupnost pervitinu včetně cenové dostupnosti, která je způsobená blízkostí Polska s uvolněnou legislativou vůči látkám, z nichž lze vyrobit pervitin.
Funkční kamerový systém ve městě.	Nepravidelná školní docházka a vysoký podíl nedokončeného základního vzdělání u dětí ze sociálně slabých rodin. Časté omlouvání nepřítomnosti žáků ve výuce rodiči. Omezená docházka dětí ze sociálně vyloučených lokalit do mateřských škol.
Úspěšné působení asistentů prevence kriminality.	Neexistence služeb následné péče pro mladistvé. Nízký počet zaměstnanců K-centra vzhledem k počtu klientů. Nedostatečný počet sociálních služeb nízkoprahových zařízení pro děti a mládež.
Úspěšné využívání domovníků – preventistů.	Nízký počet zkušených policistů PČR a obtížný nábor nových příslušníků.
Vysoká úspěšnost financování bezpečnostních projektů z národních a evropských zdrojů.	Na lokální úrovni i v blízkém okolí jsou zcela nedostatečné kapacity adiktologické poradny, dětské detoxy a psychiatrii.
	Nezájem rodičů o způsob trávení volného času jejich dětí i přesto, že by na to měli časový prostor.

Příležitosti	Hrozby
Možnost vytvořit společné preventivní besedy Městské policie a pracovníků K-centra na školách.	Pozitivní vnímání marihuany u generace osob ve věku 12 až 30 a přesvědčení, že užívání vs. držení pro osobní potřebu není trestné. Zvýšení prahu tolerance veřejnosti vůči užívání drog, selhává sociální kontrola.
Podpora volnočasových aktivit za účelem prevence negativního chování, využití stávajících volnočasových aktivit sociálně a ekonomicky slabším obyvatelstvem.	Národní protidrogová strategie upřednostňuje alkohol a cigarety a vychází z nepřesných dat (pouze dotazníky). Moravskoslezský kraj podceňuje v rámci protidrogové strategie roli analýzy a průzkumů.
Zvýšení pocitu bezpečí místních obyvatel, realizace akcí podporujících komunitní soužití, vytvoření kulturně-společenských aktivit, mezigeneračních aktivit pro širokou veřejnost.	Zvyšování počtu sociálně a ekonomicky slabých obyvatel na území města z důvodu nekontrolované migrace, přičemž dochází především k zvyšování koncentrace problematických sociálně slabých obyvatel v bytech vlastněných soukromými osobami.
Zvyšování znalosti o drogové problematice, projevech závislostí a jejich následků u všech cílových skupin (např. formou obecných i specializovaných kurzů/besed pro vymezené cílové skupiny).	Děti ztrácejí zábrany, nemají ve svém okolí autority a tím nezískávají pozitivní vzory chování. Vyrůstá agresivní chování dětí vůči rodičům a tolerance tohoto chování ze strany rodičů.
Získání finančních prostředků z mezinárodních grantů na základě spolupráce s partnerským městem v Polsku, nebo dotací na pilotní projekty z prostředků Moravskoslezského kraje.	Neznalost účinnosti preventivních programů z hlediska nedostatečné evaluace.
Využití nástrojů ke zjišťování exaktních dat o užívání drog (měření odpadních vod, testy u pediatrů).	Stupňující se nevhodné chování, nevraživost, vandalismus, delikvence a agresivita obyvatel města.
Vytvoření poradny pro rodiče dětí závislých na drogách.	Nevyhovující legislativa v oblasti kompetencí obcí řešit problémy na svém území.
Další rozvoj efektivních preventivních programů pro děti a mládež v jednotlivých věkových skupinách, zavedení protidrogové prevence od 3. tříd.	Další snižování věku osob se závislostí a závislostním chováním.
Sociální pracovník pro školy jako spojující článek mezi aktéry působících proti patologickému chování.	Neřešení vysoké zadluženosti obyvatel města.
Integrovaní všech kamerových systémů a jejich rozšíření na problémová území.	Nedostatek finančních prostředků na řešení bezpečnostních otázek.
Vytvoření střediska výchovné péče.	Odliv obyvatelstva s vyšším sociálním statusem z důvodu negativní pověsti a špatného mediálního obrazu města.
Zlepšení mediálního obrazu moderního města s širokým zázemím pro kvalitní život všech obyvatel.	

5 Návrhová část

Integrovaná strategie bezpečnosti města Orlová na období 2018 – 2030 pracuje s pojmy vize, globální cíle, prioritní osy, specifické cíle a opatření. **Vize** je popis žádoucího budoucího stavu, kterého chceme prostřednictvím realizace koncepce dosáhnout. Jedná se o dopad naplnění globálního cíle. Vztahuje se na strategii jako celek. K naplnění vize by mělo dojít ve střednědobém horizontu (což nemusí být bezprostředně po ukončení realizace koncepce). **Globální cíle** rozvádí nadefinovanou vizi strategie. Jedná se o konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize. **Specifické cíle** rozpracovávají globální cíl v konkrétních prioritních osách bezpečnostní politiky města v dlouhodobém horizontu do roku 2030. **Opatření** definují konkrétní kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů.

Obrázek 5.1: Struktura návrhové části

Zdroj: ACCENDO, 2018.

Vize

Orlová, bezpečné město pro život.

Globální cíl:

Zvýšit subjektivní pocit bezpečí obyvatel i objektivní bezpečnostní situaci ve městě. Podpořit stabilní sousedské vazby a posílit prostředí přátelské k občanům i rodinám. Rozvinout územní identitu s městem a mezigenerační solidaritu včetně rozvoje participačních a dobrovolnických aktivit občanů především pro děti a mládež.

Prioritní osy

PO 1: Objektivní bezpečnostní situace

Specifický cíl SC1: Vytvořit podmínky pro zlepšení objektivní bezpečnostní situace na území města dle vývojových trendů a přizpůsobení se jim.

PO 2: Subjektivní pocit bezpečí obyvatel

Specifický cíl SC2: Zvýšit pocit bezpečí všech obyvatel žijících na území města.

PO 3: Komplexní systém prevence

Specifický cíl SC3: Rozvinout komplexní systém prevence proti patologickému chování jednotlivých skupin obyvatel včetně volnočasových aktivit.

PO 4: Pilotní a inovativní projekty v oblasti zvyšování bezpečnosti

Specifický cíl SC4: Aplikovat moderní přístupy a příklady dobré praxe z České republiky i ze zahraničí na území města Orlové (být leaderem v této oblasti v ČR).

Pro potřeby integrované strategie byly vymezeny následující cílové skupiny:

- 1/ Děti 0 – 15³ (možno rozdělit na předškolní věk, nižší stupeň a vyšší stupeň ZŠ)
- 2/ Mládež 16 až 26⁴
- 3/ Rodiny
- 4/ Senioři (tj. osoby starší 65 let)
- 5/ Osoby se specifickými potřebami

³ Toto vymezení pro potřeby bezpečnostní strategie je vhodnější, přesto že podle Úmluvy o právech dítěte se v České republice považuje za dítě osoba ve věku do 18 let.

⁴ MŠMT „Koncepte podpory mládeže na období 2014 - 2020 České republiky“, vymezuje mládež věkem 13 až 30 let, tzv. sociologický věk mládeže.

PO 1: Objektivní bezpečnostní situace

Specifický cíl SC1: Vytvořit podmínky pro zlepšení objektivní bezpečnostní situace na území města dle vývojových trendů a přizpůsobení jim.

Opatření 1.1: Modernizace technických prostředků MěP

Opatření je zaměřeno na podporu aktivit na rozšíření městského kamerového a dohlížecího systému, modernizace vybavení MěP v souladu s potřebami, detailní sledování výskytu nápadu trestné a přestupkové činnosti, mobilní služebna MěP. Toto opatření musí být doprovázeno i zvýšením informovanosti občanů o vybavení a využívání moderních technických prostředků pro zvýšení pocitu bezpečí, tzn. opatření je v synergickém vztahu k prioritní ose 2 opatření 2.1.

Aktivity/Projekty, které jsou součástí akčního plánu nebo zásobníku projektu:

- Kvalitní a efektivní městský kamerový dohledový systém (MKDS)
- Chráničky optického kabelu
- Integrace pultů centralizovaných ochran (tísňová tlačítka v místech s vyšší mírou viktimnosti např. školy, nemocnice, ÚP, MěÚ apod.)
- Mobilní služebna MěP Orlová

Opatření 1.2: Prohloubení spolupráce aktérů v území pro zajištění bezpečnosti

Opatření je zaměřeno na prohloubení spolupráce všech aktérů v území v rámci integrované strategie. Jedním z klíčových prvků je zřízení Bezpečnostní komise, která bude propojovat jednotlivé aktéry v území, koordinovat jejich aktivity a tím zvýší jejich synergický dopad v území v souladu s globálními a specifickými cíli integrované strategie bezpečnosti.

Aktivity/Projekty, které jsou součástí akčního plánu nebo zásobníku projektu:

- Bezpečnostní komise
- Společné hlídky MěP a PČR
- Společné preventivně-bezpečnostní akce např. Den bezpečnosti Orlové

Opatření 1.3: Udržení přítomnosti MěP ve městě a větší viditelnost strážníků na ulicích, v autobusech ve vybraných hodinách v místech s vyšším výskytem vnímaného nebezpečí

V rámci analytické části byla identifikována potřeba občanů přítomnosti hlídek městské policie a PČR v ulicích. Dále byla identifikována obava zranitelných občanů, především žen, při návratu z odpoledních směn domů. Cílem opatření je efektivně rozmístit hlídky na území města v rizikových dobách a místech ke zvýšení pocitu bezpečnosti obyvatel. Opatření 1.3 je synergické s opatřením 2.1 Průběžné informování občanů a jejich zapojování do formování dlouhodobých cílů bezpečnostní politiky.

Aktivity/Projekty, které jsou součástí akčního plánu nebo zásobníku projektu:

- Zmapování rizikových míst a rizikových hodin (např. cesty žen domů po konci odpolední směny) a cílené hlídkování strážníků

Opatření 1.4: Zavedení moderních postupů policejní práce

Opatření je zaměřeno na vyhodnocování moderních trendů a jejich aplikace do policejní práce na území města Orlová např. problem-oriented policing tj. správné pochopení konkrétní trestné činnosti, s důrazem na příčiny jejího vzniku, nebo hlídkování v blízkosti loupeže (viz příloha 7.2.1).

Aktivity/Projekty, které jsou součástí akčního plánu nebo zásobníku projektu:

- Nové moderní prostředky pro zlepšení objektivní bezpečnosti (např. mapy kriminality, rizikových míst)

PO 2: Subjektivní pocit bezpečí obyvatel

Specifický cíl SC2: Zvýšit pocit bezpečí všech obyvatel žijících na území města

Opatření 2.1: Průběžné informování občanů a jejich zapojování do formování dlouhodobých cílů bezpečnostní politiky

Klíčovými aktivitami opatření je vytvoření aktivního vztahu s veřejností v oblasti bezpečí např. informování o rozšíření městského kamerového a dohlížečského systému do míst s větším subjektivním pocitem nebezpečí - viz kapitola 2.2 průzkum obyvatel, pocitové mapy.

Aktivity/Projekty, které jsou součástí akčního plánu nebo zásobníku projektu:

- Informace veřejnosti prostřednictvím webového portálu Bezpečná Orlová (ukázka viz příloha 7.2.3)
- Pravidelné okénko o bezpečnosti v Orlovských novinách
- Aktivní propagace bezpečnosti v Orlové na akcích města

Opatření 2.2: Rozšiřování světelných bodů veřejného osvětlení

V rámci opatření budou realizovány projekty na modernizaci a rozšiřování veřejného osvětlení do míst zejména dosud neosvětlených a současně vnímaných jako nebezpečných včetně regulace zeleně s ohledem na osvětlení.

Aktivity/Projekty, které jsou součástí akčního plánu nebo zásobníku projektu:

- Rozšiřování sítě veřejného osvětlení – bezpečné město

Opatření 2.3: Aktivní vztah s masovými sdělovacími prostředky

Opatření je zaměřeno na aktivní tvorbu článků do médií, navázání vztahů s klíčovými tvůrci veřejného mínění, důsledná komunikace zejména na téma úspěchů města.

Aktivity/Projekty, které jsou součástí akčního plánu nebo zásobníku projektu:

- Pověřená osoba pro komunikaci s médií
- Mediální a komunikační plán – Bezpečná Orlová

Opatření 2.4: Změna mediálního obrazu Orlové

Za spolupráce aktérů (dobrovolní hasiči, Sokol, kroužky na DDM, školy) v území. Zapojení do spolupráce a propagace prostřednictvím Dětského parlamentu města Orlové, který je samosprávnou skupinou dětí a mládeže, zástupců základních a středních škol, jehož cílem je podílet se na společenském dění a na koncepci vývoje města v oblasti, které se dotýkají života dětí a mládeže. Dětský parlament města Orlové zahájil svou činnost v lednu 2004 a sídlí v Domě dětí a mládeže Orlová. Cílem Dětského parlamentu je především spoluúčast na konkrétních úkolech vyplývajících z plánovaných akcí města a jiných organizací, ale také svou činností přispívat v oblasti sociální, životního prostředí a pozitivního využívání volného času dětí a mládeže v kultuře a sportu svými vlastními návrhy a organizační činností.

Aktivity/Projekty, které jsou součástí akčního plánu nebo zásobníku projektu:

- **Soutěž o nejlepší příběh** o Orlové tvorbou videospotů, prezentací, které se vyvěsí na youtube nebo instagram (Instagram story)
- **Videoklip prezentující město Orlová**, ve kterém by se představilo celé město a jednotlivé skupiny formální i neformální, např. formou Lip Dub – jedná se o video vzniklé kombinováním záznamu synchronizovaného pohybu rtů aktérů/herců s původním zvukem doplněným o živou nahrávku pořízenou během natáčení. Je zvykem dodržovat původní formu, tj. natočit celé video jako jeden záběr, jehož prostřednictvím se divák seznámí s prostory celé školy/města. Výsledek tak slouží zároveň jako jakási neoficiální pozvánka k návštěvě a dělá dobrou reklamu.⁵ (viz příloha 7.2.2)

PO 3: Komplexní systém prevence

Specifický cíl SC3: Rozvinout komplexní systém prevence proti patologickému chování jednotlivých skupin obyvatel včetně volnočasových aktivit.

Opatření 3.1: Zefektivnění a zacílení sociálních služeb

Opatření je zaměřeno na zefektivnění a zacílení sociálních služeb ve vztahu k prevenci především u dětí, mládeže a podpoře celých rodin. Opatření je synergické a je v souladu s KPSS Orlová 2018, cíle 3.1: Rozvoj sociálních služeb pro děti, mládež a rodinu a 3.2. Rozvoj souvisejících aktivit pro děti, mládež a rodinu.

Aktivity/Projekty, které jsou součástí akčního plánu nebo zásobníku projektu:

- Vytvoření střediska výchovné péče
- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Maják pro děti 6 – 12 let)
- Rozšíření NZDM FUTRA pro děti a mládež od 12 do 24 let o terénní služby
- Rozvoj SOCIÁLNÍ ASISTENCE Karviná, Orlová
- Centrum pro rodinu

Opatření 3.2: Rozvoj prevence

Opatření je zaměřeno na komplexní rozvoj prevence včetně volnočasových aktivit a její koordinaci na území města, podporu volně přístupné volnočasové infrastruktury. Klíčovou roli pro komunikaci a organizaci volnočasových aktivit by měl zastávat DDM včetně jejich virtuální dimenze a podpora akcí bez nutného členství.

Aktivity/Projekty, které jsou součástí akčního plánu nebo zásobníku projektu:

- Modernizace a rozvoj DDM včetně Spirály
- Poradenská centra na školách
- Koordinace jednotlivých aktivit příspěvkových organizací města, pro zefektivnění nabídky aktivit a rozšíření cílové skupiny na území města
- Bezpečná škola

Opatření 3.3: Rozvoj komunitních, sousedských a mezigeneračních vazeb, vztahu dětí a mládeže s územím

Opatření obsahuje preventivní aktivity směřující na posílení komunitních, sousedských a mezigeneračních vazeb. Cílem je aktivizace občanů k vytváření vlastních volnočasových aktivit pro sebe i pro okolí. Je zde zahrnut i rozvoj dobrovolnictví, který je míněn jak ve formě aktivizace, tzn. občané Orlové se stávají dobrovolníky, tak ve formě podpory dobrovolnictví v oblasti práce s dětmi

⁵ Více informací na <https://spomocnik.rvp.cz/clanek/13179/UZ-JSTE-SLYSELI-O-LIP-DUB.html>

a mládeží, což lze považovat mimo jiné jako prevenci sociopatologického chování. Rovněž dobrovolnictví lze využít k rozvoji identity občanů s územím, např. aktivita uklíďme Orlovou. Důvodem zařazení tohoto dlouhodobého opatření je změna postojů občanů k městu, ve kterém žijí.

Aktivita/Projekty, které jsou součástí akčního plánu nebo zásobníku projektu:

- Rozvoj sousedských a mezigeneračních vazeb
- Rozvoj vztahu dětí a mládeže s územím
- Zvýšení participace dětského parlamentu na aktivitách města
- Škola/knihovna jako komunitní centrum
- Podpora dobrovolnictví na území města (příklady dobré praxe uvedené v příloze 7.2.4 až 7.2.8)

Opatření 3.4: Zlepšení schopnosti občanů řešení krizových situací a mimořádných událostí

Důvodem pro zařazení tohoto opatření je identifikovaná snížená schopnost dětí a mládeže, ale i ostatních občanů adekvátně reagovat při krizových situacích a mimořádných událostech včetně poskytnutí první pomoci. Opatření je zaměřeno na aktivity pro všechny věkové skupiny.

Aktivita/Projekty, které jsou součástí akčního plánu nebo zásobníku projektu:

- Zavedení výuky na ZŠ/SŠ ochrany člověka za mimořádných událostí (civilní ochrana, ochrana obyvatelstva).
- Vzdělávací aktivity pro dospělé (BESIP, První pomoc, CO)
- Podpora aktivit Městského sportovního klubu
- Podpora aktivit BESIP

PO 4: Pilotní a inovativní projekty v oblasti zvyšování bezpečnosti

Specifický cíl SC4: Aplikovat moderní přístupy a příklady dobré praxe z České republiky i ze zahraničí na území města Orlové (být leaderem v této oblasti v ČR).

Opatření 4.1: Pravidelné konference pro města v ČR včetně zahraničních hostů

Opatření je zaměřeno na realizaci konferencí nebo workshopů s tematikou boje proti různým formám kriminality, nových metod, trendů a přenos zkušeností. Tyto aktivity pomohou zlepšit objektivní bezpečnostní situaci v Orlové, a současně zvýší subjektivní pocit bezpečí občanů. To vše lze využít ke zlepšení mediálního obrazu města, tzn., opatření je synergické s opatřeními v prioritní ose 2.

Aktivita/Projekty, které jsou součástí akčního plánu nebo zásobníku projektu:

- Realizace konferencí v rámci ČR a pohraničí

Opatření 4.2: Příprava a realizace pilotních a inovativních projektů spolupráce bezpečnostních složek

Opatření je zaměřeno na přípravu a realizaci projektů dle vyhlášených výzev na mezinárodní, národní nebo krajské úrovni, kde hlavním nositelem projektu bude město Orlová nebo jeho příspěvkové organizace, např. projekt sledování užívání návykových látek v rámci preventivních prohlídek praktickými lékaři).

Aktivita/Projekty, které jsou součástí akčního plánu nebo zásobníku projektu:

- Příprava a realizace pilotních a inovativních projektů v oblasti prevence u sociálně patologických jevů

Opatření 4.3: Zavedení dotačního programu Bezpečná Orlová

Klíčové aktivity v tomto opatření vedou k vytvoření podmínek pro realizaci projektů, které přispějí k pocitu bezpečí obyvatel a prevenci sociopatologických jevů včetně sběru podnětů od jednotlivých občanů.

Aktivity/Projekty, které jsou součástí akčního plánu nebo zásobníku projektu:

- Dotační program bezpečná Orlová

6 Implementace a monitoringu strategie

Integrovaná strategie bezpečnosti města Orlová na období 2018 – 2030 je průřezovým strategickým dokumentem orientovaným na komplexní řešení bezpečnosti města Orlová.

Účelem Implementační části je nastavit proces implementace nově vzniklé „Integrované strategie bezpečnosti města Orlová na období 2018 – 2030“ do činnosti Městského úřadu Orlová, Městské policie, příspěvkových organizací a dalších organizací působících ve vymezeném území. Pro zdárnou implementaci je určující aktivní podpora rady města a vedení Městské policie. Institucionální zajištění implementace by spočívalo na pracovní skupině/komise BEZPEČNOSTI MĚSTA ORLOVÁ, jako poradního orgánu rady města, kde by byly zastoupeny PČR, vybrané organizace, zájmové spolky, dobrovolnické organizace.

Městská policie bude zajišťovat implementaci Integrované strategie včetně jejího vyhodnocení.

„Integrovaná strategie bezpečnosti města Orlová na období 2018 – 2030“ **bude implementována prostřednictvím akčních plánů**. Realizace akčních plánů bude zahájena bezprostředně po schválení Integrované strategie. Akční plány obsahují aktivity, přiřazené ke konkrétním opatřením, které mají přiděleny subjekty zodpovědné za realizaci, finanční zdroje, harmonogram. Koordinátorem realizace Integrované strategie bude Městská policie.

Implementační mechanismy musí být nastaveny tak, aby se zajistilo společné působení různých aktivit/projektů v jednotlivých opatřeních směrem ke stanoveným cílům v rámci tohoto strategického dokumentu.

Základními faktory implementace jsou:

- a) Aktivní podpora vedení MĚSTA;
- b) Důkladná a úplná příprava a naplánování implementace;
- c) Úplná a cílená komunikace (zejména mezi aktéry na území a orgány veřejné správy);
- d) Kompetentní implementační tým;
- e) Vysoká míra zapojení KOMISE BEZPEČNOSTI MĚSTA ORLOVÁ a dalších aktérů do implementace (pracovní skupiny).

V rámci implementace bude **Městské policie** získávat zpětnou vazbu z terénu prostřednictvím **pravidelných podpůrných setkávání ke sdílení zkušeností Z OSADNÍCH VÝBORŮ**.

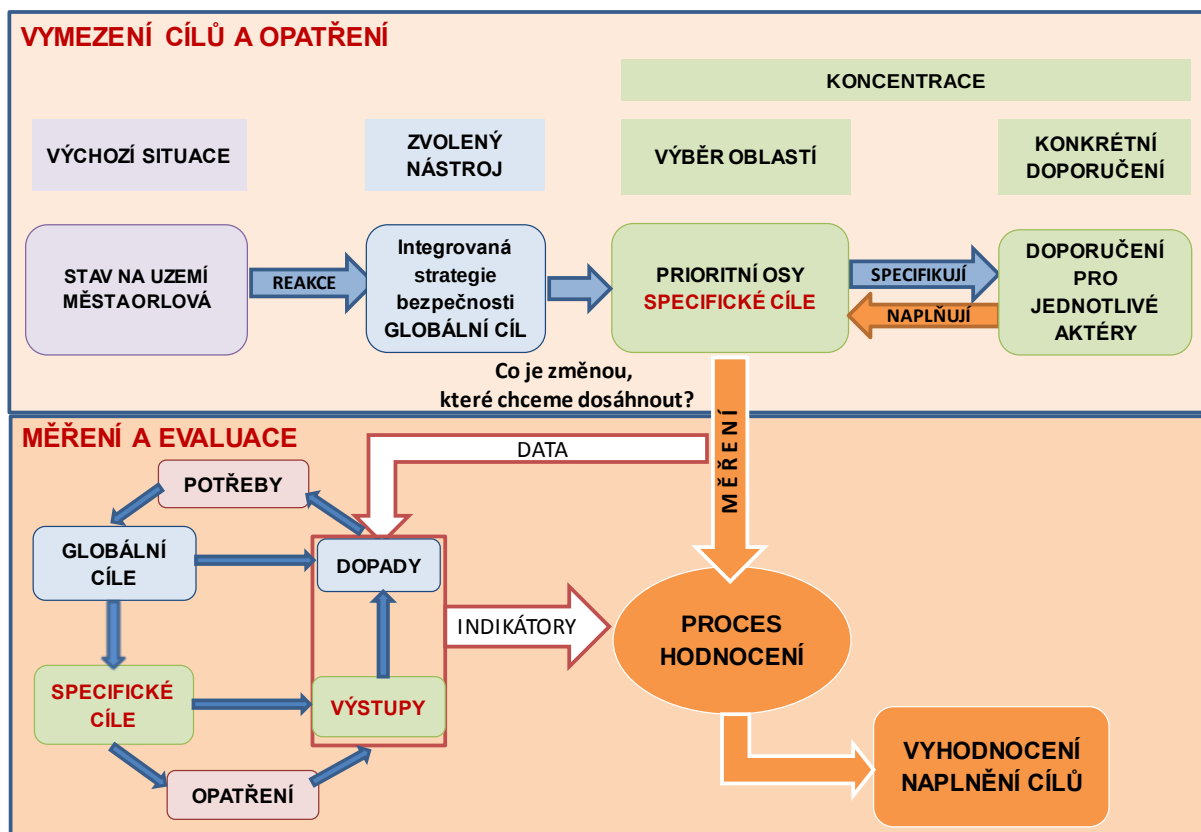
6.1 Monitoringu strategie a indikátorová soustava pro hodnocení

Pro vyhodnocování „Integrované strategie bezpečnosti města Orlová na období 2018 – 2030“ bylo zvoleno následující schéma⁶ intervenční logiky, které se zaměřuje na globální cíle a jejich dopady. Specifické cíle jsou vztaheny k výstupům Strategie.

Při nastavování nového akčního plánu bude provedeno vyhodnocení dopadů a účinnosti jednotlivých opatření, příp. dojde k jejich úpravám.

⁶ Schéma intervenční logiky ukazuje vztahy mezi výchozí situací, zvolenými nástroji, výběrem oblastí a konkrétními doporučeními, které naplňují specifické cíle. Zároveň je zde znázorněn proces hodnocení, který je zaměřen na vyhodnocování naplnění globálních cílů prostřednictvím měření dopadů a naplnění specifických cílů prostřednictvím výstupů. Pro stanovení dopadů a výstupů jsou navrženy indikátory, které jsou součástí vyhodnocení naplnění cílů.

Obrázek 6.1: Schéma intervenční logiky Integrované strategie bezpečnosti města Orlová

Zdroj: ACCENDO, 2018.

Indikátory výstupů:

Indikátory výstupů budou navrženy na základě finální podoby opatření a aktivit této strategie.

Indikátory dopadů:

Za účelem provádění monitoringu a vyhodnocování naplnění stanovených specifických cílů „Integrované strategie bezpečnosti města Orlová na období 2018 – 2030“ jsou navrženy monitorovací indikátory.

ID	Název indikátoru	Požadovaný trend	Zdroj dat
I01	Subjektivní pocit bezpečí obyvatel města Orlová	Zvyšování subjektivního počtu bezpečí	Dotazníkové šetření obyvatelstva města
I02	Počet přestupků a trestných činů na území města	Pokles hodnoty indikátoru	Statistika MěP Orlová

7 Přílohy

7.1 Přílohy k analytické části

7.1.1 Podrobné statistiky dopravních nehod

Obrázek 7.1: Statistika dopravních nehod podle hlavní příčiny nehody v roce 2017

Statistika nehod podle hlavních příčin nehody				
Druh nehody	Počet nehod	Usmrcené osoby	Těžce zraněné osoby	Lehce zraněné osoby
jiný druh nesprávného způsobu jízdy	28	2	0	1
nesprávné otáčení nebo couvání	23	1	0	1
nezaviněná řidičem	22	0	0	3
řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	17	0	0	3
nezvládnutí řízení vozidla	15	0	0	1
proti příkazu dopravní značky DEJ PŘEDNOST	15	0	0	4
nepř. rychlosti dopravně technickému stavu vozovky (zatačka, klesání, stoupání, šířka apod.)	10	1	0	4
nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem	10	0	0	3
nepř. rychlosti stavu vozovky (náledí, výtluky, bláto, mokry povrch apod.)	8	0	0	2
chyby při udání směru jízdy	5	0	0	2
při odbočování vlevo	4	0	1	3
chodci na vyznačeném přechodu	4	0	1	3
jiný druh nepřiměřené rychlosti	3	0	0	1
vyhýbání bez dostatečné boční vůle	3	0	0	0
proti příkazu dopravní značky STŮJ DEJ PŘEDNOST	2	0	0	0
nepř. rychlosti vlastností vozidla a nákladu	2	1	0	3
samovolné rozjetí nezajištěného vozidla	2	0	0	1
při předjíždění došlo k ohrožení předjížděného řidiče (vynucované zařazení, předjížděný musel prudce brzdít, měnit směr jízdy apod.)	1	0	0	2
při odbočování vlevo souběžně jedoucím vozidlu	1	0	0	1
jízda po nesprávné straně, vjetí do protisměru	1	0	0	0
jiné nedání přednosti	1	0	0	0
nepřípůsobení rychlosti viditelnosti (mlha, soumrak, jízda na tlumená světla apod.)	1	0	0	0
jízda na "červené světlo"	1	0	0	0

Zdroj: Policie České republiky, Jednotná dopravní vektorová mapa (2018)

Obrázek 7.2: Statistika dopravních nehod podle druhu v roce 2017

Statistika nehod podle druhu				
Druh nehody	Počet nehod	Usmrcené osoby	Těžce zraněné osoby	Lehce zraněné osoby
srážka s jedoucím nekolejovým vozidlem	53	2	1	19
srážka s vozidlem zaparkovaným, odstaveným	50	1	0	1
srážka s pevnou překážkou	45	1	0	8
srážka s lesní zvěří	14	0	0	0
srážka s chodcem	11	1	1	8
jiný druh nehody	3	0	0	1
havárie	2	0	0	1
srážka s domácím zvířetem	1	0	0	0

Zdroj: Policie České republiky, Jednotná dopravní vektorová mapa (2018)

Obrázek 7.3: Statistika dopravních nehod podle způsobu zavinění v roce 2017

Statistika nehod podle způsobu zavinění nehody				
Druh nehody	Počet nehod	Usmrcené osoby	Těžce zraněné osoby	Lehce zraněné osoby
řidičem motorového vozidla	151	5	2	30
lesní zvěří, domácím zvířectvem	15	0	0	0
řidičem nemotorového vozidla	6	0	0	5
chodcem	3	0	0	2
jiné zavinění	2	0	0	0
závadou komunikace	1	0	0	0
jiným účastníkem silničního provozu	1	0	0	1

Zdroj: Policie České republiky, Jednotná dopravní vektorová mapa (2018)

Obrázek 7.4: Statistika dopravních nehod podle druhu vozidla viníka nehody v roce 2017

Statistika nehod podle druhu vozidla viníka nehody				
Druh nehody	Počet nehod	Usmrcené osoby	Těžce zraněné osoby	Lehce zraněné osoby
osobní automobil bez přívěsu	117	2	1	27
nezjištěno, řidič ujel	31	0	1	1
nákladní automobil (včetně multikáry, autojeřábu, cisterny atd.)	14	2	0	0
autobus	6	0	0	3
jízdní kolo	6	0	0	5
nákladní automobil s návěsem	2	0	0	0
osobní automobil s přívěsem	1	0	0	1
motocykl (včetně sidecarů, skútrů apod.)	1	1	0	0
malý motocykl (do 50 ccm)	1	0	0	1

Zdroj: Policie České republiky, Jednotná dopravní vektorová mapa (2018)

Obrázek 7.5: Statistika dopravních nehod podle jednotlivých komunikací v roce 2017

Statistika nehod podle jednotlivých komunikací				
Číslo silnice	Počet nehod	Usmrcené osoby	Těžce zraněné osoby	Lehce zraněné osoby
4747	37	0	1	14
474	18	0	0	3
59	17	2	1	5
47210	14	2	0	6
470	4	0	0	0
47214	3	0	0	0
4728	2	0	0	0

Zdroj: Policie České republiky, Jednotná dopravní vektorová mapa (2018)

7.1.2 Podrobné tabulky subjektivního vnímání pocitu bezpečí

Tabulka 7.1: Skupiny vyvolávající znepokojení u respondentů

	Rozhodně ne	Spiše ne	Spiše ano	Rozhodně ano	Nedokážu posoudit
Děti a mládež	2,3 %	14,7 %	16,8 %	56,3 %	9,8 %
Duševně nemocní	21,5 %	37,8 %	12,3 %	8,5 %	19,8 %
Etnické menšiny	1,8 %	18,8 %	19,5 %	48,2 %	11,7 %
Extrémisté	23,0 %	34,7 %	13,7 %	9,5 %	19,2 %
Osoby bez přístřeší	11,2 %	27,8 %	25,0 %	20,2 %	15,8 %
Osoby pod vlivem návykové látky	1,5 %	5,7 %	15,0 %	67,5 %	10,3 %
Osoby veřejně popíjející alkohol	2,5 %	14,3 %	26,3 %	44,0 %	12,8 %
Recidivisté	19,2 %	31,7 %	15,8 %	15,0 %	18,3 %

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

Tabulka 7.2: Skupiny vyvolávající znepokojení u respondentů

	Orlová - Město	Lazy	Orlová - Poruba	Orlová Lutyně – V. etapa	Orlová - Lutyně – ostatní	Celkem
Osoby pod vlivem návykové látky	92,0 %	80,6 %	85,3 %	84,4 %	77,2 %	82,5 %
Děti a mládež	64,0 %	77,8 %	85,3 %	79,9 %	61,7 %	73,2 %
Osoby veřejně popíjející alkohol	82,0 %	52,8 %	68,8 %	73,9 %	68,0 %	70,3 %
Etnické menšiny	64,0 %	83,3 %	85,3 %	69,3 %	54,9 %	67,7 %
Osoby bez přístřeší	52,0 %	38,9 %	41,3 %	51,8 %	40,3 %	45,2 %
Recidivisté	20,0 %	13,9 %	33,0 %	37,7 %	28,6 %	30,8 %
Extrémisté	18,0 %	11,1 %	27,5 %	31,7 %	16,0 %	23,2 %
Duševně nemocní	14,0 %	13,9 %	22,0 %	33,2 %	11,2 %	20,8 %

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

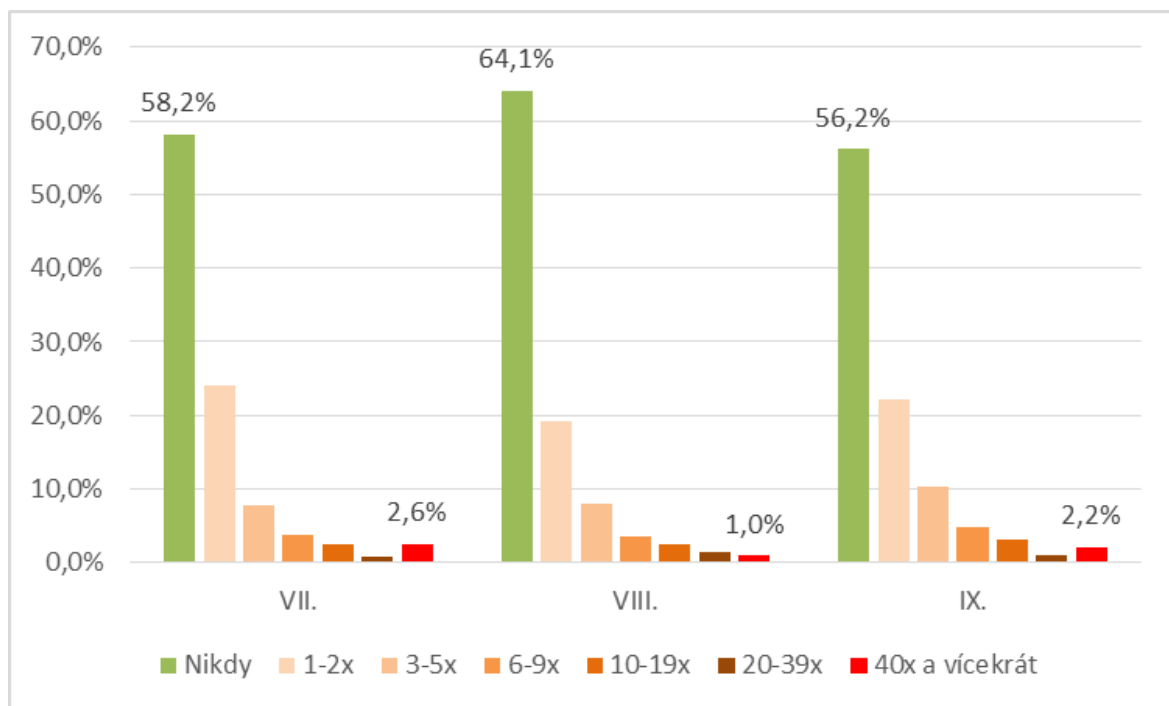
Tabulka 7.3: Důvěra občanů ve vybrané instituce dle části města Orlová

	Orlová - Město	Lazy	Orlová - Poruba	Orlová Lutyně – V. etapa	Orlová - Lutyně – ostatní	Celkem
Policie ČR	98,0%	88,9%	88,6%	90,1%	86,5%	89,2%
Městská policie	95,8%	83,3%	88,6%	85,9%	85,7%	87,0%
Městský úřad	89,8%	81,8%	73,8%	79,2%	73,8%	77,6%
Soudy	76,7%	69,0%	65,0%	78,7%	64,5%	70,8%
Krajský úřad	57,9%	73,9%	51,1%	65,8%	54,7%	59,1%
Úřad práce	52,6%	42,9%	46,4%	57,1%	45,7%	50,3%

Zdroj: průzkum veřejného mínění, 2018

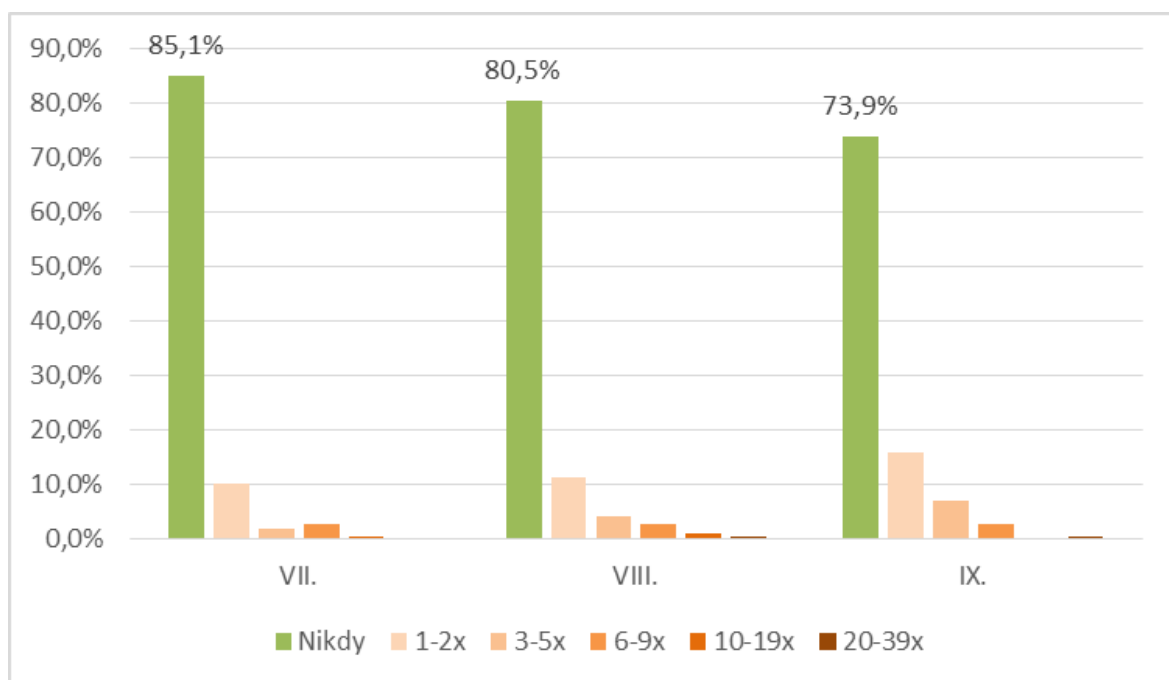
7.1.3 Podrobné tabulky a grafy z průzkumu postoje žáků k užívání návykových látek

Obrázek 7.6: Zkušenosti s konzumací piva za poslední měsíc u mládeže VII. – IX. Tříd

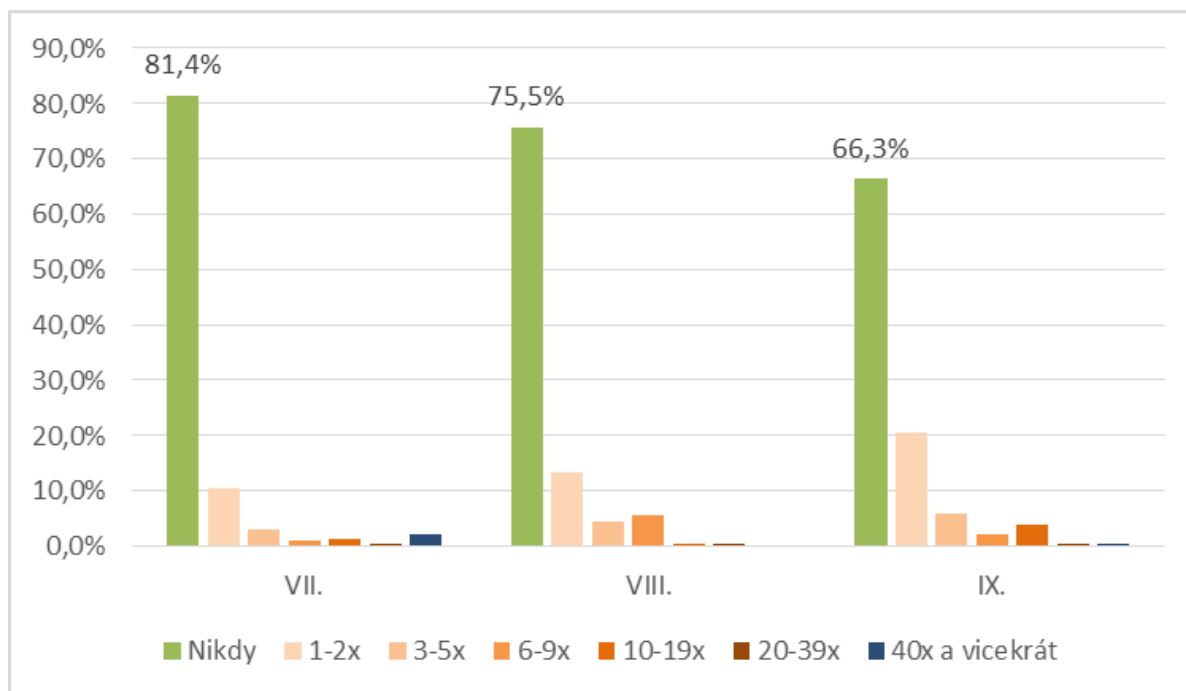
Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Obrázek 7.7: Zkušenosti s konzumací vína za poslední měsíc u mládeže VII. – IX. tříd

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Obrázek 7.8: Zkušenosti s konzumací destilátů za poslední měsíc u mládeže VII. – IX. tříd

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

Tabulka 7.4: Vztah některých problémů s konzumací alkoholu nebo drog mezi mládeží VII. – IX. tříd

	VII.				VIII.				IX.			
	Nikdy	Ano, souviselo to s požitím alkoholu	Ano, souviselo to s požitím drog	Ano, nemělo to ale souvislost s požitím alkoholu ani drog	Nikdy	Ano, souviselo to s požitím alkoholu	Ano, souviselo to s požitím drog	Ano, nemělo to ale souvislost s požitím alkoholu ani drog	Nikdy	Ano, souviselo to s požitím alkoholu	Ano, souviselo to s požitím drog	Ano, nemělo to ale souvislost s požitím alkoholu ani drog
Hádka nebo spor	26,8 %	,9 %	,4 %	71,9 %	17,5 %	1,5 %	0,0 %	81,0 %	16,5 %	2,2 %	,5 %	80,8 %
Rvačka	62,2 %	1,7 %	0,0 %	36,1 %	57,1 %	2,0 %	0,0 %	40,9 %	62,5 %	1,1 %	,5 %	35,9 %
Nehoda nebo zranění (úraz)	34,8 %	2,1 %	0,0 %	63,1 %	30,7 %	,5 %	0,0 %	68,8 %	31,7 %	2,7 %	0,0 %	65,6 %
Ztráta peněz nebo cenností	63,1 %	1,3 %	,4 %	35,2 %	56,0 %	1,5 %	0,0 %	42,5 %	61,7 %	2,7 %	,5 %	35,0 %
Poškození předmětů nebo oděvu	56,2 %	,9 %	,4 %	42,5 %	46,5 %	3,0 %	0,0 %	50,5 %	57,1 %	4,9 %	,5 %	37,4 %
Problémy ve vztazích s rodiči	63,1 %	1,3 %	0,0 %	35,6 %	65,2 %	,5 %	0,0 %	34,3 %	60,4 %	2,7 %	1,1 %	35,7 %
Problémy ve vztazích s přáteli	53,6 %	1,7 %	,9 %	43,8 %	46,2 %	1,0 %	,5 %	52,3 %	52,5 %	2,7 %	0,0 %	44,8 %
Problémy ve vztazích s učiteli	78,9 %	0,0 %	,4 %	20,7 %	73,5 %	0,0 %	,5 %	26,0 %	67,8 %	1,1 %	0,0 %	31,1 %
Snížená výkonnost ve škole nebo v práci	66,7 %	,4 %	0,0 %	32,9 %	63,8 %	,5 %	1,0 %	34,7 %	66,5 %	1,1 %	,5 %	31,9 %
Oběť loupeže nebo krádeže	92,3 %	,4 %	,4 %	6,9 %	89,0 %	0,0 %	,5 %	10,5 %	89,6 %	,5 %	1,1 %	8,8 %
Nesnáze s policií	88,8 %	,9 %	0,0 %	10,3 %	91,0 %	0,0 %	0,0 %	9,0 %	87,0 %	1,1 %	1,1 %	10,9 %
Přijetí do nemocnice nebo na jednotku intenzivní péče nebo do krizového centra	81,1 %	1,7 %	0,0 %	17,2 %	81,8 %	0,0 %	0,0 %	18,2 %	82,0 %	,5 %	,5 %	16,9 %
Sexuální zkušenost, již jste druhý den litoval/a	95,7 %	,4 %	0,0 %	3,9 %	95,5 %	1,0 %	0,0 %	3,5 %	90,7 %	4,9 %	0,0 %	4,4 %
Sex bez ochrany	95,7 %	1,3 %	0,0 %	3,0 %	95,5 %	,5 %	0,0 %	4,0 %	87,0 %	2,2 %	0,0 %	10,9 %

Zdroj: Dotazníkový průzkum na školách v Orlové, ACCENDO, 2018

7.1.4 Dotazník k analýze subjektivního vnímání pocitu bezpečí

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Číslo
dotazníku

iniciály tazatele + číslo, př.: RS001

Průzkum veřejného mínění obyvatel města Orlová v rámci Integrované strategie bezpečnosti města

A) IDENTIFIKACE RESPONDENTA

1) Ve které místní části Orlové máte trvalý pobyt, nebo dlouhodobě žijete?

1) Orlová 1 – Město (PSČ 735 11)	☐
2) Orlová 2 – Lazy (PSČ 735 11)	☐
3) Orlová 3 – Poruba (PSČ 735 14)	☐
4) Orlová 4 – Lutyně (PSČ 735 14) V. etapa	☐
5) Orlová 4 – Lutyně (PSČ 735 14) ostatní	☐

2) Pohlaví

1) Muž	☐
2) Žena	☐

3) Rok narození

.....

4) Vzdělání

1) Bez vzdělání nebo základní vzdělání	☐
2) Střední bez maturity	☐
3) Střední s maturitou příp. vyšší odborné vzdělání	☐
4) Vysokoškolské vzdělání	☐

5) Do jaké skupiny dle své ekonomické aktivity patříte?

1) Zaměstnanec	☐
2) Důchodce	☐
3) Student	☐
4) Nezaměstnaná/ý	☐
5) Podnikatel	☐
6) V domácnosti	☐

B) VNÍMANÍ POCITU BEZPEČÍ

6) Cítíte se bezpečně v místě svého bydliště?

<i>Rozhodně ne</i>	<i>Spíše ne</i>	<i>Spíše ano</i>	<i>Rozhodně ano</i>	<i>Nedovedu posoudit</i>
1	2	3	4	-1

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

7) Jak vnímáte situaci v oblasti zločinnosti v našem městě? (Uvažujte o posledních 2-3 letech)

<i>Výrazně horší</i>	<i>Spíše horší</i>	<i>Stejná</i>	<i>Spíše lepší</i>	<i>Výrazně lepší</i>	<i>Nevím</i>
1	2	3	4	5	-1

8) Setkal jste se v uplynulých dvou letech s tím, že jste se v městě Orlová necítil(a) bezpečně?

<i>Nikdy</i>	<i>1x – 2x za rok</i>	<i>1x – 2x za měsíc</i>	<i>Každý týden</i>	<i>Každý den</i>	<i>Jiná situace (např. Vůbec nikam nechodíte)</i>
1	2	3	4	5	-1

9) Kde se riziko z ohrožení projevilo?

Vyberte 3 nejčastější.

1) Na chodbě obytného domu	☐
2) Na dětském hřišti	☐
3) V okolí školy	☐
4) V lesoparku	☐
5) V prostředí veřejné dopravy	☐
6) Na zastávce MHD	☐
7) V okolí autobusového nádraží	☐
8) V okolí městského úřadu	☐
9) V okolí nemocnice	☐
10) V okolí vyloučené lokality Orlová Poruba	☐
11) jiné místo:	☐
.....	

10) Které z níže uvedených problémů považujete na veřejném prostranství v Orlové za závažné?

Vyberte 3 nejčastější.

1) Vandalismus	☐
2) Drogy	☐
3) Agresivita	☐
4) Poulíčnická kriminalita	☐
5) Graffiti	☐
6) Problémová mládež	☐
7) Kriminalita v MHD	☐
8) Alkoholismus	☐
9) Extrémní, nenávistné projevy chování vůči skupině obyvatel	☐
10) Jiné:	☐
.....	

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

11) Kdo má podle Vás největší podíl na protiprávním jednání v Orlové?

Vyberte 3 nejčastější.

1) Děti a mládež	☐
2) Etnické menšiny	☐
3) Osoby veřejně popíjející alkohol	☐
4) Duševně nemocní	☐
5) Osoby bez přístřeší	☐
6) Osoby pod vlivem návykové látky	☐
7) Recidivisté	☐
8) Extrémisté	☐
9) Jiná	☐
.....	☐

12) Které skupiny obyvatel Orlové ve Vás vzbuzují znepokojení?

Skupina obyvatel	Rozhodně ne	Spíše ne	Spíše ano	Rozhodně ano	Nedovedu posoudit
	1	2	3	4	-1
1) Mládež	☐	☐	☐	☐	☐
2) Etnické menšiny	☐	☐	☐	☐	☐
3) Osoby veřejně popíjející alkohol	☐	☐	☐	☐	☐
4) Duševně nemocní	☐	☐	☐	☐	☐
5) Osoby bez přístřeší	☐	☐	☐	☐	☐
6) Osoby pod vlivem návykové látky	☐	☐	☐	☐	☐
7) Recidivisté	☐	☐	☐	☐	☐
8) Extrémisté	☐	☐	☐	☐	☐
9) Jiná	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐

13) Kterých druhů protiprávního jednání se v současnosti v Orlové obáváte?

Protiprávní jednání	Rozhodně ne	Spíše ne	Spíše ano	Rozhodně ano	Nedovedu posoudit
	1	2	3	4	-1
1) Vyhrožování újmou na zdraví	☐	☐	☐	☐	☐
2) Újma na zdraví	☐	☐	☐	☐	☐
3) Poškození veřejného majetku	☐	☐	☐	☐	☐
4) Znečišťování veřejného prostranství	☐	☐	☐	☐	☐
5) Chováním vzbuzují veřejné pohoršení	☐	☐	☐	☐	☐

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Protiprávní jednání	Rozhodně ne	Spíše ne	Spíše ano	Rozhodně ano	Nedovedu posoudit
	1	2	3	4	-1
6) Porušování nočního klidu	☐	☐	☐	☐	☐
7) Krádež (kapesní)	☐	☐	☐	☐	☐
8) Vloupání	☐	☐	☐	☐	☐
9) Loupež /přepadení	☐	☐	☐	☐	☐
10) Výtřnictví	☐	☐	☐	☐	☐
11) Těžké ublížení na zdraví	☐	☐	☐	☐	☐
12) Vražda	☐	☐	☐	☐	☐
13) Ohrožení pod vlivem návykové látky	☐	☐	☐	☐	☐
14) Exhibilismus	☐	☐	☐	☐	☐
15) Zásilnění	☐	☐	☐	☐	☐
16) Jiný	☐	☐	☐	☐	☐
.....					

C) VLASTNÍ ZKUŠENOST SE ZÁVAŽNÝM PŘESTUPKEM NEBO TRESTNOU ČINNOSTÍ

14) Stal/a jste se Vy nebo některý z členů Vaší domácnosti v posledních dvou letech obětí přestupku, nebo trestného činu, který narušil Vaši bezpečnost na území Orlové?

1) Ano	☐
2) Ne	☐

pokud ano, pokračujte dále, pokud ne, pokračujte otázkou č. 19

15) Pokud ano, o jaký přestupek nebo trestný čin se jednalo?

.....

.....

.....

16) Ohlásil/a jste tento přestupek nebo trestný čin na Policii ČR, nebo Městskou policii Orlová?

1) Ano	☐
2) Ne	☐

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

17) Pokud ano jaký byl výsledek?

.....

.....

.....

18) Pokud ne, proč jste neohlásil/a tento přestupek nebo trestný čin na Policii ČR, nebo Městskou policii Orlová?

1) Jednalo se o osobu blízkou	☐
2) Nic by se tím nevyřešilo, nestálo by to za námahu	☐
3) Nevěřím v usvědčení a nápravu pachatele	☐
4) Obával(a) jsem se pomsty ze strany pachatele	☐
5) Nevěřím policii jako takové	☐
6) Neraď(a) podávám vysvětlení	☐
7) Jiný důvod:	☐
.....	

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

19) Na koho byste se obvykle obrátil/-a pokud byste se stal/-a obětí trestného činu?

Zvolte maximálně 3 možnosti.

1) Policie ČR	☐
2) Městská policie	☐
3) Státní zastupitelství	☐
4) Soud	☐
5) Na známé	☐
6) Linka důvěry	☐
7) Jiné:	☐
.....	

20) Pokud jste osobně podal/-a trestní oznámení, jaká byla reakce?

Vyberte maximálně 1 možnost u každé instituce.

Reakce	Policie ČR	Státní zastupitelství
	1	2
1) Oznámení bylo okamžitě přijato	☐	☐
2) To nemá cenu hlásit, jde jen o přestupek	☐	☐
3) Dnes tady už nikdo není, přijďte jindy	☐	☐
4) Budete tady čekat tři hodiny a stejně se to odloží	☐	☐
5) Pokud neznáte pachatele, nemůžu to začít vyšetřovat	☐	☐
6) Jiné	☐	☐
.....		
-1) Oznámení jsem nepodal	☐	☐

21) Podnikl/a jste Vy nebo některý z členů Vaší domácnosti v posledních dvou letech nějaká větší opatření k ochraně Vašeho života, zdraví nebo majetku?

1) Ano	☐
2) Ne	☐

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

22) Pokud ano, která z následujících opatření to byla?

1) V určitých dnech a časech se vyhýbáte nebezpečným místům	☐
2) V případě ohrožení jste připraven(a) utéct	☐
3) Opatřili jste si pro ochranu psa	☐
4) Opatřili si jiný obranný prostředek (slzotvorný plyn, kapesní nůž, střelnou zbraň)	☐
5) Opatřili jste si mobilní telefon s tlačítkem SOS	☐
6) Ve večerních hodinách nevycházíte z bytu	☐
7) Pořídili jste si do domu/bytu zabezpečovací systém	☐
8) Jiný	☐
.....	

23) Která z následujících opatření by dle Vašeho názoru přispěla ke zlepšení bezpečnostní situace ve Vašem okolí?

Vyberte maximálně 5 nejdůležitějších.

1) Zlepšení komunikačních dovedností a zvýšení empatických schopností policistů i strážníků	☐
2) Sportovně kulturní aktivity strážníků a asistentů prevence kriminality s dětmi v ulicích vyloučených lokalit	☐
3) Instalace více bezpečnostních kamer do ulic	☐
4) Zvýšení informovanosti veřejnosti o možnostech účinné obrany a ochrany před trestnou činností	☐
5) Pořízení mobilního pracoviště Městské policie Orlová	☐
6) Více zařízení pro trávení volného času mládeže	☐
7) Programy pro snižování nezaměstnanosti	☐
8) Zlepšení technického a materiálního vybavení policie	☐
9) Více azylových domů pro osoby v nouzi	☐
10) Více asistentů prevence kriminality	☐
11) Více policistů	☐
12) Rozšíření sítě veřejného osvětlení	☐
13) Jiný	☐
.....	

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

24) Do jaké míry důvěřujete následujícím institucím?

Instituce	Rozhodně ne	Spíše ne	Spíše ano	Rozhodně ano	Nedovedu posoudit
	1	2	3	4	-1
1) Krajský úřad	☐	☐	☐	☐	☐
2) Městský úřad	☐	☐	☐	☐	☐
3) Soudy	☐	☐	☐	☐	☐
4) Úřad práce	☐	☐	☐	☐	☐
5) Policie ČR	☐	☐	☐	☐	☐
6) Městská policie	☐	☐	☐	☐	☐
7) Jiná:					
.....					

25) Stal/a jste se Vy osobně nebo některý z členů Vaší domácnosti v posledních dvou letech svědkem zákroku policisty nebo strážníka proti nepříznivě osobě na ulici?

1) Ano	☐
2) Ne	☐

26) Pokud ano, jak hodnotíte tento zákrok?

1) Zákrok byl nepřiměřený, měl jednat důsledněji	☐
2) Zákrok byl nepřiměřený, měl jednat méně důsledně	☐
3) Zákrok byl zcela přiměřený	☐
4) Jiný	☐
.....	
-1) Nedokážu posoudit	☐

27) Setkal(a) jste se Vy osobně nebo některý z členů Vaší domácnosti v posledních dvou letech s preventivní sportovní kulturní akcí pořádanou policisty nebo strážníky pro děti venku v ulicích Orlové nebo ve škole?

1) Ano	☐
2) Ne	☐

28) Pokud ano, o jakou akci se jednalo?

.....

.....

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

29) Představte si, že byste se stal/a svědkem následujících jednání, oznámil/a byste je obecní policii, Policii ČR, nebo státnímu zastupitelství?

	Rozhodně ne	Spíše ne	Spíše ano	Rozhodně ano	Nedovedu posoudit
	1	2	3	4	-1
1) Sražení chodce a neposkytnutí první pomoci	☐	☐	☐	☐	☐
2) Vloupaní do vozidla	☐	☐	☐	☐	☐
3) Pokus o znásilnění	☐	☐	☐	☐	☐
4) Loupežné přepadení	☐	☐	☐	☐	☐
5) Vyhrožování fyzickým násilím	☐	☐	☐	☐	☐
6) Uskutečněné fyzické násilí	☐	☐	☐	☐	☐
7) Krádež v obchodě	☐	☐	☐	☐	☐
8) Vandalismus	☐	☐	☐	☐	☐
9) Prodej a následná aplikace drog	☐	☐	☐	☐	☐
10) Sprejerství	☐	☐	☐	☐	☐
11) Vloupaní do obchodu/rodinného domu	☐	☐	☐	☐	☐
12) Podávání alkoholu mladistvým	☐	☐	☐	☐	☐
13) Pití alkoholu na místech, kde je to zakázáno	☐	☐	☐	☐	☐

30) Kterou z následujících forem oznámení byste využili k oznámení protiprávního jednání

	Telefonicky	Osobně	Písemně	Vůbec
	1	2	3	4
1) Policie ČR	☐	☐	☐	☐
2) Městská policie	☐	☐	☐	☐
3) Státní zastupitelství	☐	☐	☐	☐

31) Co chcete vzkázat vedení města ohledně bezpečnosti obyvatel?

.....

.....

.....

.....

7.1.5 Dotazník ke zjištění postoje mládeže k užívání drog

Dotazníkové šetření k průzkumu zkušeností a postojů s užíváním návykových látek

Vážení studenti,

rádi bychom Vás požádali o vyplnění dotazníku, který se zabývá Vašimi **postoji a zkušenostmi** ohledně **drogové problematiky**. Informace získané z tohoto dotazníku budou podkladem pro projekt „**Integrovaná strategie bezpečnosti města Orlová**“. Vaše účast na tomto šetření může ovlivnit vývoj aktivit v oblasti protidrogové problematiky a preventivních programů ve městě. Naše společnost garantuje anonymitu dle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Veškeré údaje, které zde uvedete, budou anonymní a bude s nimi nakládáno jen pro potřeby tohoto průzkumu. Rádi bychom Vás požádali o zodpovězení několika otázek.

Pokud budete potřebovat bližší informace, uvádíme kontaktní osobu z vědecko-výzkumného ústavu ACCENDO (<http://accendo.cz>) provádějící dotazníkové šetření: Ing. David Kubáň – tel: 776 031 483

Neboj se svůj názor vyjádřit popravdě.

Identifikační údaje pro výběr respondenta

1. Škola	
1) ZŠ Jarní 400	☐
2) ZŠ Mládí 726	☐
3) ZŠ Ke Studánce 1050	☐
4) ZŠ U Kapličky 959	☐
5) ZŠ Školní 862	☐
6) ZŠ Slezská 850	☐
7) ZŠ K. Dvořáčka 1230	☐
8) Gymnázium a Obchodní Akademie Orlová	☐
2. Třída:	
1) 7. (2. gymnázium)	☐
2) 8. (3. gymnázium)	☐
3) 9. (4. gymnázium)	☐
3. Pohlaví:	
1) Muž	☐
2) Žena	☐

4. Jak často (pokud vůbec) se věnujete následujícím činnostem?

Pozn. v každém řádku označte jednu možnost

	Nikdy	Párkrát za rok	1-2x za měsíc	Aspoň 1x týdně	Téměř denně
1) Hraji počítačové hry	☐	☐	☐	☐	☐
2) Surfuji na internetu	☐	☐	☐	☐	☐
3) Aktivně sportuji (atletika, posilování apod.)	☐	☐	☐	☐	☐
4) Čtu pro zábavu knihy (nepočítejte školní učebnice)	☐	☐	☐	☐	☐
5) Chodím večer za zábavou (disko, kavárna, večírky atd.)	☐	☐	☐	☐	☐
6) Hraji na automatech (takových, kde se dají vyhrát peníze)	☐	☐	☐	☐	☐
7) Jiné koníčky, jaké:	☐	☐	☐	☐	☐

Zkušenosti s návykovými látkami

Následující otázky se týkají kouření cigaret.

5. Kolikrát v životě jste kouřil/a cigarety?

Nikdy	1-2 krát	3-5 krát	6-9 krát	10-19 krát	20-39 krát	40 a více krát
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

6. Jak často a kolik cigaret jste kouřil/a během posledních 30 dní?

1) Vůbec nekouřím	☐
2) Méně než 1 cigaretu za týden	☐
3) Kouřil/a, ale ne denně	☐
4) 1-5 cigaret denně	☐
5) 6-10 cigaret denně	☐
6) 11-20 cigaret denně	☐
7) Více než 20 cigaret denně	☐

Následující otázky se týkají alkoholických nápojů – včetně piva, vína a destilátů.

7. Jak často (pokud vůbec) jste pil/a nějaký alkoholický nápoj?

Pozn. v každém řádku označte jednu možnost

	Nikdy	1-2 krát	2-5 krát	6-9 krát	10-19 krát	20-39 krát	40 a více krát
1) V životě	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2) Během posledních 12 měsíců	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3) Během posledních 30 dnů	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

12. Užíval/a jste někdy některé z uvedených látek?

Pozn. v každém řádku označte jednu možnost

	Ne	Ano, během posledních 30 dnů	Ano, během posledních 12 měsíců	Ano, někdy v životě
1) Léky na uklidnění, sedativa (bez doporučení lékaře)	☐	☐	☐	☐
2) Marihuana nebo hašiš	☐	☐	☐	☐
3) LSD	☐	☐	☐	☐
4) Pervitin	☐	☐	☐	☐
5) Crack	☐	☐	☐	☐
6) Kokain	☐	☐	☐	☐
7) Heroin	☐	☐	☐	☐
8) Extáze	☐	☐	☐	☐
9) Halucinogenní houby	☐	☐	☐	☐
10) Jiné, uveďte které:	☐	☐	☐	☐

13. Jak jste tuto látku získal/a?

1) Nikdy jsem neužil/a žádnou z látek uvedených v předchozí otázce	☐
2) Dostal/a jsem ji od staršího bratra nebo sestry	☐
3) Dostal/a jsem ji od staršího kamaráda/ky	☐
4) Dostal/a jsem ji od mladšího nebo stejně starého kamaráda/ky	☐
5) Dostal/a jsem ji od někoho, o kom jsem slyšel/a, ale neznal/a osobně	☐
6) Dostal/a jsem ji od cizího člověka	☐
7) Dostal/a jsem ji od jednoho z rodičů	☐
8) Bral/a se ve skupině přátel	☐
9) Koupena od přítele	☐
10) Koupena od někoho, o kom jsem slyšel/a, ale neznal/a osobně	☐
11) Koupena od cizího člověka	☐
12) Vzal/a jsem ji doma bez dovolení rodičů	☐
13) Nic z toho (popište prosím stručně, jak jste ji dostal/a)	☐

14. Z jakého důvodu jste zkusil/a drogu?

Pozn. z uvedených možností označte tu nebo ty, které vás k tomu vedly

1) Nikdy jsem neužíval/a výše uvedené drogy	☐
2) Chtěl/a jsem se dostat do nálady	☐
3) Nechtěl/a jsem stát mimo partu	☐
4) Neměl/a jsem co dělat	☐
5) Byl/a jsem zvědavý/á	☐

6) Chtěl/a jsem zapomenout na starosti	☐
7) Nevzpomínám si	☐
8) Bylo to z jiných důvodů, uveďte jakých:	☐

15. Kolikrát jste bral/a nějakou z drog uvedených v předchozí otázce?

Pozn. v každém řádku označte jednu možnost

	Nikdy	1-2 krát	2-5 krát	6-9 krát	10-19 krát	20-39 krát	40 a více krát
1) V životě	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2) Během posledních 12 měsíců	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3) Během posledních 30 dnů	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. Kolikrát jste si čichal/a nějakou těkavou látku (toluen, rozpouštědla, atp.) pro její účinky?

Pozn. v každém řádku označte jednu možnost

	Nikdy	1-2 krát	2-5 krát	6-9 krát	10-19 krát	20-39 krát	40 a více krát
1) V životě	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2) Během posledních 12 měsíců	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3) Během posledních 30 dnů	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

17. Užíval/a jste někdy léky na uklidnění nebo sedativa, protože vám je předepsal lékař?

1) Ne, nikdy	☐
2) Ano, ale ne déle než tři týdny	☐
3) Ano, tři týdny nebo déle	☐

Postoj k drogám

18. Jak obtížné by podle vašeho názoru bylo sehnat si následující věci, kdybyste o ně měl/a zájem?

Pozn. v každém řádku označte jednu možnost

	Nemožné	Velmi obtížné	Trochu obtížné	Celkem snadné	Velmi snadné	Nevím
1) Cigarety	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2) Pivo	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3) Víno	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4) Destilát	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5) Léky na uklidnění, sedativa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6) Marihuana nebo hašiš	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7) LSD	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8) Pervitin	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9) Crack	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10) Kokain	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	Nemožné	Velmi obtížné	Trochu obtížné	Celkem snadné	Velmi snadné	Nevím
11) Heroin	☐	☐	☐	☐	☐	☐
12) Extáze	☐	☐	☐	☐	☐	☐
13) Halucinogenní houby	☐	☐	☐	☐	☐	☐
14) Těkavé látky	☐	☐	☐	☐	☐	☐
15) Anabolické steroidy	☐	☐	☐	☐	☐	☐

19. Měl/a jste někdy některé z následujících problémů?

Pozn. v každém řádku označte jednu možnost

	Nikdy	Ano, souviselo to s požitím alkoholu	Ano, souviselo to s požitím drog	Ano, nemělo to ale souvislost s požitím alkoholu ani drog
1) Hádka nebo spor	☐	☐	☐	☐
2) Rvačka	☐	☐	☐	☐
3) Nehoda nebo zranění (úraz)	☐	☐	☐	☐
4) Ztráta peněz nebo cenností	☐	☐	☐	☐
5) Poškození předmětů nebo oděvu	☐	☐	☐	☐
6) Problémy ve vztazích s rodiči	☐	☐	☐	☐
7) Problémy ve vztazích s přáteli	☐	☐	☐	☐
8) Problémy ve vztazích s učiteli	☐	☐	☐	☐
9) Snížená výkonnost ve škole nebo v práci	☐	☐	☐	☐
10) Oběť loupeže nebo krádeže	☐	☐	☐	☐
11) Nesnáze s policií	☐	☐	☐	☐
12) Přijetí do nemocnice nebo na jednotku intenzivní péče nebo do krizového centra	☐	☐	☐	☐
13) Sexuální zkušenost, již jste druhý den litoval/a	☐	☐	☐	☐
14) Sex bez ochrany	☐	☐	☐	☐

20. Následující tvrzení jsou o tom, jak hodnotíte sám sebe.

Pozn. svůj názor vyjádřete označením jedné kolonky v každém řádku

Pozn. 1 – vůbec nesouhlasím, 5 – zcela souhlasím

	1	2	3	4	5
1) Vcelku jsem sám se sebou spokojený/á	☐	☐	☐	☐	☐
2) Někdy si myslím, že nestojím za nic	☐	☐	☐	☐	☐
3) Víím, že mám řadu dobrých vlastností	☐	☐	☐	☐	☐
4) Zvládám věci stejně dobře jako jiní lidé	☐	☐	☐	☐	☐
5) Není toho moc, na co bych mohl/a být hrdý/á	☐	☐	☐	☐	☐
6) Někdy se cítím zbytečný/á	☐	☐	☐	☐	☐
7) Jsem stejně hodnotný člověk, jako ostatní lidé	☐	☐	☐	☐	☐
8) Přál/a bych si, abych si mohl/a sám/sama sebe víc vážit	☐	☐	☐	☐	☐
9) Mám pocit, že jsem neúspěšný/á	☐	☐	☐	☐	☐
10) Mám k sobě pozitivní postoj	☐	☐	☐	☐	☐

21. Uved'te prosím, do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícími názory.

Pozn. v každém řádku označte jednu možnost

Pozn. 1 – vůbec nesouhlasím, 5 – zcela souhlasím

	1	2	3	4	5
1) Většinu pravidel můžu porušit, když se vám nehodí	☐	☐	☐	☐	☐
2) Řídím se takovými pravidly, jakými sám chci	☐	☐	☐	☐	☐
3) Ve skutečnosti je v životě velmi málo absolutních zásad	☐	☐	☐	☐	☐
4) Je těžké věřit čemukoli, protože se vše mění	☐	☐	☐	☐	☐
5) Doopravdy nikdo neví, co ho v životě čeká	☐	☐	☐	☐	☐
6) V životě si nikdy a ničím nemůžete být jisti	☐	☐	☐	☐	☐

22. Jak jste spokojen/a s...

Pozn. v každém řádku označte jednu možnost

Pozn. 1 – zcela nespokojen, 5 – zcela spokojen

	1	2	3	4	5
1) S finanční situací vaší rodiny	☐	☐	☐	☐	☐
2) Se svým zdravotním stavem	☐	☐	☐	☐	☐
3) Sám/a se sebou	☐	☐	☐	☐	☐
4) S výhlídkami osobního uplatnění v budoucnosti	☐	☐	☐	☐	☐

23. Máte nějaký přísun financí?

1) Ano – brigáda	☐
2) Ano – kapesné	☐
3) Ano – jiný, jaký:.....	☐
4) Ne, nemám přísun financí	☐

Informovanost a prevence

24. Jste dostatečně informován/a o drogové problematice (např. závislost, léčba závislosti, rizika, prevence, apod.)?

1) Ano (pokračujte otázkou 25)	☐
2) Ne (pokračujte otázkou 27)	☐

25. Jak jste získal/a nejvíce informací o drogách?

1) Od rodičů	☐
2) Od sourozenců	☐
3) Od kamarádů ve škole	☐
4) Od kantorů ve škole	☐
5) Od výchovného poradce ve škole	☐
6) Od školního metodika prevence	☐
7) Od lékaře	☐
8) Od někoho jiného, od koho/jakým způsobem: 	☐

26. Jakou formou jste získal/a informace o drogách?

1) Výukou v rámci předmětu	☐
2) Přednáškou ve škole	☐
3) Přednáškou na veřejnosti	☐
4) Letáčkem	☐
5) Z internetu	☐
6) Jinak, jak:	☐

27. Kde byste hledali či chtěli hledat potřebné informace:

28. Co by mělo vliv na to, aby jste nevyzkoušel/a drogu?

1) Pořádání většího množství preventivních akcí a seminářů pro mládež	☐
2) Výchova rodičů	☐
3) Volba správných kamarádů	☐
4) Jiný důvod	☐

29. Kdyby jste měl/a problém s drogami, kam nebo za kým byste šel/a, aby vám pomohl/a?

1) Za učitelem/kou	☐
2) Za rodiči	☐
3) Za kamarádem	☐
4) Do poradenského centra	☐
5) Hledal/a bych pomoc na internetu	☐
6) Hledal/a bych pomoc, jinde, s někým jiným, jiným způsobem, kde, jak, s kým -	☐

30. Jaké znáte zařízení, subjekty a organizace, které se zabývají prevencí, restrikcí či léčbou v rámci drogové problematiky? (např. subjekty zabývající se prevencí, restrikcí, léčebny, neziskové organizace, apod.)

.....

.....

.....

Děkujeme Ti za spolupráci.

7.1.6 Scénář polostrukturovaných rozhovorů

Scénář rozhovoru s aktéry na protidrogové scéně v Orlové

Jak hodnotíte vývoj v počtu uživatelů návykových látek v průběhu posledních 10 let?

Jaká je věková struktura uživatelů návykových látek a její vývoj?

Které typy návykových látek jsou v Orlové nejrozšířenější? Mění se v čase?

Jaká je nejčastější motivace k užívání návykových látek?

Které části Orlové považujete za rizikové?

Z hlediska bezpečnosti:

Z hlediska výskytu uživatelů drog:

Zkuste zhodnotit situaci v oblasti protidrogové politiky a bezpečnosti v Orlové

Silné stránky

Slabé stránky

Příležitosti

Hrozby

Navrhněte konkrétní opatření, které by zlepšilo situaci v Orlové

např. Co by mělo město dělat, aby snížilo počet uživatelů návykových látek?

7.2 Přílohy k návrhové části: příklady dobré praxe

7.2.1 Zavedení moderních postupů policejní práce

a/Near-Repeat Victimization

Nový přístup opírající se o vědecké poznatky je založen na předpovědi budoucích zločinů na základě pochopení minulých zločinů včetně nastavení prevence v ohrožených lokalitách i Metoda Near-Repeat Victimization počítá s pravděpodobností výskytu zločinu v daném místě v určitém čase, a v závislosti na odehrání se zločinu předchozího. Výzkumy ukazují, že v horizontu tří týdnů je do vzdálenosti 400 metrů od původního zločinu vysoká pravděpodobnost, že k trestné činnosti dojde opakovaně. Jedná se o útoky na cíle nacházející se v blízkosti původního cíle, k jejichž viktimizaci⁷ (napadení) dochází zanedlouho po prvním útoku.

Obrázek 7.9: Princip metody Near-Repeat Victimization

Zdroj: Greater Manchester Police, 2015

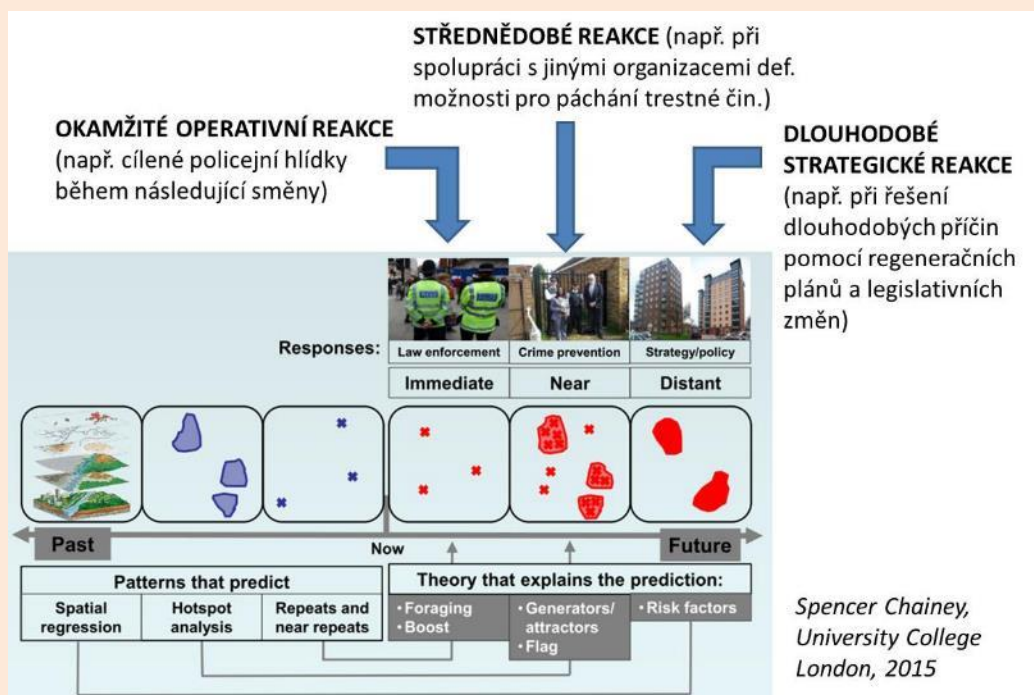
- ▶ Vytipování rizikových oblastí → vytvoření reakčních hlídek → přidělení zodpovědnosti za danou lokalitu.
- ▶ Zvýšení viditelnosti hlídek v daných oblastech.
- ▶ Během prvních měsíců snížení kriminality o 6 %.
- ▶ Zaměření se na analýzu opakované trestné činnosti a strategii tzv. „zárodkování“.
- ▶ Snížení: vloupání do bytů o 26 %, krádeže vozidel o 29 %
- ▶ Hlídkování založené na analýze opakované trestné činnosti je 9x efektivnější.

b/Typy reakce

Analýzu kriminality je třeba vytvářet v souladu s různými typy reakcí policie. Správný způsob zajišťování bezpečnosti a efektivní snižování kriminality zahrnuje tři typy opatření. Předně je třeba navrhnout činnost při **okamžitých operativních reakcích**, např. cílené policejní hlídky během následující směny po vzniku kriminálního jevu. Následně by měly být činnosti nastaveny pro potřeby **střednědobé reakce**, např. při spolupráci s jinými organizacemi definovat možnosti reakce při zjištění páchání trestné činnosti. V neposlední řadě by měly být činnosti upraveny pro podporu **dlouhodobých strategických reakcí**, např. při řešení dlouhodobých příčin pomocí regeneračních plánů a změn zákonů. Až doposud se předpovídání kriminality zaměřovalo čistě na operativnost

⁷ Viktimizace je proces, ve kterém se člověk stává obětí trestného činu

policie, ale lze ji využít i pro předcházení situací (prevence), které podněcují trestnou činnost, a při určování strategií zaměřených na příčiny kriminality.

Příklad střednědobé reakce

Majitele domů policisté upozorní na proběhlou událost a doporučí bezpečnostní opatření (např. co dělat v následujících dnech, a zároveň aby kontaktovali i ostatní sousedy, kteří nejsou v současné době doma). Tato strategie se také musí přizpůsobovat potřebám jako je například změna zimního času, kdy se dříve stmívá. V některých případech je také potřeba chápat problém častého vloupání v dané oblasti z místní perspektivy a doporučit občanům preventivní změny, jako je například zlepšení viditelnosti v okolí domu pomocí zahradních úprav, zlepšení osvětlení, kamerový systém.

Obrázek 7.10: Preventivní opatření v okolí domů

Před opatřením

Po zprůhlednění prostoru

Zdroj: Greater Manchester Police, 2015

K predikci okamžité budoucnosti je třeba používat techniku založenou na vzorcích opakovaného napadení. Tato varianta predikcí okamžité budoucnosti nachází nejlepší uplatnění při alokaci policejních hlídek v oblastech, kde se očekávají incidenty. V tomto případě se využívá viditelné pozice policistů jako odrazovacího (zastřasovacího) prostředku. Policisté také mohou prohledávat známé recidivisty, podezřelé ze spáchání další trestné činnosti. Jako prevence opakované

viktimizace mohou ovšem policisté také komunikovat s lidmi, kteří žijí nebo přebývají v daných oblastech. Okamžitá reakce s sebou zároveň přináší minimalizaci zvýšeného rizika viktimizace osob nebo jiného nedávno viktimizovaného cíle a zvýšený dohled za účelem narušení nebo odvedení činnosti potenciálních pachatelů při páchání trestné činnosti v dané oblasti.

Pro účely predikcí v blízké budoucnosti se aplikuje metoda mapování hot spot. Jakmile dochází k rozpoznání hot spot, je třeba je hlouběji analyzovat. Výsledkem je pak množství zeměpisných faktorů přispívajících ke koncentraci trestné činnosti v daných oblastech. Činnost policie i dalších organizací by se tudíž měla zaměřit na tyto setrvávající podmínky, které napomáhají trestné činnosti. Pro účely predikce vzdálené budoucnosti a dlouhodobých změn by se měla použít analýza kriminality za použití dalších faktorů, např. vzdělání, typ zástavby a další.

Podrobněji ACCENDO: Mapy budoucnost - moderní nástroj ke zvýšení efektivity a kvality výkonu veřejné správy v oblasti prevence kriminality založený na analýze a predikci kriminality. Dostupné na <http://www.prevencekriminality.cz/projekty/mapy-budoucnosti/>

7.2.2 Prezentace města KAPFENBERG

Mezi nejlepší Lip Dup, patří prezentace města KAPFENBERG

Město uprostřed Rakouska posílá krátký videozáznam o přátelství, společenství, toleranci a radosti pro svět! Kapfenberg má asi 21 898 přihlášených obyvatel.

6.000 lidí –obyvatel i návštěvníků, mužů a žen, dětí a starých, manažerů, ocelářů, požárnic, záchranářů, čističů, pastorů a mnoho dalších. Přes 10 hodin celé město zpívalo jednu píseň "Live is life" od OPUS.. Výsledkem bylo nejdelší lipdub-video na světě. Celé video bylo natočeno v jediném snímku na trase, která má přes 2,2 kilometrů; nákupní středisko, radnice, helikoptéra, středověký hrad, sportovní stadion a ohňostroje. Video bylo natočeno 19. září 2014 v Kapfenbergu

„BIGGEST LIPDUB EVER" - OPUS „Live Is Life" - KAPFENBERG - The real world record!

629 584 zhlédnutí

5,9 TIS. 234 SDÍLET

Dostupné na: <https://www.youtube.com/watch?v=A2thPGWVELE>

7.2.3 Bezpečný Kolín

Vzhledem k bezpečnostní situaci ve městě byla koncem roku 2013 založena pracovní skupina „Bezpečný Kolín“ s jednoznačnou vizí: „*Policie České republiky společně s městem Kolínem a dalšími partnery vyjadřuje odhodlání v následujícím období společnými silami razantně redukovat kriminalitu a přispět ke zlepšení kvality života Kolíňáků.*“ Stálými členy pracovní skupiny jsou mimo jiné starosta města, vedoucí Územního odboru Policie ČR Kolín, ředitel městské policie, manažer prevence kriminality, vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ (Městský úřad), vedoucí Probační a mediační služby.

Vize byla rozvinuta na konkrétní cíle:

C1/Bezpečné ulice - bezpečnostní akce, součinnost složek Police ČR (dopravní, pořádkové a kriminální policie) s Městskou policií

- Došlo k efektivnímu rozdělení teritoria pro výkon hlídkové služby mezi městskou policií a obvodním oddělením, jsou jasně definované okrsky, kde hlídkuje městská policie a kde obvodní oddělení. Tím je zajištěno pokrytí výkonem hlídkové služby více míst najednou v kritických časech.
- Dochází ke zvýšenému výkonu služby v oblastech identifikovaných rizik (viz bezpečná místa).
- Pravidelné kontroly ubytoven, heren, nočních barů a zastaváren.

C2/Bezpečná místa – vlakové a autobusové nádraží, OC (Obchodní centrum) Futurum, parkoviště, ubytovny, OD (Obchodní dům) Tesco, místa pravidelných nálezů injekčních stříkaček.

C3/Nulová tolerance - trestné činnosti a drog.

- Vznik policejního týmu „Kolín“.
- Z důvodu neustále se zvyšující kriminality, došlo v roce 2013 k zahlcení policistů obvodního oddělení Kolín administrativou, kdy policisté byli nuceni přes den zpracovávat velké množství oznámení o spáchané trestné činnosti, a neměli tedy dostatek času k důslednému pátrání po pachatelích. Velmi málo z těchto oznámení bylo objasněno. Město Kolín se tak stávalo snadným terčem osob páchajících zejména majetkovou trestnou činností.
- Počátkem roku 2014 bylo přistoupeno k založení speciálního policejního týmu „Kolín“, který je složen jak z policistů uniformované, tak policistů kriminální policie a jehož hlavním úkolem je důsledné pátrání po pachatelích majetkové a drogové trestné činnosti v teritoriu města Kolín. Policie současně působí také v rámci výkonu hlídkové služby na místech zvýšené kriminality.
- Do současné doby tento specializovaný tým vypátral více než pět desítek pachatelů sériové majetkové a drogové trestné činnosti.

C4/Vytvoření webových stránek „Bezpečný Kolín“ s cílem informovat občany města o kriminalitě a využít jejich spolupráce na jejím snižování.

Obrázek 11: Ukázka z webových stránek „Bezpečný Kolín“

C5/ Preventivní opatření realizovaná Městskou policií Kolín.

- Zavedení okrskové služby.
- Schránky důvěry ve všech okrcích.
- Bezpečnostní přednášky na základních a mateřských školách.
- Přednášky pro seniory a zdravotně postižené.
- Rekonstrukce městského kamerového dohledového systému.
- Dohled strážníků na přechody pro chodce.
- Preventivní přítomnost městské policie u škol.

C6/Městský kamerový dohledový systém: Vybudován v roce 1998, čítá 25 kamerových bodů, které budou rozšiřovány.

7.2.4 Program Pět P (HESTIA)

Název	HESTIA - Centrum pro dobrovolnictví, z. ú.
Město	Praha
Osoba	PhDr. Jiří Tošner
Kontakt	www.hest.cz, e: jiri.tosner@hest.cz, m: 603 267 178

Pět P (Pomoc, Přátelství, Podpora, Péče a Prevence) je dobrovolnický program určený dětem a mládeži ve věku 6-15 let, které to mají jakýmkoli způsobem v životě složitější, než jejich vrstevníci. Pověřen k sociálně právní ochraně dětí je program Pět P preventivním programem pro děti ve věku

6 - 15 let založeném na kamarádském vztahu dítěte s dospělým dobrovolníkem. Je určen dětem, jejichž zdravý vývoj je ohrožen nepříznivými vlivy a kterým by jakkoliv mohl prospět hodnotný vztah s dobrovolníkem - kamarádem. Nabízí pomoc dětem, které si obtížně hledají kamarády právě díky svým zdravotním, rodinným, výchovným, sociálním či jiným znevýhodněním. Program umožní dítěti celoročně se každý týden vídat se svým vlastním dobrovolníkem - kamarádem, který je mu oporou a podporou v těžké situaci, je odlehčením a možností něco příjemného zažít a zasmát se, vyslechnout, poradit, pomůže, případně vyhledá pomoc. Kroužky dítě po čase přestanou bavit, když zjistí, že nemá na to být úspěšný. S dobrovolníkem dítě zjistí, že si může aktivitu užít, i když zrovna není mistrem světa a může si ozkoušet v průběhu roku různé aktivity a hlavně se je naučí samostatně vyhledávat (zejména takové, jaké si může finančně dovolit), radovat se z toho, co může a nesmutnit z toho všeho okolo, co nemůže, když k němu osud nebyl zrovna vstřícný nebo spravedlivý....

Dlouhodobý vztah dítěte s dobrovolníkem vytváří prostor pro růst sociálních dovedností, posiluje sebevědomí dítěte a rozšiřuje jeho motivaci k navazování přirozených vrstevnických vztahů. Dítě má tak nového "člověka pro sebe", který na něj má čas, má se komu svěřit, s kým si hrát, rozvíjet své dovednosti nebo získat nové. Díky tomu může postupně nabývat zdravé sebejistoty a osvojovat si prosociální vzorce chování i prožívání. Dobrovolník je zde v roli průvodce, ne vůdce. Program Pět P Praha má pověření Magistrátu hl. m. Prahy k výkonu sociálně-právní ochrany dětí. Program Pět P Praha je akreditovaný u Ministerstva vnitra ČR podle zákona o dobrovolnické službě.

více informací HESTIA PhDr. Jiřího Tošnera: jiri.tosner@hest.cz www.hest.cz

7.2.5 Program 3G – tři generace (HESTIA)

Název	HESTIA - Centrum pro dobrovolnictví, z. ú.
Město	Praha
Osoba	PhDr. Jiří Tošner
Kontakt	www.hest.cz, e: jiri.tosner@hest.cz, m: 603 267 178

Hlavním cíl programu 3G – tři generace – je vytvoření pozitivního dlouhodobého vztahu mezi dobrovolníkem a rodinou, podpora mezigeneračního soužití, solidarity a soudržnosti mezi generacemi.

Program v oblasti mezigenerační spolupráce je určen především pro občany ve věku 50+, kteří nemají vlastní vnoučata anebo s nimi nejsou či nemohou být v pravidelném kontaktu a pro rodiny s dětmi, které nemají vlastní prarodiče. Program funguje na principu přátelského vztahu dítěte s jedním dospělým dobrovolníkem starším 50 let. Společné volnočasové aktivity mohou být doplněny o doprovod dítěte ze školy či na kroužky. Předem se stanoví individuální plán služby, který se pravidelně přehodnocuje. Pomoc může být vzájemná = možnost zapojení rodiny.

Pro rodiny: Do programu 3G je možné přihlásit dítě školního i předškolního věku, dobrovolník se nezapojuje do řešení způsobu výchovy. **Pro dobrovolníky:** Dobrovolníkem programu 3G se může stát osoba starší 50 let, která má zájem a možnost pravidelně se věnovat jednomu dítěti alespoň 2 až 3 hodiny týdně, a to po dobu minimálně 6 měsíců. Dobrovolník programu 3G musí doložit čistý trestní rejstřík, projde psychologickým pohovorem a speciálním vstupním školením. V průběhu spolupráce s koordinátory programu a pravidelně se účastní supervizí.

Mezigenerační vztahy mají zásadní význam při rozvoji jedince i společnosti a pro kvalitu života v každém věku. Dobrovolníci 50+ mohou přinášet do rodin řadu pozitivních hodnot a naopak. Dobrovolníci tak rozšiřují své sociální kontakty, při své dobrovolnické činnosti se setkávají s novými lidmi, informacemi, osvojují si nové dovednosti a získávají nové zkušenosti. Seniorská generace hraje

v rodinném životě nezastupitelnou roli, jež se začala vytrácet a nyní je zapotřebí znovu začít využívat její potenciál.

7.2.6 Letokruhy a senioři (TOTEM)

Název	Mezigenerační a dobrovolnické centrum TOTEM, z. s.
Město	Plzeň
Osoba	Bc. Vlastimila Faiferlíková – Předsedkyně Správní rady, ředitelka organizace, garant a koordinátorka dobrovolnických projektů
Kontakt	http://totemplzen.cz , faiferlikova@totemplzen.cz

Mezigenerační a dobrovolnické centrum TOTEM, z.s., vzniklo původně jako občanské sdružení registrací u Ministerstva vnitra ČR dne 27. 7. 1999, dle zákona č.83/1990 Sb., o sdružování občanů. Naplňování svého poslání uskutečňuje v poskytování sociálně aktivizačních službách, aktivizačních programů a dalších, **zejména dobrovolnických projektů**, které jsou v souladu s jejich stanovenými dlouhodobými cíli. Od počátku se TOTEM, z.s. zabýval dobrovolnictvím. V průběhu let se původní myšlenka dobrovolnického centra rozvíjela a získávala nové formy. V současnosti realizují projekty v mnoha oblastech.

Dobrovolníci dětem: Projekt Dobrovolníci dětem je průřezovým projektem dalších dlouhodobě realizovaných projektů a aktivit směřovaných na děti a mládež (**Pět P, KOMPAS®, Dobrovolníci v nemocnicích, Dobrovolnický klub Klíč, apod.**) a projektů, v nichž pracují mladí dobrovolníci (16–26 let). Je zacílen na posilování a budování dobrovolnického týmu, na zvyšování kompetentnosti dobrovolníků jako jednotlivců i jako součástí TOTEM týmu. Vzhledem k tomu, že dobrovolnická základna se v čase obměňuje, věnují velkou pozornost začleňování nových dobrovolníků formou společných akcí, podporou realizace dobrovolnických miniprojektů a vzděláváním v různých oblastech, které dobrovolníci využijí i v dalším profesním a osobním životě.

Senioři seniorům: Zájmové kluby pro seniory. V rámci zapojování seniorů do dobrovolné činnosti vytvářejí prostor pro naplňování jejich zájmů a potřeb v oblasti tvořivých, uměleckých, kulturních a dalších aktivit. S nápady přicházejí sami klienti a jejich realizace je uskutečňována s podporou pracovníků TOTEM, z.s. Kluby jsou vedeny a organizovány dobrovolníky, z větší části dobrovolníky – seniory.

Program SOUSEDÉ plus® je jednoduchý. Lidé (převážně senioři) vytvářejí komunitní spolky, prostřednictvím kterých se vzájemně podporují a pomáhají si. Každý za sebe nabídne oblast, činnost, kde může být druhým nápomocný, a na druhou stranu pojmenuje věci, se kterými by sám potřeboval pomoci. Platidlem je „1 hodina“ – tyto hodiny se vyměňují uvnitř spolku mezi členy, ale lze je věnovat i lidem mimo spolek, kteří pomoc potřebují. Mimo tuto výměnu se spolek pravidelně schází a podniká různé akce. Cílem je udržovat aktivitu a samostatnost zapojených seniorů a tím co nejvíce oddálit chvíli, kdy se člověk stává závislým na svém okolí – na své rodině nebo odborných institucích.

Seniorský dobrovolnický klub Letokruhy: Skupina 40 seniorských dobrovolníků ve věkovém rozmezí 57–94 let, kteří dokáží přinést pomoc a podporu všude tam, kde je jí potřeba. Seniorský dobrovolnický klub Letokruhy vznikl neplánovaně a už od roku 2012 přináší pomoc organizacím a potřebným v regionu, kteří přijdou s nějakou svojí naléhavou potřebou. Činnost je různorodá a rozhodně přináší radost nejen příjemcům pomoci, ale i jejím nositelkám a nositelům. První spolupráce vznikla v únoru 2012, kdy se na TOTEM, z. s., obrátila ředitelka DD Staňkov s prosbou o výrobu kapsářů nad postýlky dětí z Robinsona, což jsou děti, které se ocitnou v nouzi a potřebují

okamžitou pomoc a ubytování. Při předávání kapsářů se babičky zamilovaly do dětí a děti zas do babiček. Vznikla krásná spolupráce a do Robinsona už šestým rokem jezdíme pravidelně – jednou přivezeme zástěrky malým pomocníkům do kuchyně, jindy vlastnoručně vyrobené stolní hry, upečenou buchtu, ale hlavně čas na hry a pomazlení.

Podobná spolupráce probíhá i s dalšími organizacemi v Plzni. Když je potřeba ušít kompenzační pomůcky pro postižené děti, vyrobit textilní hračku dětem pro radost nebo připravit malé dárečky – babičky z Letokruhů rády zasednou a vše potřebné vyrobí. Dokážou upéct výborné koláče do klubové kavárny, ale nezapomenou se ani spolupráce a zabezpečení organizační podpory kulturní akce jako je festival Jeden svět.

Oboustranně přínosná je i spolupráce s projektem Bojka – dům na půl cesty, kdy senioři při společných setkáních učí kluky, kteří mají nakročeno z dětských domovů do samostatného života, vařit, péct a vést domácnost. Přispívají dobrou radou, receptem, ale hlavně bývá v klubovně cítit vždycky sounáležitost, vzájemný respekt a chuť být spolu.

Letokruhy dokáží připravit kulturní vystoupení a potěšit své vrstevníky v domovech seniorů stejně jako pomoci při sázení květin a úklidu v našem centru. Zaskočí v šatně při velkých akcích, ale dokáží i samy organizačně různé akce zajistit. Od roku 2015 podporují Letokruhy pacienty z Oddělení sociálních lůžek v Plicní léčebně Janov. V pravidelných intervalech pro ně připravují hudební vystoupení, kreativní dílny a velmi významně ovlivňují klima léčebny a kvalitu života pacientů. Je obdivuhodné, že v poměrně vysokém věku dokáží ženy a muži z Letokruhů myslet na druhé a také pro ně něco udělat. Jako ředitelka dobrovolnického centra jsem velmi pyšná na tuhle skupinu žen a mužů a věřím, že Letokruhy budou i nadále ukazovat cestu, která přináší pohodu, radost, pospolitost i smysl života bez ohledu na vyšší číslo v kolonce věk.

7.2.7 Projekt Dětský úsměv (DCK)

Název	Dobrovolnické centrum Kladno, z. s. (dále také DCK)
Město	Kladno
Osoba	Mgr. Andrea Kováčsová - ředitelka a koordinátorka programů
Kontakt	http://dckladno.cz , kovacsova@dckladno.cz

Dobrovolnické centrum Kladno bylo založeno 23. 7. 2002 jako občanské sdružení za účelem šíření myšlenky dobrovolnictví v kladenském regionu. Působí zde již 15 let s více jak stovkou profesionálně vedených dobrovolníků a s **dobrovolnickými programy akreditovanými Ministerstvem vnitra**. DCK je přijímající a vysílající organizace. Mezi jejich přijímající organizace patří dětské domovy, domovy pro seniory i nemocnice. Mají také canisterapeutické týmy a program Pět P. Dobrovolnické centrum Kladno spolupracuje s několika organizacemi na Kladně, kam mohou dobrovolníci docházet. Dalším směrem je i **poskytování sociálních služeb**. DCK se podařilo úspěšně registrovat sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi v podobě programu nazvaného Pět P, který je po celém světě známý jako „Big Brother, Big Sister“. Dobrovolnické centrum Kladno, z. s. je členem Asociace Pět P a Koalice dobrovolnických iniciativ.

Projekt Dětský úsměv funguje již od počátku DCK, a to od roku 2002 a je projektem velmi úspěšným, u dobrovolníků vyhledávaným. Činnost dobrovolníků v tomto projektu spočívá v individuální docházce za dětskými klienty v Dětském centru na Kladně, na Stochově a v Dětském domově Ledce i Slaný. Důraz je kladen na možnost vytvoření a prožití individuálního vztahu mezi dítětem a dobrovolníkem. Vede k aktivizaci dětí a zlepšení jejich motorických schopností. Každé dítě díky svému dobrovolníkovi dostává šanci zažít si pozornost, péči, která je určena pouze jemu a nikomu jinému a kterou nemají jinak možnost zažít. K vlastním činnostem projektu patří hry, procházky,

vezení kočárku, výlety zážitkového charakteru, běžné denní činnosti, jako je návštěva nákupního centra, jízda vlakem, autobusem. Dle dosavadních zkušeností péče dobrovolníků dětem velmi prospívá a je nenahraditelná. Mezi základní cíle projektu patří zlepšení psychosociálních podmínek dětí, zprostředkování kontaktu se světem mimo zařízení domova, vytržení z každodenního stereotypu, ukázka „obyčejného světa“ za zdmi dětského domova, zprostředkování činností zážitkového charakteru i činností z běžného všedního života, poznání mezilidských vztahů dětmi, zlepšení psychického i fyzického stavu dětí, tj. zlepšení motorických a kognitivních funkcí. Pro dobrovolníky jsou přínosy mimo jiné poznání toho, co obnáší péče o dítě, aktivní a smysluplné trávení volného času či nový přátelský vztah dobrovolníka s dítětem.

Než se vhodný dobrovolník najde a vstoupí do projektu, předchází tomu několik důležitých aktivit. Prvním krokem je nábor dobrovolníků, který probíhá průběžně po celý rok, a to formou inzerce v tisku, náborů na školách, besed a přednášek na SŠ a ZŠ. Dále následuje samotná práce se zájemcem o dobrovolnickou činnost, a to osobní pohovor, kdy se proberou stručné základy projektu a požadavky na dobrovolníka. Po pohovoru následuje základní výcvik, který musí každý zájemce absolvovat. Součástí základního výcviku dobrovolníků v projektu Dětský úsměv je i povinná psychodiagnostika, kterou absolvuje každý dobrovolník individuálně pod vedením psycholožky a na základě které je do projektu doporučen či z programu vyloučen. V rámci základního výcviku se zájemce o dobrovolnictví seznamuje se základními principy dobrovolnické činnosti, pracuje se na jeho očekáváních, obavách, motivech, seznamuje se s možnými problémy, které mohou při výkonu dobrovolnické činnosti v projektu Dětský úsměv nastat, dále se, společně se zájemcem, věnujeme základním principům dobrovolnické činnosti, probírají se dopodrobna klady a zápory z pozice dobrovolníka, klienta, personálu a rodiny klienta. Dobrovolníkům je vysvětleno, jaké děti a z jakých důvodů jsou nejčastěji v dětském domově, jaký je možný další osud dětí, jaká témata nejsou vhodná pro komunikaci s dětmi, na co si dávat pozor. Poté je dobrovolník uveden do zařízení.

7.2.8 Mezigenerační zahrada (KREBUL)

Název	KreBul, o.p.s.
Město	Prachatice
Osoby	Mgr. Zdeněk Krejsa, DiS. – ředitel KreBul, o.p.s., krebul@krebul.cz Mgr. Jiří Gabriel Kučera, DiS. – předseda Správní rady, koordinátor dobrovolníků
Kontakt	http://krebul.cz , krebul@krebul.cz , dobrovolnici@krebul.cz

Obecně prospěšná společnost KreBul je zde již od roku 2007. Ke dni 6. ledna 2014 došlo k transformaci z občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost. V současné době nabízí služby projektových pracovišť, mezi která patří: **Občanská poradna** Prachatice (a detašovaná pracoviště Vimperk, Volary, Lenora, Husinec a Strunkovice nad Blanicí), **Informační centrum pro mládež Prachatice**, **Dobrovolnické centrum Prachatice**, **SeniorPoint Prachatice** a **poradna zdravé výživy Food.Body.Life**.

Zahrada poskytuje otevřený prostor pro širokou veřejnost, komunitu osob žijících v Prachaticích. Setkávají se zde děti, mladí, dospělí, senioři, dobrovolníci v rámci mezigeneračního sdílení. KreBul, o. p. s., realizoval nápad, který vznikl v dané komunitě. Dobrovolníci dnes již sami s lidmi realizují aktivity dle poptávky či nabídky samotných účastníků. Dobrovolníci rozvíjejí nejen komunikaci s veřejností, ale zároveň nechávají „žít“ zahradu vlastním životem. Z koutu, kam se „zašily“ skupinky osob

s pochybnými nápady, vznikla zahrada, která dává příležitosti, motivuje, oživuje a kde se setkávají lidé a tráví společný čas. Nevzniklo tedy jenom místo, ale prostor pro život.

Dalším cílem je vytvořit a navrhnout prostor smyslového vnímání s možností použití terapeutických přístupů při dobrovolných činnostech. Mít v zahradě přítomny všechny živly (oheň, vodu, zemi, vzduch) a podporovat pátý (ducha). Proto se ptáme odborníků, veřejnosti, jednotlivců, co by ještě mohlo v zahradě být a jak se tam cítí, co ještě můžeme změnit. Jde tedy o stále živé proměnlivé místo, které poskytuje prostor pro odpočinek i radost, probouzí vzpomínky a prohlubuje prožitky ze světa, setkávání, sdílení, pomáhá se (sebe)realizovat, orientovat v čase i prostředí a vytvořit bezpečné místo pro projevení osobnosti každého z nás.